

Pravila postopka certificiranja

KAZALO

1	NAMEN	5
2	VSEBINA	5
3	POVEZANI DOKUMENTI	5
4	OSNOVNI PODATKI O IKC UM	6
	KONTAKTNE OSEBE	7
5	POSTOPEK CERTIFICIRANJA	7
5.1	OBVEZNOSTI IKC UM V POSTOPKU CERTIFICIRANJA	7
5.2	OBVEZNOSTI STRANKE V POSTOPKU CERTIFICIRANJA	9
6	UPORABA CERTIFIKATA	10
7	NADZOR	11
8	NESKLADJA S PODROČJA POSTOPKA CERTIFICIRANJA	11
8.1	VRSTE KRŠITEV ZA AKREDITIRANE SCHEME CERTIFICIRANJA	11
	8.1.1. <i>Ekološko kmetijstvo</i>	11
8.2	STOPNJE NESKLADIJ ZA NEAKREDITIRANE SCHEME CERTIFICIRANJA	12
9	PRIZIVI, PRITOŽBE IN SPORI	13
9.1	PRIZIV	13
	9.1.1 <i>Obravnavanje in odločanje o prizivih</i>	14
9.2	PRITOŽBA.....	14
	9.2.1 <i>Obravnavanje in odločanje o pritožbah</i>	15
9.3	SPORI	15
10	PREKINITEV POSTOPKA CERTIFICIRANJA	15
11	VELJAVNOST IN RAZDELILNIK	17
12	REFERENCE	17
	PRILOGA 1: POSTOPEK CERTIFICIRANJA EKOLOŠKIH KMETIJSKIH GOSPODARSTEV	18
	1 <i>Referenčni dokumenti</i>	18
	2 <i>Prva prijava</i>	18
	3 <i>Predogled</i>	19
	4 <i>Prijava v postopek certificiranja</i>	19
	5 <i>Pregled prijavnih dokumentacije</i>	19
	6 <i>Terenska kontrola</i>	20
	7 <i>Pregled kontrolnih poročil</i>	21
	8 <i>Odločitev o certifikatu</i>	21
	9 <i>Zavrnitev izdaje certifikata</i>	22
	10 <i>Začasni odvzem certifikata</i>	22
	11 <i>Razveljavitev certifikata</i>	23
	12 <i>Sporočanje sprememb</i>	23
	13 <i>Širitev obsega certificiranja</i>	24
	14 <i>Zmanjšanje obsega certifikata</i>	24

PRILOGA 2: POSTOPEK CERTIFICIRANJA PROIZVODNIH/PRIPRAVLJALNIH/PREDELOVALNIH OBRATOV, OBRATOV ZA PAKIRANJE, OZNAČEVALCEV, SKLADIŠČ, TRGOVCEV,

DISTRIBUTERJEV, UVOZNIKOV ŽIVIL IN KRME TER OBRATOV JAVNE PREHRANE (V NADALJEVANJU OJP).....	25
1 Referenčni dokumenti.....	25
2 Predprijava in prva prijava.....	25
3 Predogled v podjetju.....	26
4 Povpraševanje in prijava v postopek certificiranja.....	26
5 Pregled prijavnne dokumentacije.....	26
6 Terenska kontrola.....	27
7 Pregled kontrolnih poročil.....	28
8 Odločitev o izdaji in posredovanju certifikata.....	28
9 Odločitev o zavrnitvi izdaje certifikata.....	29
10 Začasni odvzem certifikata.....	30
11 Razveljavitev certifikata.....	30
12 Sporočanje sprememb.....	31
13 Širitev obsega certificiranja.....	31
14 Zmanjšanje obsega certifikata.....	31
PRILOGA 3: POSTOPEK CERTIFICIRANJA INTEGRIRANE PRIDELAVE.....	32
1 Referenčni dokumenti.....	32
2 Prva prijava.....	32
3 Predogled kmetijskega gospodarstva (KMG).....	32
4 Prijavni komplet.....	33
5 Pregled prijavnne dokumentacije.....	33
6 Terenska kontrola.....	34
7 Pregled kontrolnih poročil.....	35
8 Odločitev o certifikatu.....	36
9 Zavrnitev izdaje certifikata.....	36
10 Začasni odvzem certifikata.....	36
11 Razveljavitev certifikata.....	37
12 Sporočanje sprememb.....	37
13 Širitev obsega certifikata.....	38
14 Zmanjšanje obsega certifikata.....	38
PRILOGA 4: POSTOPEK CERTIFICIRANJA ZAŠČITENIH KMETIJSKIH PRIDELKOV OZ. ŽIVIL (ZKP)/VIŠJA KAKOVOSTI (VK).....	39
1 Referenčni dokumenti.....	39
2 Prva prijava.....	39
3 Predogled.....	39
4 Prijavni komplet.....	39
5 Pregled prijavnne dokumentacije.....	40
6 Terenska kontrola.....	40
7 Pregled kontrolnih poročil in odločitev o certifikatu.....	42
8 Zavrnitev izdaje certifikata.....	42
9 Začasni odvzem certifikata.....	42
10 Razveljavitev certifikata.....	43
11 Sporočanje sprememb.....	43
12 Širitev obsega certifikata.....	43
13 Zmanjšanje obsega certifikata.....	44
PRILOGA 5: POSTOPEK CERTIFICIRANJA KMETIJSKIH PRIDELKOV IN ŽIVIL Z OZNAČBO »IZBRANA KAKOVOST«.....	45
1 Referenčni dokumenti.....	45
2 Prva prijava.....	45
3 Predogled.....	45
4 Prijavni komplet.....	45
5 Pregled prijavnne dokumentacije.....	45
6 Kontrola.....	46

7 Pregled kontrolnih poročil in odločitev o certifikatu	48
8 Zavrnitev izdaje certifikata	49
9 Začasni odvzem certifikata	49
10 Razveljavitev certifikata	50
11 Sporočanje sprememb	50
12 Širitev obsega certifikata	50
13 Zmanjšanje obsega certifikata	51

PRILOGA 6: POSTOPEK CERTIFICIRANJA PO STANDARDU »PRIDELANO/PROIZVEDENO BREZ GSO - BREZ GENSKO SPREMENJENIH ORGANIZMOV«[®] **52**

1 Referenčni dokumenti	52
2 Prva prijava	52
3 Predogled	52
4 Prijavni komplet	53
5 Pregled prijavne dokumentacije	53
6 Terenska kontrola	54
7 Pregled kontrolnih poročil	63
8 Odločitev o certifikatu	63
9 Zavrnitev izdaje certifikata	64
10 Začasni odvzem certifikata	64
11 Razveljavitev certifikata	65
12 Sporočanje sprememb	65
13 Širitev obsega certifikata	65
14 Zmanjšanje obsega certifikata	66
15 Uporaba certifikata in znaka »Pridelano/proizvedeno brez GSO - brez gensko spremenjenih organizmov« [®]	66

PRILOGA 7: POSTOPEK CERTIFICIRANJA PO STANDARDU »NARAVNA IN EKOLOŠKA KOZMETIKA«[®] **67**

1 Referenčni dokumenti	67
2 Prva prijava	67
3 Predogled	67
4 Prijavni komplet	68
5 Pregled prijavne dokumentacije	68
6 Terenska kontrola	69
7 Pregled kontrolnih poročil	70
8 Odločitev o certifikatu	70
9 Zavrnitev izdaje certifikata	71
10 Začasni odvzem certifikata	71
11 Razveljavitev certifikata	72
12 Sporočanje sprememb	72
13 Širitev obsega certifikata	72
14 Zmanjšanje obsega certifikata	72
15 Uporaba certifikatov in znakov »Naravna kozmetika« [®] in »Ekološka kozmetika« [®]	73

PRILOGA 8: POSTOPEK CERTIFICIRANJA PO STANDARDU »SENENO MLEKO/SENENO MESO«[®] **74**

1 Referenčni dokumenti	74
2 Prva prijava	74
3 Predogled	74
4 Prijavni komplet	74
5 Pregled prijavne dokumentacije	75
6 Terenska kontrola	76
7 Pregled kontrolnih poročil	77
8 Odločitev o certifikatu	77
9 Zavrnitev izdaje certifikata	77
10 Začasni odvzem certifikata	78
11 Razveljavitev certifikata	78

12 Sporočanje sprememb	79
13 Širitev obsega certifikata	79
14 Zmanjšanje obsega certifikata	79
15 Uporaba certifikata in znakov po standardu »Seneno mleko / Seneno meso«	79

PRILOGA 9: SHEMA POSTOPKA CERTIFICIRANJA 81

Spremembe dokumenta:

- tč. 3 – pri »zakonodaji s področja hrane in krme« se na koncu doda uredba o informiranju potrošnikov
- tč. 5.1 – v celoti se izbriše zadnji odstavek, da se IKC UM sklicuje na certifikate, ki jih je naročniku že izdal
- tč. 9.1 – doda se alineja glede vložitve priziva v primeru nestrinjanja z vsebino/obsegom certifikata
- tč. 9.2 – doda se navedba, da se tiskarske in slovnične napake na certifikatu ne obravnavajo kot pritožba
- tč. 6 – dodan stavek glede (ne)prenosljivosti certifikata
- tč. 10 – prekinitev postopka certificiranja se v celoti napiše na novo; razdelajo se stroški certificiranja in predstavijo obveznosti glede plačila stroškov v primeru odstopa oz. prekinitev pogodbenega razmerja
- Priloga 1, 2: doda se razlaga področij certificiranja pri ekološkem kmetijstvu pridelava in predelava: A, B, C, D
- Priloga 1, 2, tč. 5 – doda se nova alineja, da je za popolnost prijave potrebna ureditev dejavnosti po splošni zakonodaji
- Priloga 1, tč. 6 – izbris navedbe glede izdaje potrdil za obdobje preusmeritve
- Priloga 1, 2, tč. 10 in 11 – smiselno se uredi stavek glede odločitve o začasnem odvzemu in razveljavitvi certifikata v primeru posredovanih odstopanj s strani uradnega nadzora in druge zainteresirane javnosti
- Priloga 3, tč. 2 – dodano: »Zainteresirana stranka posreduje preko e-pošte, telefona, preko navadne pošte ali osebno na IKC UM zahtevo za pridobitev dokumentacije«, izbrisano: »obr. 3.13«, izbrisano: »V teh primerih IKC UM stranko seznanj s posledicami kasnejše prijave (pogoji za uveljavljanje neposrednih plačil)«. Dodano: »Stranka se lahko v postopek certificiranja prijavi kadarkoli, vendar najkasneje 1 mesec pred rokom spravila kmetijskega pridelka v postopku certificiranja.«
- Priloga 3, tč. 4 – dodano »e-pošti«
- Priloga 3, tč. 5 – dodano »in sadja«
- Priloga 3, tč. 6 – spremenjeno pesticidov v »aktivnih snovi sredstev za varstvo rastlin«, dodano: »ki ga IKC UM pripravi na osnovi referenčnih dokumentov«
- Priloga 5, tč. 2 – dodano »oz. kombinacije le teh.«
- Priloga 5, tč. 6 – dopolnjeno »oz. pri stranki«
- Priloga 5, tč. 6 – dopolnjeno »pri 10% deleža članov (do 100 članov v skupini) oz. na osnovi kvadratnega korena ($\sqrt{\quad}$) števila vseh članov, ki pridelujejo / predelujejo kmetijski pridelek oz. živilo (v skupinah nad 100 člani)«
- Priloga 5 – usklajeno številčenje
- tč. 4 v vseh prilogah: Stranka je za informacije, ki jih posreduje, sama odgovorna.
- tč. 9 v vseh prilogah – spremenjeno »certifikator ponovno odloči o certifikatu na podlagi dodatnih pridobljenih dokazil (pisnih oz. ponovna kontrola).«
- tč. 10 v vseh prilogah – preoblikovano besedilo za primere odstopanj, kršitev
- tč. 11 v vseh prilogah – preoblikovana odstavek 1 in 2
- Priloge 3 – 8 uskladi t. 'Širitev obsega certifikata' in t. 'Zmanjšanje obsega certifikata' s prilogama 1 in 2
- Priloga 9 – shema se uskladi z dejanskim ravnanjem
- in drugi manjši popravki, ki ne vplivajo na vsebino dokumenta.

1 NAMEN

Ta dokument je izdelan z namenom pregleda zahtev v postopku certificiranja za sheme, ki jih v okviru svoje dejavnosti IKC - Inštituta za kontrolo in certifikacijo UM (v nadaljevanju IKC UM) certificira za izvajalce, ki so že vključeni v postopek certificiranja in za tiste, ki se o tem še odločajo.

Pravila, zapisana v tem dokumentu so obvezujoča za vse stranke IKC UM, zato ta dokument prejmejo vsi izvajalci oz. stranke IKC UM (v nadaljevanju izvajalec ali stranka). Dokument je dostopen strankam IKC UM in drugim zainteresiranim tudi na spletni strani IKC UM.

2 VSEBINA

S tem dokumentom so določena pravila postopka certificiranja za posamezne sheme certificiranja ter medsebojne pravice in obveznosti IKC UM in strank v postopku certificiranja. Postopek certificiranja vključuje korake, ki so potrebni za ugotavljanje skladnosti pridelave in / ali predelave oz. proizvodnje z zahtevami, določenimi v referenčnih predpisih.

Dokument je razdeljen na dva dela:

- 1- Splošne določbe (Osnovni podatki o IKC UM, Postopek certificiranja, Medsebojne pravice in obveznosti IKC UM in stranke v postopku, Uporaba certifikata, Nadzor, Neskladja s področja certificiranja, Prizivi, pritožbe in spori, Prekinitev postopka certificiranja) in
- 2- Priloge (1 Postopek certificiranja ekoloških kmetijskih gospodarstev^{AK}, 2 Postopek certificiranja predelovalnih obratov hrane in krme, skladišč, distributerjev, trgovcev, uvoznikov in obratov javne prehrane^{AK}, 3 Postopek certificiranja integrirane pridelave, 4. Postopek certificiranja zaščitene kmetijskih pridelkov oz. živil (VK), 5 Postopek certificiranja kmetijskih pridelkov in živil v skladu z označbo »izbrana kakovost« (IK), 6 Postopek certificiranja po standardu »Pridelano/proizvedeno brez GSO – brez gensko spremenjenih organizmov«, 7 Postopek certificiranja po standardu »Naravna in ekološka kozmetika«, 8 Postopek certificiranja po standardu »Seneno mleko«/ »Seneno meso«).

Sheme certificiranja, za katere je IKC UM prejemnik akreditacijske listine, so označene z oznako (AK). Ostale sheme niso vključene v obseg akreditacije.

Politika, navodila za delo in način izvajanja posameznih korakov v postopku certificiranja so določeni v drugih dokumentih sistema kakovosti IKC UM.

3 POVEZANI DOKUMENTI

Poslovnik kakovosti (0.1doc)

Politika kakovosti (0.11doc)

Vodenje postopka certificiranja za akreditirane sheme (1.90doc)

Vodenje postopka certificiranja za neakreditirane sheme (1.93doc)

Neskladja in izključitveni kriteriji za akreditirane sheme (1.91doc)

Neskladja in izključitveni kriteriji za neakreditirane sheme (1.92doc)

Obravnavanje prizivov (1.121doc)

Obravnavanje pritožb (1.122doc)

Pravila za uporabo certifikata in znaka IKC UM (1.131doc)

Pravila za uporabo znaka SI-EKO-002 (1.132doc)

Pravila za uporabo certifikatov in znakov zasebnih shem certificiranja (1.133doc)

Pravila postopka certificiranja upoštevajo tudi nekatere zahteve splošne zakonodaje:

- Zakonodaja s področja hrane in krme: Zakon o kmetijstvu (ZKme-1 z dop.), Zakon o fitofarmacevtskih sredstvih (ZFFS-1), Zakon o krmi (ZKrm-1 z dop.), Zakon o veterinarskih merilih skladnosti (ZVMS), Zakon o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilom (ZZUZIS z dop.), Uredba (EU) št. 178/2002 evropskega parlamenta in sveta o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane, Uredba (EU) št. 882/2004 o izvajanju uradnega nadzora, da se zagotovi preverjanje skladnosti z zakonodajo o krmi in živilih ter s pravili o zdravstvenem varstvu živali in zaščiti živali ter Uredba o izvajanju uredbe (EU) o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom (Ur.l. RS, št. 6/2014), Uredba (EU) št. 1169/2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom.
- Standard »Pridelano/proizvedeno brez GSO - brez gensko spremenjenih organizmov«[©]
Zakonodaja s področja ekološkega kmetijstva (ES 834/2007) in nacionalna zakonodaja s področja GSO (Zakon o ravnanju z gensko spremenjenimi organizmi (ZRGSO) Ur.l. RS, št. 67/2002 z dopolnitvami, Zakon o omejevanju ali prepovedi pridelave gensko spremenjenih rastlin Ur.l. RS, št. 69/15) ter Uredbo (ES) 1829/2003 o gensko spremenjenih živilih in krmi in Uredbo (ES) 1830/2003 o sledljivosti in označevanju gensko spremenjenih organizmov ter sledljivosti živil in krme, proizvedenih iz gensko spremenjenih organizmov.
- Standard »Naravna in ekološka kozmetika«[©]
Zakonodaja s področja ekološkega kmetijstva (ES 834/2007) in kozmetičnih izdelkov iz Uredbe (ES) št. 1223/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o kozmetičnih izdelkih (Uradni list EU, št. 342/09, L 342/59, 22.12.2009).
- Zakon o splošnem upravnem postopku (ZUP).

4 OSNOVNI PODATKI O IKC UM

IKC UM je neodvisen certifikacijski organ. Osebe IKC UM izvajajo storitve odgovorno, nepristransko in objektivno ter spoštuje načelo enakosti. Prizadeva si, da so certifikacijski kriteriji jasno določeni in razumljivi.

IKC UM izvaja dejavnost certificiranja na osnovi pooblastila Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS (MKGP).

IKC UM je bil ustanovljen 31.7.2006 z Aktom o ustanovitvi zavoda. Organi IKC UM so Svet IKC UM, direktor in Certifikacijski odbor. IKC UM je zasebni neprofitni zavod, ki se financira s prihodki iz svoje dejavnosti z zaračunavanjem storitev strankam po veljavnem ceniku.

Akreditacijska listina (CP-008) je IKC UM s strani Slovenske akreditacije (SA) izdana za certificiranje procesov:

- ekološka pridelava in predelava kmetijskih pridelkov in živil.

Z akreditacijsko listino se priznava izpolnjevanje zahtev mednarodnega standarda SIST EN ISO/IEC 17065:2012, ki zahteva neodvisno, nepristransko in strokovno izvajanje storitev postopka certificiranja. Akreditirane sheme kakovosti nosijo na certifikatu prepoznavno

oznako. Zahteve standarda SIST EN ISO/IEC 17065:2012 se izvajajo tudi pri neakreditiranih shemah certificiranja.

IKC UM izvaja certificiranje za sledeče nacionalne neakreditirane sheme certificiranja:

- integrirana pridelava grozdja, sadja, zelenjave in poljščin,
- zaščiteni kmetijski pridelki in živila/višja kakovost,
- izbrana kakovost (IK).

IKC UM izvaja certificiranje za sledeče neakreditirane zasebne standarde IKC UM:

- standard »Pridelano/proizvedeno brez GSO - brez gensko spremenjenih organizmov«[®]
- standard »Naravna in ekološka kozmetika«[®],
- standard »Seneno mleko«/»Seneno meso«[®].

IKC UM lahko na željo stranke oz. izvajalca izvede tudi certificiranje internih standardov kakovosti stranke oz. izvajalca. Po pregledu zahtev referenčnih dokumentov posameznega standarda kakovosti, vodstvo IKC UM presodi, ali je osebje IKC UM dovolj kompetentno in sposobno za izvajanje novih aktivnosti postopka certificiranja. Vodstvo IKC UM lahko presodi, da osebje za posamezno certificiranje ni dovolj kompetentno in storitev zavrne. Vodstvo lahko tudi presodi, da svoje osebje dodatno usposobi in pripravi potrebno dokumentacijo za aktivnosti novega področja certificiranja. V takem primeru potencialni stranki sporoči termin začetka izvajanja certificiranja po internem standardu kakovosti stranke.

Kontaktne osebe

Osebna izkaznica IKC UM in kontaktne osebe so navedene na spletni strani www.ikc-um.si.

5 POSTOPEK CERTIFICIRANJA

Certificiranje je strokovni postopek, v katerem certifikacijski organ (IKC UM) izda pisno potrdilo (certifikat), da je pridelovalni in / ali predelovalni oz. proizvodni postopek metodično ocenjen na način, ki zagotavlja zaupanje v certificirane kmetijske pridelke, živila in druge certificirane proizvode, ter potrjuje njihovo skladnost s predpisi in standardi, po katerih so ti certificirani.

Postopek certificiranja poteka na način, predpisan s tem dokumentom. Referenčni dokumenti in postopki certificiranja posameznih shem so navedeni v prilogah od 1 do 8.

5.1 Obveznosti IKC UM v postopku certificiranja

IKC UM na enak način obravnava vse stranke. IKC UM zagotavlja takšno organizacijsko strukturo, da osebje pri opravljanju nalog ni v konfliktu interesov in ni pod vplivom kogarkoli, ki ima neposreden komercialni, finančni ali drugi interes, ki bi lahko vplival na postopek certificiranja.

IKC UM zagotavlja nepristranskost pri izvajanju vseh storitev tudi tako, da ne opravlja svetovalnih aktivnosti pri vzpostavljanju in / ali vzdrževanju skladnosti pridelovalnih / predelovalnih oz. proizvodnih postopkov.

IKC UM sprejme prijavo v postopek certificiranja od vsake zainteresirane stranke, ki se odloči za certifikacijsko shemo v okviru dejavnosti IKC UM, spoštuje veljavne standarde za izbrano certifikacijsko shemo in druge zahteve za certificiranje.

Politike in postopki IKC UM so nediskriminatorni do vseh strank in prav tako do vseh potencialnih novih strank. Osebe IKC UM v izvajanju postopkov ne ovira ali preprečuje dostopa do svojih storitev novim strankam, v kolikor dejavnosti potencialnih strank sodijo v obseg certificiranja IKC UM. Dostop do postopkov certificiranja ni pogojen z velikostjo stranke ali članstvom v določenem združenju ali skupini. Prav tako dostop ni omejen s številom že izdanih certifikatov.

Interes prijavitelja za prijavo v postopek certificiranja IKC UM sprejema preko elektronske predprijave, po pošti, z osebnim obiskom v pisarni, na predavanjih, preko telefona ali faksa.

IKC UM izvaja postopek certificiranja na osnovi sklenjene pogodbe o izvajanju postopka certificiranja (v nadaljevanju pogodba) med IKC UM in stranko. IKC UM sklene pogodbo z vsako stranko, ki želi pridobiti certifikat, ko so izpolnjene zahteve določene z veljavnimi referenčnimi dokumenti oz. certifikacijsko shemo za začetek postopka certificiranja.

Ob sklenitvi pogodbe IKC UM na jasn in nedvoumen način stranko seznanja s postopkom certificiranja in z zahtevami za pridobitev certifikata.

IKC UM je dolžan najmanj enkrat letno izvesti kontrolo pri vsaki stranki in sprejeti odločitev o certifikatu. Pri izvajanju certifikacijskih aktivnosti IKC UM upošteva vse veljavne referenčne dokumente in odloči o certifikatu, ko so izpolnjene vse zahteve iz referenčnih predpisov.

IKC UM stranko obvesti o izbranih laboratorijih in kontrolorjih pred izvedbo kontrole. Stranka lahko v roku 15 dni od prejema obvestila poda zahtevo za zamenjavo laboratorija ali zavrne kontrolorja, kar pa mora pisno utemeljiti. IKC UM stranko pisno obvesti o sprejemu ali zavrnitvi zamenjave laboratorija ali kontrolorja.

Vse podatke, dejstva in okoliščine, ki jih IKC UM dobi o posamezni stranki med izvajanjem certifikacijskih aktivnosti, je dolžan obravnavati kot zaupne in jih sme uporabljati le za namen postopka certificiranja, razen če ni z zakonom drugače določeno. To velja za čas trajanja pogodbe in tudi po njenem prenehanju.

IKC UM pristojnim organom posreduje z zakonom predpisane podatke v skladu z zahtevami v referenčnih predpisih.

IKC UM mora stranko vnaprej obvestiti o informacijah, ki jih namerava objaviti oz. posredovati, razen kadar zakon to prepoveduje.

V kolikor pride v času izvajanja certifikacijskih aktivnosti do sprememb v zahtevah za certificiranje, mora IKC UM stranko obvestiti o nastalih spremembah in določiti razumno obdobje, v katerem je stranka dolžna svoje aktivnosti prilagoditi novim zahtevam.

IKC UM na zahtevo omogoča javni dostop do informacij o imetnikih certifikatov.

Če je iz prijavnih dokumentacij razvidno, da je prišlo do različnega razumevanja sheme certificiranja med IKC UM in stranko, IKC UM o ugotovitvi stranko pisno obvesti.

IKC UM zavrne certifikacijske aktivnosti pri stranki v primeru, če:
- stranka ni podpisala pogodbe,

- stranka je v postopek certificiranja prijavila pridelke oz. proizvode, za katere ne obstaja zakonska ali druga osnova za izvedbo certifikacijskih aktivnosti,
- stranka ni podala popolne / resnične prijave s pomembnimi dokumenti in dokazili, ki bi omogočili začetek postopka certificiranja,
- stranka sodeluje v nezakonitih dejavnostih,
- večkratne kršitve zahtev za certificiranje,
- neodzivnost stranke v dogovorjenem roku,
- oz. podobne težave v povezavi s stranko.

IKC UM lahko odkloni izvedbo certifikacijskih aktivnosti za dejavnosti, za katere nima usposobljenega osebja. O razlogih za takšno odločitev IKC UM stranko pisno obvesti.

5.2 Obveznosti stranke v postopku certificiranja

Stranka mora stalno izpolnjevati zahteve za certificiranje in je dolžna uvajati vse spremembe, ki mu jih sporoči IKC UM. Stranka ima na osnovi podpisane pogodbe naslednje obveznosti:

- če se certifikacija nanaša na proizvodnjo v teku, da certificirani proizvod še naprej izpolnjuje zahteve glede proizvoda (celotno obdobje veljavnosti certifikata),
- spoštuje referenčne predpise za izbrano certifikacijsko shemo,
- upošteva obvestila IKC UM o spremembah referenčnih predpisov in rokov, ki jih IKC UM postavi za prilagoditev novim zahtevam,
- IKC UM seznanjen z vsemi enotami in dejavnostmi, povezanimi s certificiranjem,
- IKC UM obvešča o vsakršni spremembi glede certificirane dejavnosti, pridelkov/proizvodov in/ali postopkov ter drugih spremembah, vključno z relevantnim delom vzporedne necertificirane dejavnosti, ki lahko vplivajo na postopek certificiranja (sprememba sedeža, lokacije proizvodnje, vodstva/nosilca KMG, kontaktnih podatkov, ipd.) v roku 15 dni od nastale spremembe,
- omogoča izvedbo kontrole ter dostop do vseh enot in prostorov vključenih v postopek certificiranja in zapisov, vključno s pogoji za pregled dokumentacije in evidenc,
- nadzornim organom nad delom IKC UM (npr. Slovenska akreditacija, UVHVVR) dovoli vpogled v dokumentacijo in evidence, ki jih za izvajalca vodi IKC UM,
- omogoči izvedbo kontrole IKC UM v spremstvu nadzornega organa nad delom IKC UM (npr. Slovenska akreditacija, UVHVVR),
- omogoči notranji nadzor IKC UM nad delom kontrolorja ob izvajanju kontrole,
- omogoči izvedbo nadzora pri svojih pogodbenih partnerjih (podizvajalcih) s posebnim dogovorom, ki IKC UM omogoča kontrolo sledljivosti pri naključno ali ciljno izbranih podizvajalcih,
- v primeru ugotovljenih kršitev predpisov v dogovorjenem roku izvede ukrepe za odpravo neskladij in/ali kršitev,
- v primeru ugotovljenih odstopanj ali kršitev predpisov privoli v ukrepe za preprečevanje zavajanja odjemalcev/kupcev,
- omogoči odvzem vzorcev za laboratorijske analize oz. senzorične ocene,
- IKC UM prepusti izbiro referenčnega laboratorija za izvajanje analiz,
- v primeru nestrinjanja z izbranimi laboratoriji ali kontrolorji v roku 15 dni od prejema obvestila pisno obvesti IKC UM,

- uporablja certifikate in znak IKC UM v skladu z določbami tega dokumenta in dokumenta Pravila za uporabo certifikata in znaka IKC UM (1.131doc),
- uporablja certifikate in znake IKC UM zasebnih shem certificiranja v skladu z določbami tega dokumenta in dokumenta Pravila za uporabo certifikatov in znakov zasebnih shem certificiranja IKC UM (1.133doc),
- v primeru pritožb s strani tretjih oseb, ki se nanašajo na certificirane pridelke oz. proizvode, nemudoma prične z reševanjem pritožb in ustrezno ukrepa, vodi zapise o pritožbah ter IKC UM obvešča o prejetih pritožbah in o poteku njihovega reševanja,
- omogoči vpogled IKC UM v prejete pritožbe, ki se nanašajo na certificirane pridelke oz. proizvode in njihov postopek reševanja,
- v primeru zavrnitve izdaje certifikata in/ali razveljavitve certifikata, o tem nemudoma obvesti odjemalce/kupce in odstrani označbe, ki se nanašajo na zavrnen oz. razveljavljen certifikat,
- pravočasno in v celoti poravnava stroške postopka certificiranja,
- v celoti poravnava stroške dodatne kontrole, ki je posledica neskladij 3 ali 4 oz. večje ali hude kršitve (EKO),
- nosi stroške laboratorijske analize:
 - ki je bila izvedena na željo stranke,
 - v primeru, da rezultat analize pokaže prisotnost nedovoljene snovi,
 - v primeru presežene vrednosti dovoljene snovi oz. parametra,
 - v primeru obveznega vzorčenja (zasebne sheme, ZKP/VK).

Stranka sama odgovarja za resničnost in točnost posredovanih podatkov na IKC UM ob prvi prijavi in celotnem obdobju postopka certificiranja. Strinjanje z zahtevami potrdi s podpisom pogodbe in s podpisom izjave, ki je natisnjena na prijavnem obrazcu.

6 UPORABA CERTIFIKATA

Izdan certifikat daje stranki pravico do sklicevanja na omenjen certifikat za certificirano dejavnost in certificiran pridelek, živilo oz. proizvod, za katerega je bil certifikat izdan. Stranka prejme en izvod certifikata. V primeru razmnoževanja certifikata delno kopiranje njegove vsebine ni dovoljeno. Certifikat se lahko kopira le v celoti. Original in kopija certifikata morata izkazovati identično vsebino, zato vsebine originalnega certifikata ni dovoljeno spreminjati.

V primeru, da izdan certifikat vsebuje priloge, je uporaba certifikata dovoljena izključno s pripadajočimi prilogami.

Stranka je v celoti odgovorna za uporabo certifikata. Sklicevanje na certifikat se sme izvajati na način, ki ni zavajajoč tako glede certificiranih kmetijskih pridelkov, živil oz. proizvodov, kakor tudi glede nosilca certifikata.

Certifikat brez predhodnega postopka IKC UM v nobenem primeru ni prenosljiv na drugo fizično/pravno osebo.

Način sklicevanja na certifikat mora biti takšen, da IKC UM razbremeni vseh odgovornosti v zvezi s certificiranimi pridelki, proizvodi oz. živil in vseh odgovornosti v zvezi z dokumentacijo stranke.

V primeru zavrnitve, začasnega odvzema ali razveljavitve certifikata, stranki ni dovoljeno sklicevanje na certifikat. Stranka mora takoj prenehati izdajati dokumente ali promocijska gradiva, v katerih bi se zavajajoče sklicevala na certifikat. IKC UM o zavrnenih, začasno odvzetih ali razveljavljenih certifikatih obvesti pristojne organe (ne velja za zasebne sheme certificiranja).

Za označevanje ekoloških pridelkov oz. živil ima stranka s pridobitvijo certifikata in na lastno željo pravico do uporabe znaka SI-EKO-002, vendar mora pred uporabo tega znaka zaprositi za dovoljenje IKC UM. Obrazec se nahaja na spletni strani IKC UM www.ikc-um.si. Uporabo znaka določa dokument Pravila za uporabo znaka SI-EKO-002 (1.132doc), ki ga stranka prejme hkrati z dovoljenjem.

Uporaba znaka zasebnih shem certificiranja je natančneje določena v prilogah tega dokumenta.

Zavajajoča uporaba ali zloraba certifikata imata lahko za posledico prekinitve pogodbe med IKC UM in stranko ter prijavo pristojnim organom.

7 NADZOR

IKC UM je odgovoren za stalen nadzor skladnosti certificiranih pridelkov, proizvodov oz. živil ter uporabo certifikatov in znakov. Nadzor se izvaja z rednimi letnimi terenskimi kontrolami in z dodatnimi napovedanimi ali nenapovedanimi terenskimi kontrolami.

IKC UM v okviru nadzora preverja tudi nadzor nad uporabo certifikata in znaka preko nadzora na prodajnih mestih, oglaševanje in sklicevanje na izdan certifikat preko spletnih strani strank in drugih medijev.

IKC UM izvaja v postopku certificiranja tudi ukrepe za preprečevanje goljufij in prevar.

Če se pri nadzoru ugotovijo neskladja, kršitve ali prevare IKC UM ustrezno ukrepa.

8 NESKLADJA S PODROČJA POSTOPKA CERTIFICIRANJA

V primeru kršitev (EKO) oz. neskladij s pogodbenimi zahtevami, zahtevami iz referenčnih predpisov in ostalih zahtev posamezne certifikacijske sheme, ter v primeru kršitev in prevar, lahko IKC UM določi eno ali več posameznih stopenj kršitev oz. neskladij.

8.1 VRSTE KRŠITEV ZA AKREDITIRANE SHEME CERTIFICIRANJA

8.1.1. Ekološko kmetijstvo

Manjša kršitev (MK)

Manjša kršitev je neskladnost posamezne zahteve, predpisane z Uredbo (EU) št. 834/2007, Uredbo (EU) št. 889/2008, Uredbo (EU) št. 1235/2008 in Pravilnikom o ekološki pridelavi in predelavi kmetijskih pridelkov oz. živil (Ur.l. št. 8/14).

Izvajalec mora neskladnosti (manjše kršitve), odpraviti v roku, ki ga določi IKC UM. Če izvajalec neskladnosti ne odpravi v določenem roku, se izdaja certifikata za posamezne kmetijske pridelke, proizvode oz. živila zavrne ali razveljavi.

Večja kršitev (VK)

Večja kršitev je neskladnost posamezne zahteve, predpisane z Uredbo (EU) št. 834/2007, Uredbo (EU) št. 889/2008, Uredbo (EU) št. 1235/2008 in Pravilnikom o ekološki pridelavi in predelavi kmetijskih pridelkov oz. živil (Ur.l. št. 8/14), katere posledica je zavrnitev izdaje oz. razveljavitev certifikata za posamezne kmetijske pridelke oz. živila.

Kadar je pri izvajalcu ugotovljena večja kršitev, IKC UM izvajalcu zavrne izdajo certifikata ali razveljavi certifikat za posamezne kmetijske pridelke, proizvode oz. živila pri pridelavi oziroma predelavi.

V nekaterih primerih je potrebno pred izdajo certifikata dodatno preverjanje skladnosti in izvedenih ukrepov s ponovno kontrolo in/ali dopolnilnimi dokazili do določenega datuma.

Huda kršitev (HK)

Huda kršitev ali kršitev z dolgoročnim učinkom iz 30. člena Uredbe (EU) št. 834/2007, pomeni neskladnost posamezne zahteve predpisane z Uredbo (EU) št. 834/2007, Uredbo (EU) št. 889/2008, Uredbo (EU) št. 1235/2008 in Pravilnikom o ekološki pridelavi in predelavi kmetijskih pridelkov oz. živil (Ur.l. št. 8/14), katere posledica je zavrnitev izdaje certifikata ali razveljavitev certifikata za vse kmetijske pridelke oz. živila pri pridelavi oz. predelavi. Za hude kršitve z dolgoročnim učinkom se izvajalcu certifikat ne izda za najmanj tri oz. šest mesecev.

Namerna kršitev (NK)

Pomeni zavestno kršitev posamezne zahteve predpisane z Uredbo (EU) št. 834/2007, Uredbo (EU) št. 889/2008, Uredbo (EU) št. 1235/2008 in Pravilnikom o ekološki pridelavi in predelavi kmetijskih pridelkov oz. živil (Ur.l. št. 8/14) z razumevanjem in ob zavedanju možnih posledic takšnega dejanja.

Ponavljajoča kršitev (PK)

Pomeni enako kršitev posamezne zahteve predpisane z Uredbo (EU) št. 834/2007, Uredbo (EU) št. 889/2008, Uredbo (EU) št. 1235/2008 in Pravilnikom o ekološki pridelavi in predelavi kmetijskih pridelkov oz. živil (Ur.l. št. 8/14) pri istem izvajalcu najmanj dva krat v dveh zaporednih koledarskih letih.

8.2 STOPNJE NESKLADIJ ZA NEAKREDITIRANE SCHEME CERTIFICIRANJA

Neskladje 1: Opozorilo

Neskladje 1 se določi v primeru ugotovljenih manjših odstopanj, ki bi lahko dolgoročno vplivala na pridelovalne/proizvodne metode. Istočasno se določi rok, do katerega mora stranka napako odpraviti.

Neskladje 2: Opomin, vodenje zapisov in posredovanje dokumentacije IKC UM

Neskladje 2 se določi, če so ugotovljena neskladja takšne narave, da ne vplivajo neposredno na identičnost proizvoda. Neskladje 2 se določi tudi v primeru malomarno/nepravilno/pomanjkljivo vodenih zapisov oz., če stranka IKC UM ni posredovala zahtevane dokumentacije. Hkrati z neskladjem 2 se določi rok, ki ga mora stranka upoštevati. Neskladje 2 se določi tudi v primerih, ko stranka neskladja ne more odpraviti v tekočem letu (deklaracije za krmila, seme,...) in prekršek stori prvič, vendar le v primerih, ko neskladje ni izključitveni kriterij.

Neskladje 3: Zahteva za dodatna dokazila ali ponovna kontrola na stroške stranke

Neskladje 3 je učinkovito in primerno predvsem takrat, ko mora stranka ustrezno ukrepati v določenem roku pred odločitvijo o certifikatu. V primeru, da stranka s posredovano dokumentacijo ne more nedvoumno dokazati, da je odpravila vsa ugotovljena neskladja, IKC UM s ponovno kontrolo preveri, ali je stranka upoštevala rok, ki je bil določen za izvedbo ukrepov in ali so izvedeni ukrepi ustrezni. Ponovna kontrola se izvede na stroške stranke.

Neskladje 3 se lahko določi tudi v primeru večjih odstopanj, katerih posledica še ni takojšnja zavrnitev certifikata.

Neskladje 4: Zavrnitev certifikata – delna ali v celoti

Neskladje 4 se določi v primeru večjih neskladij, ki vplivajo na kakovost proizvodov in v primeru ugotovljenih namernih ali nenamernih kršitev. Ta neskladja so določena z izključitvenimi kriteriji. V tem primeru stranki ni dovoljeno uporabljati nacionalnih zaščitnih znakov oz. oznak zasebnih shem certificiranja in certifikata pri trženju ali kakorkoli drugače.

Neskladje 5: Razveljavitev pogodbe med stranko in IKC UM

Tega neskladja ne določajo kontrolorji na terenu, ampak sodi v pristojnost direktorja IKC UM. O prekinitvi pogodbenega razmerja s stranko zaradi neskladja 5 direktor seznani Certifikacijski odbor.

9 PRIZIVI, PRITOŽBE IN SPORI

Pri obravnavanju prizivov in pritožb IKC UM upošteva naslednja načela:

- enakopravno obravnavanje priziva oz. pritožbe vsake stranke,
- obravnavanje prizivov oz. pritožb po vrstnem redu prejema,
- hitro in učinkovito reševanje.

Potek postopka reševanja prizivov in pritožb:

- sprejem priziva oz. pritožbe,
- preverjanje priziva oz. pritožbe,
- obravnava priziva oz. pritožbe in sprejem odločitve,
- odgovor vložniku priziva oz. pritožbe.

Izraz priziv (skladno s standardom SIST EN ISO/IEC 17065:2012) je identičen izrazu ugovor (skladno z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijstvu (ZKme-1B, Ul. RS št. 26/2014).

Stranka mora ob vložitvi priziva plačati akontacijo za prizivni postopek skladno s cenikom IKC UM. V kolikor stranka tudi po pozivu IKC UM akontacije ne poravnava, se šteje, da je priziv umaknila.

Kadar se v postopku reševanja priziva sprejme odločitev, da je priziv utemeljen, se akontacija stranki vrne v 15 dneh. V primeru, da je priziv neutemeljen (priziv se zavrne), se akontacija stranki ne vrne.

Stranka nosi tudi stroške morebitne dodatne kontrole, v kolikor je priziv neutemeljen.

IKC UM reševanja pritožb ne zaračunava, razen v primeru, ko je potrebna dodatna kontrola in je pritožba stranke neutemeljena.

9.1 Priziv

Priziv je pisni izraz nezadovoljstva stranke v postopku certificiranja, ki jo vložnik posreduje IKC UM v roku 15 dni od prejema obvestila o sprejeti odločitvi, kadar:

- se ne strinja z odločitvijo o zavrnitvi prijave v postopek certificiranja,
- se ne strinja z ugotovljeno neskladnostjo, ki jo je ugotovil kontrolor med terensko kontrolo,
- se ne strinja z vsebino/obsegom izdanega certifikata (kar se ne nanaša na manjše tiskarske in slovnične napake),

- se ne strinja z odločitvijo o certifikatu (zavrnitev / razveljavitev certifikata).

9.1.1 Obravnavanje in odločanje o prizivih

IKC UM obravnava pisno prejete prizive. Prizivi se obravnavajo skladno s Spl. aktom Obravnavanje prizivov (1.121doc). Kot ustrezni prizivi se štejejo tisti, ki se nanašajo na področje postopka certificiranja, jih vložijo upravičene osebe, so vloženi v predpisanem roku in vsebujejo vse potrebne elemente, ki zagotavljajo jasno identifikacijo priziva. Prizivi, ki so vloženi po roku, se zavržejo.

V času reševanja priziva, ki se nanaša na odločitev o zavrnitvi in/ali razveljavitvi certifikata ima certifikat status začasno odvzetega certifikata, ki traja od začetka do konca obravnave priziva.

Priziv se v primeru razveljavljenega certifikata obravnava le v primeru vrnitve originala certifikata in kopij na IKC UM (začasen odvzem).

V času reševanja priziva mora stranka prenehati uporabljati ves promocijski material, ki vsebuje sklicevanje na certifikat.

V postopku reševanja priziva se lahko izvede tudi dodatna kontrola pri stranki. V tem primeru nastanejo dodatni stroški. Če je priziv stranke utemeljen, nosi nastale stroške IKC UM, v nasprotnem primeru pa nosi dodatne stroške kontrole stranka, ki je podala priziv.

Obravnavanje priziva je komisijsko. Komisija za obravnavanje prizivov lahko priziv zavrne ali pa ga sprejme. O odločitvi IKC UM stranko pisno obvesti v roku, ki ne sme biti daljši od 60 dni od dneva prejema popolnega priziva.

Če je priziv nepopoln in ga pritožnik po pozivu IKC UM dopolni v predpisanem roku 15 dni, začne teči rok tedaj, ko IKC UM prejme dopolnitev.

Odločitev o zavrnitvi priziva je dokončna in z njo je postopek pred IKC UM končan.

9.2 Pritožba

Pritožba je pisni izraz nezadovoljstva stranke v postopku certificiranja ali drugih fizičnih ali pravnih oseb in je vezana na delo IKC UM ali na certificiran proizvod ali na imetnika certifikata in jo pritožnik posreduje IKC UM v naslednjih primerih:

- kadar ni zadovoljen z delom, ki ga je ali pa bi ga moralo opraviti osebje IKC UM v postopku certificiranja, vendar se ne nanaša na odločitve IKC UM, na katere lahko stranka poda priziv,
- kadar ni zadovoljen z delom organov IKC UM,
- kadar ugotovi neskladja v zvezi z izdanim certifikatom ali imetnikom certifikata, ki je stranka IKC UM,
- kadar ugotovi zlorabo certifikata in znaka,
- kadar ugotovi napačno sklicevanje na izdan certifikat (npr. za pridelke oz. proizvode, ki niso certificirani).

Kadar so na certifikatu tiskarske ali slovnične napake, se to ne obravnava kot pritožba. Stranka lahko IKC UM o napaki obvesti ustno ali pisno. Korekcijo certifikata potrди vodja certifikacijske enote.

V primeru, da napako na certifikatu ugotovi osebje IKC UM, se to ne obravnava kot pritožba. V tem primeru IKC UM seznanj stranko o storjeni napaki in pripravi novi certifikat.

Reklamacije na izdane račune se obravnavajo v skladu s splošno zakonodajo in niso zajete pod pritožbe.

9.2.1 Obravnavanje in odločanje o pritožbah

IKC UM obravnava pritožbe, ki so podane pisno. Pritožbe se obravnavajo skladno s Spl. aktom 1.122doc.

Vsako pritožbo IKC UM obravnava komisijsko. O ugotovitvah in sklepu komisije IKC UM pritožnika pisno obvesti v roku, ki ne sme biti daljši od 60 dni od dneva prejema pritožbe. Vsaka pritožba, ki se izkaže za upravičeno, ima za posledico določitev nadaljnjih ustreznih ukrepov za izboljšanje sistema vodenja IKC UM oz. verodostojnosti certificiranih kmetijskih pridelkov oz. živil pri stranki, ki je predmet pritožbe in tudi širše.

9.3 Spori

Stranka IKC UM ima v primeru, ko se ne strinja z odločitvijo Komisije za obravnavanje prizivov, možnost sprožiti upravni spor na Upravnem sodišču RS.

Če se stranka ne strinja z odločitvijo o pritožbi, je v skladu s pogodbo med stranko in IKC UM naslednja stopnja na pristojnem stvarnem sodišču v Mariboru.

10 PREKINITEV POSTOPKA CERTIFICIRANJA

Prekinitiv postopka certificiranja se začne na podlagi pisne odstopne izjave stranke v primeru prenehanja dejavnosti ali zaradi prijave pri drugem certifikacijskem organu. Pisna odstopna izjava se poda na obrazcu IKC UM in je obvezujoč za stranko, ki želi odstopiti iz postopka certificiranja. Stranka obrazec pridobi na zahtevo, na IKC UM.

O prekinitvi pogodbenega razmerja IKC UM stranko pisno obvesti z dopisom. Prekinitiv pogodbe stopi v veljavo po prejemu ustrezno izpolnjene odstopne izjave in relevantnih dokazil. Z dnem prekinitve pogodbe je prepovedana uporaba certifikata za vse pridelke/proizvode oz. živila pridelane ali proizvedene po prekinitvi pogodbe, v kolikor izvajalec na zalogi nima certificiranega pridelka, proizvoda oz. živila.

Izjemoma lahko stranka po prekinitvi pogodbenega razmerja za namene trženja še naprej uporablja izdani certifikat, vendar samo, kadar ima stranka na zalogi kmetijske pridelke, živila oz. proizvode, ki so bili pridelani oz. proizvedeni v času veljavnosti certifikata in so v celoti skladni z zakonodajo oz. standardi, ki urejajo področje posamezne sheme certificiranja.

Izjema velja do prodaje zalog in velja tudi v primeru prehoda stranke iz enega k drugemu certifikacijskem organu.

V takšnem primeru izvajalec, ki prekinja pogodbo, na IKC UM posreduje poimenski seznam pridelkov/proizvodov oz. živil, ki so še na zalogi, s podatkom o količini zaloge in predvidenem datumu / terminu odprodaje in če je relevantno, tudi naslednje podatke: datum proizvodnje proizvoda oz. živila, lot, rok uporabe, prodajna mesta.

Za preprečevanje morebitnih zlorab certifikatov po prekinitvi pogodbenega razmerja, IKC UM izvaja nadzor nad certifikati, z veljavnim rokom veljavnosti. Nadzor se opravlja pri posameznih strankah, na prodajnih mestih, spletu itd. IKC UM postopa v skladu z internimi dokumenti.

Zaradi lažjega razumevanja strank pri obračunu stroškov postopka certificiranja, so le-ti razdelani. Stroški, ki nastanejo v postopku certificiranja so razdeljeni na:

- Strošek **osnovnega letnega plačila** postopka certificiranja, ki zajema obdelavo podatkov, obdelavo sprememb, vodenje in upravljanje evidenc, tiskovine, informacijsko gradivo, nadzor nad uporabo certifikata in znaka...
- Strošek **izvedbe redne letne kontrole**, ki zajema strošek koordinacije, priprave na kontrolo in izvedbe kontrole pri stranki.
- Stroški, ki lahko nastanejo po izvedeni redni letni kontroli, npr. stroški odprave neskladnosti oz. pridobivanja dodatnih dokazil v pisarni IKC UM.
- Dodatni stroški, ki lahko nastanejo zaradi spremembe dejavnosti stranke, zvišane ocene tveganja posamezne stranke oz. zaradi izvedb dodatnih aktivnosti na željo stranke.

V primeru, da stranka pisno obvesti IKC UM o prekinitvi pogodbe najkasneje do 31. marca v tekočem letu, ni zavezana k plačilu stroškov postopka certificiranja za tekoče leto (**velja za ekološko pridelavo na KMG, integrirano pridelavo, zaščitene kmetijske pridelke in živila – pridelava, izbrano kakovost - pridelava**). Za odstopa po tem datumu, pa stranka plača strošek celotnega osnovnega plačila postopka certificiranja po veljavnem ceniku IKC UM, v kolikor kontrolor še ni prišel na lokacijo stranke.

V primeru, da stranka pisno obvesti IKC UM o prekinitvi pogodbe in kontrolor še ni prišel na lokacijo stranke (**velja za ekološko predelavo, zasebne sheme certificiranja, izbrana kakovost – predelava**):

- do 31. marca v tekočem letu, je zavezana k plačilu 25% osnovnega letnega plačila postopka certificiranja za tekoče koledarsko leto,
- do 30. junija v tekočem letu, je zavezana k plačilu 50% osnovnega letnega plačila postopka certificiranja za tekoče koledarsko leto,
- do 30. septembra v tekočem letu, je zavezana k plačilu 75% osnovnega letnega plačila postopka certificiranja za tekoče koledarsko leto,
- po 30. septembru v tekočem letu, je zavezana k plačilu 100% osnovnega letnega plačila postopka certificiranja za tekoče koledarsko leto.

V primeru, da stranka pisno obvesti IKC UM o prekinitvi pogodbe, redna letna kontrola pa je pri stranki že bila izvedena (**velja za vse sheme IKC UM**), je stranka obvezana plačati celoten strošek kontrole ne glede na datum odstopa.

Če stranka zavrne kontrolo ob prihodu kontrolorja na lokacijo stranke, mora poravnati strošek celotnega postopka certificiranja po ceniku IKC UM za tekoče leto.

Pogodbe o sodelovanju z IKC UM stranka ne more prekiniti v primeru neporavnanih obveznosti za izvedene storitve postopka certificiranja. V tem primeru je stranka dolžna poravnati vsa zapadla plačila v roku 60-ih dni. Če stranka obveznosti ne poravna v predpisanem roku, IKC UM sproži postopek izvršbe.

Postopek certificiranja lahko enostransko prekine tudi IKC UM v primeru, ko se stranka v postopku certificiranja ne odziva več kot eno leto in v primeru neizpolnjevanja zahtev za certificiranje.

Postopek certificiranja se lahko prekine tudi s prenehanjem delovanja inštituta IKC UM ali prenehanjem delovanja posamezne sheme certificiranja. V tem primeru IKC UM obvesti stranke o prenehanju aktivnosti postopka certificiranja in izda sklep o prekinitvi pogodbe.

11 VELJAVNOST IN RAZDELILNIK

Pravila določena s tem dokumentom, začnejo veljati z datumom odobritve s strani Certifikacijskega odbora IKC UM.

Ta dokument je posredovan novim strankam ob prvi prijavi v postopek certificiranja. Nadaljnje revizije so objavljene na spletni strani (www.ikc-um.si) in dostopne na sedežu IKC UM.

Dokument je v tiskani in e – obliki shranjen pri vodji kakovosti, zaposlenim je dostopen na internem omrežju. Kontrolorji dokument prejmejo v tiskani obliki ali po e-pošti v pdf formatu.

12 REFERENCE

- SIST EN ISO/IEC 17065: 4.12, 4.1.3, 4.4, 4.6, 7
- Reference posameznih shem certificiranja so navedene v tč. 1 posamezne priloge.

PRILOGA 1: Postopek certificiranja ekoloških kmetijskih gospodarstev

Stranka lahko pridobi osnovne informacije o prijavi in o postopku certificiranja preko spletne strani IKC UM www.ikc-um.si, preko telefona, e-pošte ali osebno na sedežu IKC UM.

Certificiranje ekološkega kmetijstva je vezano na evropsko in slovensko zakonodajo, ki določa pravila za kmetijske pridelke oz. živila rastlinskega in živalskega izvora ter krmo, ne določa pa pravil za ne-živilske proizvode, kot je na primer tekstil, kozmetika, tobak (ker ni živilo!), gnojila, fitofarmacevtska sredstva,..., zato ti proizvodi niso predmet certificiranja po spodaj (1) navedenih referenčnih dokumentih.

Področja certificiranja pri postopku certificiranja ekoloških kmetijskih gospodarstev so:

- A – živi in nepredelani kmetijski proizvodi
- B – predelani kmetijski proizvodi, ki se bodo uporabili kot živilo
- C – krma
- D – vegetativni razmnoževalni material in semena za gojenje

Na željo stranke lahko IKC UM izvede postopek kontrole ali celoten postopek certificiranja za druge (zasebne) standarde (npr. Biodar, Demeter,...).

1 Referenčni dokumenti

IKC UM v postopku certificiranja ekološkega kmetijstva upošteva naslednje veljavne referenčne predpise z vsemi dopolnitvami in spremembami:

- Uredba Sveta (ES) št. 834/2007 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov ter razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 2092/91 (v nadaljevanju uredba 834/07),
- Uredba Komisije (ES) št. 889/2008 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) 834/2007 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov glede ekološke pridelave, označevanja in nadzora (v nadaljevanju uredba 889/08),
- Uredba Komisije (ES) št. 1235/2008 o določitvi posebnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) 834/2007 v zvezi z ureditvami za uvoz ekoloških proizvodov iz tretjih držav (v nadaljevanju 1235/08),
- Pravilnik o ekološki pridelavi in predelavi kmetijskih pridelkov oziroma živil (Ur.l. RS, št. 8/2014),
- Uredba o ukrepih v primeru nepravilnosti in kršitev v ekološkem kmetijstvu (UR.l. RS št. 96/2014).

2 Prva prijava

Stranka posreduje IKC UM zahtevo za pridobitev dokumentacije, ki je potrebna za prijavo v postopek certificiranja, preko telefona, e-pošte ali navadne pošte, preko spletne strani IKC UM ali osebno na sedežu IKC UM.

V skladu s predpisi mora imeti izvajalec svojo dejavnost registrirano pri pristojnemu organu. Kmetijska gospodarstva (KMG) morajo imeti urejen vpis v register kmetijskih gospodarstev (RKG), v register trajnih nasadov in / ali v register čebelnjakov in v primeru opravljanja živilske dejavnosti morajo dejavnost registrirati oz. odobriti pri Upravi RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin.

V primeru da stranka ob prijavi še nima urejenega vpisa v register, mora vpis urediti v čim krajšem možnem času in IKC UM sporočiti registrsko številko vpisa takoj po vpisu v register. V primeru, da KMG ne more urediti vpisa v register kmetijskih gospodarstev (npr. najem površin, premajhne površine...), mora pisno obrazložitev posredovati na IKC UM.

Ne glede na določila v referenčnih dokumentih se lahko stranka v postopek certificiranja ekološko kmetijstvo pridelava, prijavi kadarkoli. V teh primerih IKC UM stranko seznaniti s posledicami kasnejše prijave (pogoji za uveljavljanje neposrednih plačil, preusmeritveno obdobje).

3 Predogled

Na željo stranke IKC UM opravi predogled kmetijskega gospodarstva pred prijavo v postopek certificiranja. Tudi v tem primeru stranka izpolni prijavni obrazec (Obr. 3.20) s pripisom 'predogled' v glavi prijavnega obrazca.

Po predhodnem dogovoru IKC UM izvede predogled KMG na enak način, kot poteka izvedba prve kontrole. IKC UM sestavi poročilo o ugotovitvah v dveh izvodih, od katerih en izvod prejme stranka, enega pa IKC UM. V kolikor se stranka na osnovi predogleda odloči za prijavo v postopek certificiranja v roku 45 dni po izvedbi predogleda in je ta bil izveden v času vegetacije in med predprijavo in prijavo ni prišlo do sprememb v obsegu dejavnosti in je kontrolno poročilo popolno, lahko IKC UM predogled sprejme kot prvo kontrolo pri izvajalcu.

4 Prijava v postopek certificiranja

V skladu z referenčnimi predpisi mora stranka IKC UM posredovati osnovne podatke o KMG, opis KMG, podatke o obdelovalnih površinah / staležu živali / proizvodnih enotah in pridelkih / proizvodih, ki jih želi certificirati. V ta namen je IKC UM izdelal prijavni komplet, ki ga stranka prejme (v pisni ali v elektronski obliki) za prvo prijavo v postopek certificiranja in vsebuje:

- prijavni obrazec (Obr. 3.20),
- navodila za prijavo,
- seznam prilog k prijavi,
- cenik,
- 2 izvoda pogodbe (Obr. 2.30),
- dopis.

Izvajalec, ki je že vključen v postopek certificiranja, vsako leto prejme prijavni obrazec (Obr. 3.20), ki ga izpolni za namen najave aktivnosti za naslednjo pridelovalno sezono.

Stranka vrne izpolnjen prijavni komplet s prilogami po pošti, osebno ali po e-pošti.

Stranke, ki uveljavljajo neposredna plačila EKO morajo prijavni obrazec vrniti na IKC UM najkasneje do 31.12. za uveljavljanje subvencije za naslednje leto.

Stranka je za informacije, ki jih posreduje na IKC UM sama odgovorna.

5 Pregled prijavne dokumentacije

Ob prejemu izpolnjene prijavne dokumentacije IKC UM pregleda, ali ta vsebuje vse potrebne podatke za začetek postopka certificiranja.

Če se ob pregledu prijavnne dokumentacije ugotovi, da prijava ni popolna, IKC UM stranko pisno pozove k dopolnitvi prijave z navedbo manjkajočih podatkov oz. dokumentov in določi rok (15 dni), v katerem mora stranka prijavo dopolniti. V primeru manjkajočih dokumentov, ki jih stranka ne more predložiti v 15 dneh, se določi rok za odpravo v dogovoru s stranko.

Prijava je popolna, če so iz nje razvidne:

- osnovne informacije o prijavitelju (naziv, naslov, kontaktni podatki),
- standardi ali drugi normativni dokumenti, po katerih želi prijavitelj certificirati pridelke oz. proizvode,
- obseg certificiranja (dejavnost, pridelki oz. proizvodi, ki bodo predmet postopka certificiranja),
- opis enot, dejavnosti in ukrepe za obvladovanje tveganj,
- druge splošne informacije v primeru prijave pravne osebe, ki so pomembne za postopek certificiranja (npr. kadrovske in tehnične vire, funkcije in razmerja v primeru, da so del večje korporacije),
- ureditev dejavnosti prijavljene v certificiranje, po splošni zakonodaji (npr. registracija, odobritev obrata...),
- podpisana pogodba,
- informacije v zvezi z vsemi procesi, ki jih stranka oddaja v izvedbo zunanjim izvajalcem – podizvajalcem,
- druge za certificiranje pomembne informacije (npr. informacije o proizvodih, informacije o vzporedni neekološki dejavnosti, prodajnih lokacijah ter pooblaščenem kontaktnem osebu na teh lokacijah, izjave dobaviteljev, informacije o posebnostih dejavnosti izvajalca...ipd).

Po prejemu prijavnne dokumentacije IKC UM stranki posreduje:

- zvezek zapisov, ki je stranki v pomoč v postopku certificiranja pri vodenju in zapisovanju izvedenih aktivnosti ter pri pregledu nad uporabljenimi sredstvi na KMG,
- en izvod podpisane pogodbe,
- dopis (osnovne zahteve iz zakonodaje, potrebne dopolnitve in druge informacije),
- Pravila postopka certificiranja (1.80doc)

in KMG vpiše v evidenco strank. Pogodba se podpiše za nedoločen čas. Prijava v postopek certificiranja je trajna in se ne obnavlja vsako leto.

6 Terenska kontrola

IKC UM izvede kontrolo pri stranki v obsegu, ki omogoča oceno celotnega pridelovalnega / predelovalnega procesa, v skladu z referenčnimi dokumenti in letnim načrtom izvedbe kontrol :

- redna kontrola KMG enkrat letno v času rastne sezone,
- dodatne kontrole v skladu z vsakoletnim načrtom, ki ga IKC UM pripravi na osnovi ocene tveganja in zahtev referenčnih dokumentov

IKC UM izvede zakonsko določen delež nenapovedanih rednih in dodatnih kontrol.

Kontrolorja ob kontroli spremlja nosilec KMG oz. odgovorna ali pooblaščen oseba (kot je navedeno na Obr. 3.20).

Prva oz. začetna kontrola pri izvajalcu je vedno napovedana. Nadaljnje redne terenske kontrole so lahko napovedane ali nenapovedane. Z redno kontrolo IKC UM preverja stalno izpolnjevanje zahtev za certificiranje in morebitne nastale spremembe. Na osnovi ugotovitev kontrolor izdela poročilo v dveh izvodih, ki ga podpišeta stranka in kontrolor.

V določenih primerih lahko IKC UM izvede redno kontrolo v dveh delih, predvsem takrat, ko so na KMG kulture z zelo različnimi roki spravila (npr. šparglji in zelje, sadike in zelenjava, sadje).

Kontrolor s pregledom KMG in zapisov pri stranki preveri izpolnjevanje zahtev iz referenčnih predpisov in pravil IKC UM. V poročilo zapiše ugotovitve in morebitna odstopanja oz. neskladja. Vrsto neskladja oz. kršitve, ukrep, rok za izvedbo ukrepa in način preverjanja odprave neskladja kontrolor določi v skladu s pravili IKC UM ter v dogovoru s stranko.

Metode ocenjevanja temeljijo na pregledu dokumentov in terenskih kontrolah. Analize vzorcev, testiranja ali ocenitve služijo kot dodatna orodja v posebnih primerih za razjasnitev posebnih okoliščin.

IKC UM odvzame vzorce na KMG (najmanj 5% naključno ali ciljno izbranih vzorcev) na ostanke pesticidov, lahko topnih gnojil, težkih kovin in N-min v tleh, na prisotnost gensko spremenjenih organizmov (GSO) v rastlinskih delih, pridelkih, živilih ali krmi in / ali prisotnost nedovoljenih aditivov oz. preseženih vrednosti le-teh v živilih.

Če stranka del svoje dejavnosti prepusti izbranemu podizvajalcu, je tudi podizvajalec dolžan izpolnjevati minimalne zahteve iz referenčnih predpisov in mora certifikacijskemu organu omogočiti vpogled v izvajanje podpogodbениh aktivnosti za stranko. V teh primerih morata stranka in podizvajalec imeti sklenjen pisni dogovor (pogodba ali dogovor o predelavi Obr. 7.13, ki je dosegljiv na spletni strani IKC UM www.ikc-um.si), s katerim podizvajalec jamči ustrezno ločevanje in sledljivost ter IKC UM omogoči vpogled v predelovalni proces, ki ga vrši za stranko.

Stranka je dolžna najaviti aktivnosti pri podizvajalcu, ki ni certificiran najmanj 48 ur pred izvedbo aktivnosti. IKC UM pri necertificiranih podizvajalcih izvede kontrolo na osnovi ocene tveganja.

7 Pregled kontrolnih poročil

Pred odločitvijo o certifikatu IKC UM pregleda vso dokumentacijo po izvedeni kontroli, dokazila o odpravi neskladij in morebitne rezultate laboratorijskih analiz.

8 Odločitev o certifikatu

Na osnovi celotnega kontrolnega poročila in dokazil o izvedenih ukrepih certifikator odloči o certifikatu. Certifikator sprejme odločitev o izdaji certifikata v primeru, ko stranka izpolnjuje zahteve iz referenčnih dokumentov iz točke 1 te priloge.

Certifikat se izda tudi v primeru ugotovljenih manjših neskladjih, ki ne vplivajo na skladnost postopkov pridelave in / ali predelave in tudi ne na pričakovano kakovost pridelka oz. proizvoda, kot je to določeno v Pravilniku o ekološki pridelavi in predelavi kmetijskih pridelkov oz. živil (Ur.l. RS 8/2014).

Certifikat se po certificiranju v tekočem letu izda za skladen obseg dejavnosti za obdobje do konca prihodnjega leta (31.12.xxxx).

Kmetijskim gospodarstvom z rastlinsko pridelavo se v prvem letu preusmeritve v ekološko kmetijstvo izda certifikat brez navedbe pridelkov/proizvodov, v drugem in tretjem letu (samo v primeru trajnih kultur) se izda certifikat za pridelke/proizvode iz preusmeritve.

Živinorejskim kmetijskim gospodarstvom se v prvem in drugem letu preusmeritve izda certifikat brez navedbe živali/proizvodov.

Po zaključenem preusmeritvenem obdobju se za pridelke/živali/proizvode izda certifikat s statusom ekološki.

V primeru izdaje certifikata s prilogo, le-ta velja samo skupaj s prilogo in stranka je zavezana takšen certifikat uporabljati, kopirati in posredovati samo v celoti.

Ob spremembah v obsegu certificiranja in drugih relevantnih spremembah po izdaji certifikata v tekočem letu, IKC UM izda nov certifikat z navedbo »Ta certifikat zamenjuje predhodni certifikat št. X«.

Stranka mora pred prejetjem certifikata izpolniti pogodbene obveznosti, vključno s finančnimi obveznostmi. V nasprotnem primeru se izdani certifikat zadrži na sedežu IKC UM do plačila zapadlih obveznosti. IKC UM stranki pošlje obvestilo o izdaji certifikata, poročilo o certificiranju ter račun in jo seznani, da certifikat prejme po izpolnitvi vseh pogodbenih obveznosti.

8.1 Odločitev o delni izdaji certifikata

Na osnovi celotnega kontrolnega poročila in dokazil o izvedenih ukrepih, certifikator odloči o delni izdaji certifikata, samo za skladen del dejavnosti prijavljene v certificiranje. Za del proizvodov oz. dejavnosti, ki ne izpolnjuje skladnosti oz. ni mogoče pridobiti zadostnih dokazil o skladnosti, se certifikat ne odobri. Enako odloči certifikator v primeru širitve obsega certificirane dejavnosti brez zadostnih dokazil.

IKC UM o izdaji delnega certifikata stranko obvesti v Poročilu o certifikaciji.

9 Zavrnitev izdaje certifikata

Certifikator sprejme odločitev o zavrnitvi izdaje certifikata v primeru neizpolnjevanja zahtev določenih v referenčnih dokumentih. IKC UM izvajalca z odločbo obvesti o zavrnitvi izdaje certifikata. Prav tako o tem obvesti tudi pristojne organe.

Poleg tega certifikator zavrne izdajo certifikata, ko stranka:

- ne upošteva zahtev po izvedbi potrebnih ukrepov v določenem roku,
- kontrolorju in IKC UM ne omogoča popolnega dostopa do vseh potrebnih informacij in dokumentacije.

Razlogi za zavrnitev certifikata so opredeljeni v Uredbi (ES) št. 834/07, (člen 4. 9 in 30), v Uredbi (ES) št. 889/08, Naslov II, poglavje 1, 2, 5, 6 in 7 ter Naslov IV in v 40. členu Pravilnika o ekološki pridelavi in predelavi kmetijskih pridelkov oz. živil (Ur.l. RS, št. 8/2014) in Uredbi o ukrepih v primeru nepravilnosti in kršitev v ekološkem kmetijstvu (UR.l. RS št. 96/2014).

Kljub zavrnitvi izdaje certifikata se postopek certificiranja nadaljuje. V primeru odločitve o prekinitvi postopka certificiranja pa se lahko postopek prekine le na osnovi pisnega odstopa stranke.

10 Začasni odvzem certifikata

Začasni odvzem certifikata se certifikator lahko odloči v primeru, ko je ugotovljena večja, huda, namerna ali ponavljajoča kršitev ali v primerih, ko mora IKC UM izvesti dodatne raziskave za razjasnitev dejstev in okoliščin in je certifikat še veljaven.

V primeru prejema obvestila o ugotovljenih odstopanjih s strani inšpekcije, potrošnikov in druge zainteresirane javnosti certifikator ponovno odloči o certifikatu na podlagi dodatnih pridobljenih dokazil (pisnih oz. ponovne kontrole).

V kolikor se po izvedbi ustreznih ukrepov zagotovi skladnost pridelka oz. proizvoda, se certifikat stranki vrne.

V primeru, ko stranka potrebnih ukrepov ne izvede ali, ko IKC UM na osnovi preiskave ugotovi resno neskladnost ali kršitev, se certifikat razveljavi.

IKC UM začasno odvzame certifikat z odločbo, v kateri stranko tudi obvesti o razlogih za začasni odvzem certifikata in o ukrepih, ki so potrebni za vrnitev certifikata. Stranka mora v teh primerih certifikat (original in kopije) vrniti IKC UM v osmih dneh od prejema odločbe.

Stranka ima pravico do priziva v 15 dneh od prejema odločbe. V času reševanja priziva ima certifikat status začasnega odvzema, ki traja od začetka do konca obravnave priziva.

11 Razveljavitev certifikata

IKC UM delno ali v celoti z odločbo razveljavi certifikat v primeru odkritih večjih, hudih, namernih ali ponavljajočih kršitev in prevar ter v primeru začasnega odvzema certifikata, ko stranka ni izvedla ustreznih ukrepov za odpravo ugotovljenih kršitev ter po poteku prizivnega roka.

Certifikator sprejme odločitve o razveljavitvi veljavnega certifikata na podlagi ugotovljenih neskladij, kršitvah ali prevarah. V primeru prejema obvestila o ugotovljenih odstopanjih s strani inšpekcije, potrošnikov in druge zainteresirane javnosti, IKC UM pred razveljavitvijo certifikata preveri vse posredovane informacije ter po potrebi izvede ponovno kontrolo in/ali pridobi dodatna dokazila.

IKC UM ob razveljavitvi certifikata izda odločbo, v kateri stranko obvesti o razlogih za razveljavitev certifikata. Prav tako stranko seznanjajo, da se kljub razveljavitvi certifikata nadaljuje postopek certificiranja pri IKC UM. V primeru odločitve o prekinitvi postopka certificiranja, pa lahko stranka postopek prekine le na osnovi pisnega odstopa.

IKC UM stranko v odločbi seznanjajo, da je certifikat razveljavljen. IKC UM stranko pozove, da certifikat (original in kopije) vrne IKC UM v osmih dneh od prejema odločbe ter da takoj preneha uporabljati kakršno koli sklicevanje na certifikat, tako da nobena oznaka oz. dokument ne bo nakazoval da je proizvod še naprej certificiran.

IKC UM razveljavi certifikat tudi v primeru, ko stranka pri začasnem odvzemu certifikata ni izvedla ustreznih ukrepov za odpravo ugotovljenih neskladij oz. kršitev in po poteku prizivnega roka.

IKC UM o odvzetih in razveljavljenih certifikatih obvešča pristojne organe (MKGP in UVHVVR) ter ravna v skladu s členom 91/2 iz Uredbe (ES) št. 889/2008.

12 Sporočanje sprememb

Stranka je dolžna IKC UM sporočati vse spremembe, povezane s certificiranimi pridelki ali živili in s spremembami v postopkih pridelave in predelave, spremembo nosilca KMG in druge spremembe, pomembne v postopku certificiranja, v roku 15 dni pred/od aktualne spremembe.

13 Širitev obsega certificiranja

Kadar želi stranka širiti obseg certifikata, ko ji je certifikat že bil izdan, mora za širitev zaprositi v pisni obliki. Vloga za širitev je objavljena na spletni strani IKC UM www.ikc-um.si oz. jo lahko stranka sestavi sama, vsebovati pa mora navedbo dejavnosti in/ali proizvodov, ki jih prijavlja v širitev ter vse priloge potrebne za odločitev o certifikatu. Če je vloga popolna in priloge izkazujejo skladnost, IKC UM v roku 15 dni sprejme odločitev o certifikatu ali izvede dodatno kontrolo.

IKC UM po potrebi in če je smiselno, izvede dodatno kontrolo v obsegu dodatno delne ali redne kontrole. V kolikor za širitev certifikata zadostuje dokumentacija, dodatna kontrola ni potrebna.

Ob spremembah v obsegu certificiranja po izdaji certifikata v tekočem letu, IKC UM izda nov certifikat z navedbo »Ta certifikat zamenjuje predhodni certifikat št. X«.

14 Zmanjšanje obsega certifikata

Kadar se zmanjša obseg dejavnosti glede na certificirane pridelke oz. proizvode, mora stranka IKC UM zmanjšan obseg pisno sporočiti.

Ob spremembah v obsegu certificiranja po izdaji certifikata v tekočem letu, IKC UM izda nov certifikat z navedbo »Ta certifikat zamenjuje predhodni certifikat št. X«.

PRILOGA 2: Postopek certificiranja proizvodnih/pripravljalnih/predelovalnih obratov, obratov za pakiranje, označevalcev, skladišč, trgovcev, distributerjev, uvoznikov živil in krme ter obratov javne prehrane (v nadaljevanju OJP)

Stranka lahko pridobi osnovne informacije o prijavi in o postopku certificiranja preko spletne strani IKC UM www.ikc-um.si, preko telefona, e-pošte ali osebno na sedežu IKC UM.

Certificiranje ekološkega kmetijstva je vezano na evropsko in slovensko zakonodajo, ki določa pravila za kmetijske pridelke oz. živila rastlinskega in živalskega izvora ter krmo, ne določa pa pravil za ne-živilske proizvode, kot je na primer tekstil, kozmetika, tobak (ker ni živilo!), gnojila, fitofarmacevtska sredstva,..., zato ti proizvodi niso predmet certificiranja po spodaj navedenih referenčnih dokumentih.

Področja certificiranja pri postopku certificiranja so:

B – predelani kmetijski proizvodi, ki se bodo uporabili kot živilo

C – krma

D – vegetativni razmnoževalni material in semena za gojenje

1 Referenčni dokumenti

IKC UM v postopku certificiranja ekološkega kmetijstva upošteva naslednje veljavne referenčne predpise z vsemi dopolnitvami in spremembami:

- Uredba Sveta (ES) št. 834/2007 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov ter razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 2092/91 (v nadaljevanju uredba 834/07),
- Uredba Komisije (ES) št. 889/2008 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) 834/2007 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov glede ekološke pridelave, označevanja in nadzora (v nadaljevanju uredba 889/08),
- Uredba Komisije (ES) št. 1235/2008 o določitvi posebnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) 834/2007 v zvezi z ureditvami za uvoz ekoloških proizvodov iz tretjih držav (v nadaljevanju 1235/08),
- Pravilnik o ekološki pridelavi in predelavi kmetijskih pridelkov oziroma živil (Ur.l. RS št. 8/2014).
- Uredba o ukrepih v primeru nepravilnosti in kršitev v ekološkem kmetijstvu (Ur.l. RS št. 96/2014).

2 Predprijava in prva prijava

Stranka, ki se zanima za ekološko certificiranje proizvodnih/pripravljalnih/predelovalnih obratov, obratov za pakiranje označevanje, skladiščenje, trgovino, distribucijo, uvoz in obrate javne prehrane, posreduje IKC UM Predprijavo v postopek certificiranja (Obr. 3.11), preko e-pošte ali navadne pošte ali preko spletne strani IKC UM. Predprijava za stranko ni obvezujoča, ji pa omogoča informativno preverjanje izpolnjevanja pogojev pred vključitvijo v postopek certificiranja. Ob prijavi se ji nato posreduje potrebna dokumentacija, kot sledi v nadaljevanju.

Stranka posreduje IKC UM zahtevo za pridobitev dokumentacije, ki je potrebna za prijavo v postopek certificiranja, preko telefona, e-pošte ali navadne pošte, preko spletne strani IKC UM ali osebno na IKC UM.

V primeru, da stranka še nima urejenega vpisa v poslovni register RS, mora vpis urediti in IKC UM sporočiti matično številko takoj po vpisu poslovnega subjekta.

V skladu s predpisi mora imeti stranka svojo dejavnost registrirano in / ali odobreno pri Upravi za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin RS (UVHVVR), kar mora pred postopkom certificiranja urediti in IKC UM dokazila predložiti. Predelovalni obrati, trgovska in druga podjetja, ki se prijavljajo v postopek certificiranja ekološkega kmetijstva, morajo biti vpisana v register gospodarskih subjektov pri Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

3 Predogled v podjetju

Na željo stranke IKC UM izvede predogled v podjetju pred prijavo v postopek certificiranja. Tudi v tem primeru stranka izpolni prijavitni obrazec (Obr. 3.40 ali 3.42 ali 3.45) s pripisom 'predogled'.

Po predhodnem dogovoru IKC UM izvede predogled v podjetju na enak način, kot poteka izvedba prve kontrole. IKC UM sestavi poročilo o ugotovitvah v dveh izvodih, od katerih en izvod prejme stranka, enega pa IKC UM. V kolikor se stranka na osnovi predogleda odloči za prijavo v postopek certificiranja v roku 45 dni po izvedbi predogleda in je ta bil izveden v času priprave proizvodov, ki so predmet certificiranja in med predprijavo in prijavo ni prišlo do sprememb v obsegu dejavnosti ali drugih sprememb, ki bi lahko spremenile lastnosti proizvodov in je kontrolno poročilo popolno, lahko IKC UM predogled sprejme kot prvo kontrolo pri izvajalcu.

4 Povpraševanje in prijava v postopek certificiranja

Na podlagi strankinega povpraševanja (telefonsko, e-mail, spletna stran IKC UM ali osebno na sedežu IKC UM) ter posredovanja relevantnih podatkov o stranki in njeni dejavnosti, ki jo namerava certificirati, IKC UM stranki posreduje primeren prijavitni komplet, ki ga zainteresirana stranka prejme (v pisni ali elektronski obliki) za prvo prijavo v postopek certificiranja in vsebuje:

- prijavo v postopek certificiranja (ekološka predelava z navodili, uvoz iz tretjih držav, OJP) s seznamom obveznih prilog,
- veljavni cenik,
- 2 izvoda pogodbe (Obr. 2.31),
- spremni dopis
- Pravila postopka certificiranja (1.80doc).

Stranka, ki je že vključena v postopek certificiranja, v nadaljevanju ob zaključku tekočega leta prejme obrazec (Obr. 4.44) za najavo proizvodnje / dejavnosti v naslednjem letu.

Stranka vrne izpolnjen prijavitni komplet s prilogami po pošti ali osebno ali po e-pošti.

Stranka je za informacije, ki jih posreduje na IKC UM sama odgovorna.

5 Pregled prijavitne dokumentacije

Ob prejemu izpolnjene prijavitne dokumentacije IKC UM pregleda, ali ta vsebuje vse potrebne podatke za začetek postopka certificiranja.

Če se ob pregledu prijavnne dokumentacije ugotovi, da prijava ni popolna, IKC UM stranko pisno pozove k dopolnitvi prijave z navedbo manjkajočih podatkov oz. dokumentov in določi rok (15 dni oz. smiselno prilagojen značilnosti dejavnosti v dogovoru s stranko), v katerem mora stranka prijavo dopolniti. V primeru manjkajočih dokumentov, ki jih stranka ne more predložiti v 15 dneh se določi rok za dopolnitve v dogovoru s stranko.

Prijava je popolna, če so iz nje razvidne:

- osnovne informacije o stranki (naziv in naslov, odgovorne osebe, registracija, kontaktni podatki...),
- standardi ali drugi normativni dokumenti, po katerih želi stranka certificirati dejavnosti in proizvode,
- obseg certificiranja (dejavnosti oz. proizvodi, ki bodo predmet postopka certificiranja),
- opis enot, dejavnosti in ukrepe za obvladovanje tveganj,
- druge splošne informacije, ki so pomembne za postopek certificiranja (npr. kadrovski in tehnični viri, funkcije in razmerja v primeru, da so del večje korporacije),
- informacije v zvezi z vsemi procesi, ki jih stranka oddaja v izvedbo zunanjim izvajalcem / podizvajalcem,
- druge za certificiranje pomembne informacije (npr. informacije o proizvodih, informacije o vzporedni neekološki dejavnosti, prodajnih lokacijah ter pooblaščenem kontaktnem osebju na teh lokacijah, izjave dobaviteljev, informacije o posebnostih dejavnosti izvajalca...ipd).
- podpisana pogodba.

Po prejemu prijavnne dokumentacije IKC UM stranki posreduje:

- en izvod podpisane pogodbe,
- dopis (obvestilo o vpisu v evidenco, evidenčno – kontrolno številko in druge relevantne informacije).

in stranko vpiše v evidenco. Pogodba se podpiše za nedoločen čas in stopi v veljavo z dnem podpisa IKC UM. Prijava v postopek certificiranja je trajna in se ne obnavlja vsako leto.

6 Terenska kontrola

IKC UM izvede kontrolo pri stranki v obsegu, ki omogoča oceno celotne, v certificiranje prijavljene dejavnosti stranke, v skladu z referenčnimi dokumenti in letnim načrtom nadzora:

- redna kontrola v podjetju enkrat letno, v času predelave (dejavnosti) stranke,
- dodatne kontrole v skladu z vsakoletnim načrtom, ki ga IKC UM pripravi na osnovi ocene tveganja in zahtev referenčnih dokumentov.

IKC UM izvede zakonsko določen delež nenapovedanih rednih in dodatnih kontrol.

Kontrolorja ob kontroli spremlja odgovorna ali pooblaščen oseba (kot je navedeno na Obr. 3.40 oz. 3.42 oz. 3.45).

Kontrolor s pregledom proizvodnih postopkov in iz zapisov pri stranki preveri izpolnjevanje zahtev iz referenčnih predpisov in pravil IKC UM. V poročilo zapiše ugotovitve in morebitna odstopanja oz. neskladja. Vrsto neskladja oz. kršitve, ukrep, rok za izvedbo ukrepa in način preverjanja odprave neskladja določi kontrolor v skladu z referenčnimi predpisi in pravili IKC UM ter v dogovoru s stranko.

Metode ocenjevanja temeljijo na pregledu dokumentov in terenskih kontrolah. Analize vzorcev, testiranja ali ocenitve služijo kot dodatna orodja v posebnih primerih za razjasnitev posebnih okoliščin oz. skladno z zahtevami referenčnih predpisov in na podlagi ocene tveganja.

IKC UM odvzame vzorce (najmanj 5% naključno ali ciljno izbranih vzorcev) za analizo, na ostanke pesticidov, težkih kovin in drugih onesnaževal ter na prisotnost nedovoljenih dodatkov oz. preseženih vrednosti le teh v živilih in / ali gensko spremenjenih organizmov (GSO) v surovinah ali proizvodih.

Prva oz. začetna kontrola pri stranki je vedno napovedana. Nadaljnje redne terenske kontrole so lahko napovedane ali nenapovedane. IKC UM lahko zaradi preverjanja skladnosti certificirane dejavnosti in proizvodov ter izvedbe ukrepov stranke zaradi neskladnosti ugotovljenih ob kontroli, izvede dodatno kontrolo pri stranki (na stroške stranke ali IKC UM, odvisno od situacije). Z redno kontrolo IKC UM preverja stalno izpolnjevanje zahtev za certificiranje in morebitne nastale spremembe. Na osnovi ugotovitev kontrolor izdela poročilo o opažanjih in ukrepih v dveh izvodih, ki ga podpišeta stranka in kontrolor.

Če stranka del svoje dejavnosti prepusti izbranemu podizvajalcu, je tudi podizvajalec dolžan izpolnjevati minimalne zahteve iz referenčnih predpisov in mora biti certificiran ali pa mora certifikacijskemu organu omogočiti vpogled v izvajanje podpogodbenih aktivnosti za stranko. Podizvajalec mora biti certificiran v primerih, ko za stranko izvaja vse ali pretežni del ključnih faz predelovalnega procesa.

Za podizvajalca, ki za stranko izvaja posamezno fazo predelovalnega procesa, ni obvezna vključenost v celoten postopek certificiranja. V teh primerih morata stranka in podizvajalec imeti sklenjen pisni dogovor (pogodba ali dogovor o predelavi – Obr. 7.13, ki je dosegljiv na spletni strani IKC UM www.ikc-um.si), s katerim podizvajalec jamči ustrezno ločevanje in sledljivost ter IKC UM omogoči vpogled v predelovalni proces, ki ga vrši za stranko.

Stranka je dolžna najaviti lastne aktivnosti najmanj 48 ur pred izvedbo aktivnosti, kadar gre za občasno oz. sezonsko proizvodnjo.

Stranka je dolžna najaviti aktivnosti pri podizvajalcu, ki ni certificiran, najmanj 48 ur pred izvedbo aktivnosti.

IKC UM pri necertificiranih podizvajalcih izvede kontrolo v skladu z oceno tveganja, sicer pa vedno ob prvem certificiranju izvajalca.

V primeru, da se aktivnost vrši pri certificiranem podizvajalcu, ni potrebna najava aktivnosti.

7 Pregled kontrolnih poročil

Pred odločitvijo o certifikatu IKC UM pregleda vso dokumentacijo po izvedeni kontroli, dokazila o odpravi neskladij in morebitne rezultate laboratorijskih analiz.

8 Odločitev o izdaji in posredovanju certifikata

Na osnovi celotnega kontrolnega poročila in dokazil o izvedenih ukrepih certifikator odloči o certifikatu. Certifikator sprejme odločitev o izdaji certifikata v primeru, ko stranka izpolnjuje zahteve iz referenčnih dokumentov iz točke 1 te priloge in pravil IKC UM.

Certifikat se izda tudi v primeru ugotovljenih manjših neskladij, ki ne vplivajo na skladnost postopkov pridelave in / ali predelave in tudi ne na pričakovano kakovost proizvoda, kot je to določeno v Pravilniku o ekološki pridelavi in predelavi kmetijskih pridelkov oz. živil (Ur.l. RS 8/2014).

Certifikat se po certificiranju v tekočem letu izda za skladen obseg dejavnosti za obdobje do konca prihodnjega leta (31.12.xxxx).

V primeru izdaje certifikata s prilogo, le-ta velja samo skupaj s prilogo in stranka je zavezana takšen certifikat uporabljati, kopirati in posredovati samo v celoti.

Ob spremembah v obsegu certificiranja in drugih relevantnih spremembah po izdaji certifikata v tekočem letu, IKC UM izda nov certifikat z navedbo »Ta certifikat zamenjuje predhodni certifikat št. X«.

Po odločitvi o izdaji certifikata IKC UM stranki posreduje po e-pošti obvestilo o izdaji certifikata, kateremu je priložen »scan« certifikata in »scan« poročila o certifikaciji, v katerem so opredeljena nadaljnja navodila za stranko, katerega prejem in seznanitev z vsebino mora stranka pisno potrditi (lahko z odgovorom na e-pošto).

IKC UM stranki po pošti pošlje original certifikata, poročilo o certifikaciji ter račun.

Stranka mora pred prejetjem originala certifikata izpolniti pogodbene obveznosti, vključno s finančnimi obveznostmi.

8.1 Odločitev o delni izdaji certifikata

Na osnovi celotnega kontrolnega poročila in dokazil o izvedenih ukrepih, certifikator odloči o delni izdaji certifikata, samo za skladen del proizvodov oz. dejavnosti prijavljene v certificiranje. Za del proizvodov oz. dejavnosti, ki ne izpolnjuje skladnosti oz. ni mogoče pridobiti zadostnih dokazil o skladnosti, se certifikat ne odobri. Enako odloči certifikator v primeru širitve obsega certificirane dejavnosti brez zadostnih dokazil.

IKC UM o izdaji delnega certifikata stranko obvesti v Poročilu o certifikaciji. V tem primeru se Poročilo o certifikaciji stranki posreduje priporočeno s povratnico in v vednost pristojnim organom.

9 Odločitev o zavrnitvi izdaje certifikata

Certifikator sprejme odločitev o zavrnitvi izdaje certifikata v primeru neizpolnjevanja zahtev, določenih v referenčnih dokumentih in pravilih IKC UM. IKC UM izvajalca z odločbo obvesti o zavrnitvi certifikata. Prav tako o tem obvesti tudi pristojne organe.

Poleg tega IKC UM zavrne certifikat, ko stranka:

- ne upošteva zahtev po izvedbi potrebnih ukrepov v določenem roku,
- kontrolorju in IKC UM ne omogoča popolnega dostopa do vseh potrebnih informacij in dokumentacije.

Razlogi za zavrnitev certifikata so opredeljeni v Uredbi (ES) št. 834/07, (člen 4. 9 in 30), v Uredbi (ES) št. 889/08, Naslov II, poglavje 1, 2, 5, 6 in 7 ter Naslov IV in v 40. členu Pravilnika o ekološki pridelavi in predelavi kmetijskih pridelkov oz. živil (Ur.l. RS, št. 8/2014) in Uredbi o ukrepih v primeru nepravilnosti in kršitev v ekološkem kmetijstvu (UR.l. RS št. 96/2014).

Kljub zavrnitvi izdaje certifikata se postopek certificiranja nadaljuje. V primeru odločitve o prekinitvi postopka certificiranja se lahko postopek prekine le na osnovi pisnega odstopa stranke.

10 Začasni odvzem certifikata

Za začasni odvzem certifikata se certifikator lahko odloči v primeru, ko je ugotovljena večja, huda, namerna ali ponavljajoča kršitev in mora IKC UM izvesti dodatne raziskave za razjasnitev dejstev in okoliščin in je certifikat še veljaven.

V primeru prejema obvestila o ugotovljenih odstopanjih s strani inšpekcije, potrošnikov in druge zainteresirane javnosti certifikator ponovno odloči o certifikatu na podlagi dodatnih pridobljenih dokazil (pisnih oz. ponovna kontrola).

V kolikor se po izvedbi ustreznih ukrepov zagotovi skladnost proizvoda oz. živila, se certifikat stranki vrne.

V primeru, ko stranka potrebnih ukrepov ne izvede ali, ko IKC UM na osnovi preiskave ugotovi resno neskladnost ali kršitev, se certifikat razveljavi.

IKC UM začasno odvzame certifikat z odločbo, v kateri stranko tudi obvesti o razlogih za začasni odvzem certifikata in o ukrepih, ki so potrebni za vrnitev certifikata. Stranka mora v teh primerih certifikat (original in kopije) vrniti IKC UM v osmih dneh od prejema odločbe in prenehati z uporabo oznak (EKO) in sklicevanjem na ekološki status proizvoda / dejavnosti.

Stranka ima pravico do priziva v 15 dneh od prejema odločbe. V času reševanja priziva ima certifikat status začasnega odvzema, ki traja od začetka do konca obravnave priziva.

11 Razveljavitev certifikata

IKC UM delno ali v celoti z odločbo razveljavi certifikat v primeru odkritih večjih, hudih, namernih ali ponavljajočih kršitev in prevar ter v primeru začasnega odvzema certifikata, ko stranka ni izvedla ustreznih ukrepov za odpravo ugotovljenih kršitev ter po poteku prizivnega roka.

Certifikator sprejme odločitev o razveljavitvi veljavnega certifikata na podlagi ugotovljenih neskladij, kršitvah ali prevarah. V primeru prejema obvestila o ugotovljenih odstopanjih s strani inšpekcije, potrošnikov in druge zainteresirane javnosti, IKC UM pred razveljavitvijo certifikata preveri vse posredovane informacije ter po potrebi izvede ponovno kontrolo in/ali pridobi dodatna dokazila.

IKC UM ob razveljavitvi certifikata izda odločbo, v kateri stranko obvesti o razlogih za razveljavitev certifikata. Prav tako stranko seznanj, da se kljub razveljavitvi certifikata nadaljuje postopek certificiranja pri IKC UM. V primeru odločitve o prekinitvi postopka certificiranja, pa lahko stranka postopek prekine le na osnovi pisnega odstopa.

IKC UM stranko v odločbi seznanj, da je certifikat razveljavljen. IKC UM stranko pozove, da certifikat (original in kopije) vrne IKC UM v osmih dneh od prejema odločbe ter da takoj preneha uporabljati kakršno koli sklicevanje na certifikat, tako da nobena oznaka oz. dokument ne bo nakazoval da je proizvod še naprej certificiran.

IKC UM razveljavi certifikat tudi v primeru, ko stranka pri začasnem odvzemu certifikata ni izvedla ustreznih ukrepov za odpravo ugotovljenih neskladij oz. kršitev in po poteku prizivnega roka.

IKC UM o odvzetih in razveljavljenih certifikatih obvešča pristojne organe (MKGP in UVHVVR) ter ravna v skladu s členom 91/2 iz Uredbe (ES) št. 889/2008.

12 Sporočanje sprememb

Stranka je dolžna IKC UM sporočiti vse spremembe, povezane z obsegom certificiranja, certificiranimi proizvodi, aktivnostjo, spremembami pri izvajalcu (sedež, sprememba lokacije proizvodnje itd.) in druge spremembe, pomembne v postopku certificiranja, v roku 15 dni pred/od aktualnosti sprememb.

13 Širitev obsega certificiranja

Kadar želi stranka širiti obseg vsebine certifikata, ko ji je certifikat že bil izdan, mora za širitev zaprositi v pisni obliki. Vloga za širitev je objavljena na spletni strani IKC UM www.ikc-um.si oz. jo lahko stranka sestavi sama, vsebovati pa mora navedbo dejavnosti in/ali proizvodov, ki jih prijavlja v širitev ter vse priloge potrebne za odločitev o certifikatu. Če je vloga popolna in priloge izkazujejo skladnost, IKC UM v roku 15 dni sprejme odločitev o certifikatu ali izvede dodatno kontrolo.

IKC UM po potrebi in če je smiselno, izvede kontrolo za širitev v obsegu dodatno delne ali redne kontrole. V kolikor za širitev certifikata zadostuje dokumentacija, dodatna kontrola ni potrebna.

Ob spremembah v obsegu certificiranja po izdaji certifikata v tekočem letu, IKC UM izda nov certifikat z navedbo »Ta certifikat zamenjuje predhodni certifikat št. X«.

14 Zmanjšanje obsega certifikata

Kadar se zmanjša obseg dejavnosti glede na certificirane pridelke oz. proizvode, mora stranka IKC UM zmanjšan obseg pisno sporočiti.

Ob spremembah v obsegu certificiranja po izdaji certifikata v tekočem letu, IKC UM izda nov certifikat z navedbo »Ta certifikat zamenjuje predhodni certifikat št. X«.

PRILOGA 3: POSTOPEK CERTIFICIRANJA INTEGRIRANE PRIDELAVE

Zainteresirana stranka lahko pridobi osnovne informacije o prijavi in o postopku certificiranja preko spletne strani IKC UM www.ikc-um.si ali preko telefona ali osebno na sedežu IKC UM.

1 Referenčni dokumenti

IKC UM v postopku certificiranja integrirane pridelave upošteva naslednje veljavne referenčne predpise:

Pravilnik za integrirano pridelavo poljščin (Ur.l. RS, št. 110/2010 s sprem.),
Pravilnik za integrirano pridelavo zelenjave (Ur.l. RS, št. 110/2010 s sprem.),
Pravilnik za integrirano pridelavo grozdja (Ur.l. RS, št. 110/2010 s sprem.),
Pravilnik za integrirano pridelavo sadja (Ur.l. RS, št. 110/2010 s sprem.),
Tehnološka navodila za integrirano pridelavo poljščin,
Tehnološka navodila za integrirano pridelavo zelenjave,
Tehnološka navodila za integrirano pridelavo grozdja in
Tehnološka navodila za integrirano pridelavo sadja.

2 Prva prijava

Zainteresirana stranka posreduje preko e-pošte, telefona, preko navadne pošte ali osebno na IKC UM zahtevo za pridobitev dokumentacije, ki je potrebna za prijavo v postopek certificiranja. Podatke zainteresirane stranke, ki je zahtevala dokumentacijo za prijavo v postopek certificiranja, vpišemo na Obr. 3.10 in zainteresirani stranki pošljemo prijavitni komplet. Zainteresirana stranka lahko posreduje zahtevo za pridobitev prijavitne dokumentacije tudi preko spletne strani IKC UM z izpolnjeno predprijavo. Tudi v tem primeru zainteresirani stranki pošljemo prijavitni komplet (glej točko 4).

V skladu z referenčnimi dokumenti mora imeti stranka svojo dejavnost registrirano pri pristojnem organu. Kmetijska gospodarstva (KMG) morajo imeti urejen vpis v register kmetijskih gospodarstev (RKG), v register trajnih nasadov, oljčnikov in pridelovalcev grozdja in vina.

V primeru da stranka še nima urejenega vpisa v registre, mora vpis urediti in IKC UM sporočiti registrske številke vpisov takoj po vpisu.

Stranka se lahko v postopek certificiranja prijavi kadarkoli, vendar najkasneje 1 mesec pred rokom spravila kmetijskega pridelka v postopku certificiranja.

3 Predogled kmetijskega gospodarstva (KMG)

Na željo stranke IKC UM opravi predogled kmetijskega gospodarstva pred prijavo v postopek certificiranja. Tudi v tem primeru stranka izpolni prijavitni obrazec (Obr. 3.30) s pripisom 'predogled' v glavi prijavnega obrazca.

Po predhodnem dogovoru IKC UM izvede predogled KMG na enak način, kot poteka izvedba prve kontrole. IKC UM sestavi poročilo o ugotovitvah v dveh izvodih, od katerih en izvod prejme stranka, enega pa IKC UM. V kolikor se stranka na osnovi predogleda odloči za prijavo v postopek certificiranja v roku 45 dni po izvedbi predogleda in je ta bil izveden v času

vegetacije in med predprijavo in prijavo ni prišlo do sprememb v obsegu dejavnosti in je kontrolno poročilo popolno, lahko IKC UM predogled sprejme kot prvo kontrolo pri izvajalcu.

4 Prijavni komplet

V skladu z referenčnimi predpisi mora stranka IKC UM posredovati osnovne podatke o KMG/obratu, označiti želeno shemo certificiranja (IPP, IPZ, IPS, IPG ali kombinacijo njih) podatke o obdelovalnih površinah in pridelke, ki jih želi certificirati. V skladu s Pravilnikom o integrirani pridelavi sadja (Ur.l. RS 110/2010 s sprem.), lahko pridelovalec v kontrolo vključi samo posamezno sadno vrsto, pri čemer morajo biti v kontrolo vključene vse površine sadne vrste, ki jo prijavlja v postopek certificiranja. V preostalih treh shemah mora pridelovalec v kontrolo vključiti vse površine, na katerih prideluje poljščine oz. zelenjavo oz. grozdje.

IKC UM ima izdelan prijavni komplet, ki ga zainteresirana stranka prejme (v pisni ali v elektronski obliki) za prvo prijavo v postopek certificiranja in vsebuje:

- prijavni obrazec,
- navodila za izpolnjevanje,
- seznam prilog k prijavi,
- cenik,
- 2 izvoda pogodbe,
- Pravila postopka certificiranja (1.80doc),
- dopis.

Nova stranka vrne izpolnjen prijavni komplet s prilogami po pošti, e-pošti ali osebno.

Stranka je za informacije, ki jih posreduje, sama odgovorna.

5 Pregled prijavne dokumentacije

Ob prejemu prijavne dokumentacije IKC UM pregleda, ali ta vsebuje vse podatke za začetek postopka certificiranja.

- prijavni obrazec (Obr. 3.30),
- načrt KMG,
- 2 izvoda podpisane pogodbe (Obr. 2.32).

Grafične posnetke površin (pregledna karta) IKC UM pridobi iz baze podatkov MKGP.

V pregledu IKC UM preveri, če so podane vse informacije, ki se nanašajo na prijavitelja:

- osnovne informacije o prijavitelju (naziv, naslov, kontaktni podatki),
- standardi ali drugi normativni dokumenti po katerih želi prijavitelj certificirati pridelke oz. proizvode,
- obseg certificiranja (kmetijski pridelki, ki bodo predmet postopka certificiranja),
- opis enot,
- pravne osebe morajo v prijavi podati tudi druge splošne informacije, ki so pomembne za postopek certificiranja (npr. njihove kadrovske in tehnične vire, njihovo funkcijo in razmerja v primeru, da so del večje korporacije),
- druge za certificiranje pomembne informacije, npr: informacije o lokacijah na katerih poteka integrirana pridelava ter kontaktno osebo na teh lokacijah.

Izjemoma lahko IKC UM presodi (ko stranka kljub pozivu ni poslala dela prijavnne dokumentacije, ki pa ne vpliva na sam postopek izvedbe kontrole), da lahko kljub vsemu prične s postopkom certificiranja npr., ko manjka načrt KMG.

Manjkajoči podatki oz. dokazila se nato pridobijo ob prvi kontroli.

Po prejemu prijavnne dokumentacije IKC UM stranki posreduje:

- zvezek zapisov oz. obratovne zvezke, ki so v pomoč stranki v postopku certificiranja pri vodenju in zapisovanju izvedenih aktivnosti ter pri pregledu nad uporabljenimi sredstvi na KMG,
- tehnološka navodila (ali vir, kjer se nahajajo, v kolikor MKGP ne izda tiskane verzije),
- en izvod podpisane pogodbe,
- in stranko vpiše v evidenco strank IKC UM.

Pogodba se podpiše za nedoločen čas. Prijava v postopek certificiranja je trajna in je ni potrebno vsako leto obnavljati.

Najava pridelave za naslednjo pridelovalno sezono

Strankam, ki so že vključene v postopek certificiranja, IKC UM vsako leto pred novo pridelovalno sezono posreduje obrazce za prijavo/najavo pridelave v naslednjem letu.

V primeru integrirane pridelave poljščin, zelenjave in sadja je potrebno vsako leto najaviti pridelavo za naslednje leto do datuma, ki ga določi IKC UM. Stranke vključene v kontrolo integrirane pridelave grozdja obdelujejo trajne nasade, katerih obseg površin si IKC UM pridobi iz RKG. Stranke, vključene v navedeni shemi, posredujejo na IKC UM le nastale morebitne spremembe (izkrčitev, menjave med panogami,...). Vsakoletna najava pridelave v teh primerih ni obvezna.

Mirovanje v postopku certificiranja

Pridelovalci v postopku certificiranja integrirane pridelave lahko za posamezno pridelovalno sezono podajo vlogo za mirovanje v postopku certificiranja. Vloga se naslovi na IKC UM preko klasične ali elektronske pošte. Razlog mirovanja je lahko npr. izpad pridelka zaradi vremenskih ujm (pozeba, toča), kadar je pridelek na KMG zmanjšan za 50% ali več.

IKC UM stranko z dopisom obvesti o statusu KMG. Stranka najavo pridelave za naslednjo sezono posreduje preko prijavnega obrazca do datuma, ki ga določi IKC UM. V kolikor obnova prijave ni posredovana, IKC UM sproži postopek prekinitve pogodbe o postopku certificiranja.

6 Terenska kontrola

IKC UM izvede kontrolo pri stranki v obsegu, ki omogoča oceno celotnega pridelovalnega procesa, v skladu z referenčnimi dokumenti in letnim načrtom izvedbe kontrol:

- redna kontrola KMG enkrat letno v času rastne sezone,
- dodatne kontrole v skladu z vsakoletnim načrtom, ki ga IKC UM pripravi na osnovi referenčnih dokumentov.

IKC UM izvede zakonsko določen delež nenapovedanih rednih in dodatnih kontrol.

Kontrola vključuje:

- pregled pridelovalnega postopka z ogledom KMG (obdelovalnih površin in skladiščenje FFS, gnojil in pridelkov),
- preverjanje pridobljenih informacij,
- ocena tveganja - možne nevarnosti, ki bi lahko ogrozile neoporečnost certificiranih pridelkov,
- pregled zapisov, dokazil in računov,
- pogovor z odgovorno osebo,
- preverjanje v primeru sprememb predpisov v smislu ustrezne vpeljave sprememb v delovni proces,
- vzorčenje v skladu s predpisano metodiko vzorčenja IKC UM,
- preverjanje odprave neskladij iz predhodne kontrole,
- izdelavo kontrolnega poročila.

Kontrolorja ob kontroli spremlja nosilec KMG oz. odgovorna ali pooblaščen oseba.

Prva oz. začetna kontrola pri izvajalcu je vedno napovedana. Nadaljnje redne terenske kontrole so lahko napovedane ali nenapovedane. Z redno kontrolo IKC UM preverja stalno izpolnjevanje zahtev za certificiranje, izvedene spremembe in izboljšave glede na stanje in ugotovitve iz preteklih kontrol, uporabljena sredstva (gnojila, škropiva), zapise, skladiščne prostore, površine in mehanizacijo.

V določenih primerih lahko IKC UM izvede redno kontrolo v dveh delih, predvsem takrat, ko so na KMG kulture z zelo različnimi roki spravila (npr. šparglji in zelje, breskve in oljke). Pri tem mora stranka izkazati skladnost pridelave pri vseh izvedenih kontrolah.

Kontrolor s pregledom KMG in zapisov pri stranki preveri izpolnjevanje zahtev iz referenčnih predpisov.

Metode ocenjevanja temeljijo na pregledu dokumentov in terenskih kontrolah. Analize vzorcev služijo kot dodatna orodja v posebnih primerih za razjasnitev sumljivih ugotovitev.

V skladu z Navodili za metodiko vzorčenja (DN-2.10) in letnim načrtom kontrolnih aktivnosti IKC UM odvzame vzorce pri strankah (najmanj 5%) na ostanke aktivnih snovi sredstev za varstvo rastlin. IKC UM glede na prepoznano tveganje odvzame tudi vzorce za analize na prisotnost gensko spremenjenih organizmov (GSO) v rastlinskih delih ali pridelkih.

Kontrolor v poročilo zapiše ugotovitve in morebitna odstopanja oz. neskladja. Stopnjo neskladja, ukrep, rok za izvedbo ukrepa in način preverjanja odprave neskladja kontrolor določi v skladu s pravili IKC UM in v dogovoru s stranko. Na osnovi ugotovitev kontrolor izdela poročilo v dveh izvodih, ki ga podpišeta stranka in kontrolor. En izvod kontrolnega poročila kontrolor priloži h kontrolni dokumentaciji stranke, drugi izvod kontrolnega poročila izroči stranki ob kontroli.

Če stranka del svoje dejavnosti prepusti izbranemu podizvajalcu, je tudi podizvajalec dolžan izpolnjevati minimalne zahteve iz referenčnih predpisov in mora certifikacijskemu organu omogočiti vpogled v izvajanje podpogodbениh aktivnosti za stranko.

7 Pregled kontrolnih poročil

Pred odločitvijo o certifikatu IKC UM pregleda vso dokumentacijo po izvedeni kontroli, dokazila o odpravi neskladij in morebitne rezultate laboratorijskih analiz.

8 Odločitev o certifikatu

Na osnovi celotnega kontrolnega poročila in dokazil o izvedenih ukrepih certifikator odloči o certifikatu. Certifikator sprejme odločitev o izdaji certifikata v primeru, ko stranka izpolnjuje zahteve iz referenčnih dokumentov iz točke 1 te priloge. V integrirani pridelavi sadja, lahko IKC UM odloči o skladnosti pridelave samo za posamezne sadne vrste, za druge pa izdajo certifikata zavrne.

Certifikat se izda tudi v primeru ugotovljenih manjših neskladjih, ki ne vplivajo na skladnost postopkov pridelave.

Stranka mora pred prejetjem certifikata izpolniti pogodbene obveznosti, vključno s finančnimi obveznostmi. V nasprotnem primeru se izdani certifikat zadrži na sedežu IKC UM do plačila zapadlih obveznosti. IKC UM stranki pošlje obvestilo o izdaji certifikata, poročilo o certificiranju ter račun in jo seznani, da certifikat prejme po izpolnitvi vseh pogodbenih obveznosti.

Ob spremembah v obsegu certificiranja po izdaji certifikata v tekočem letu, IKC UM izda nov certifikat z navedbo »Ta certifikat zamenjuje predhodni certifikat št. X«.

9 Zavrnitev izdaje certifikata

Certifikator sprejme odločitev o zavrnitvi izdaje certifikata v primeru neizpolnjevanja zahtev določenih v referenčnih dokumentih. IKC UM stranko pisno seznani s sprejeto odločitvijo z odločbo, v kateri tudi navede razloge za takšno odločitev. Prav tako stranko seznani, da se kljub zavrnitvi izdaje certifikata nadaljuje postopek certificiranja pri IKC UM. V primeru odločitve o prekinitvi postopka certificiranja, pa se lahko postopek prekine le na osnovi pisnega odstopa. IKC UM o zavrnitvi certifikata obvesti tudi pristojne organe.

Razlog za zavrnitev certifikata za integrirano pridelavo je neizpolnjevanje zahtev iz 20. in 21. člena Pravilnikov o integrirani pridelavi sadja, grozdja, poljščin in zelenjave s spremembami. Poleg tega IKC UM zavrne certifikat, ko izvajalec:

- ne upošteva zahtev po izvedbi potrebnih ukrepov v določenem roku (NS3),
- kontrolorju in IKC UM ne omogoča popolnega dostopa do vseh potrebnih informacij in dokumentacije.

IKC UM lahko v IPS zavrne izdajo certifikata za posamezno sadno vrsto, ki ne izpolnjuje zahtev iz prejšnjega odstavka, hkrati pa podeli certifikat za preostale sadne vrste, kjer je pridelava potekala skladno z referenčnimi predpisi.

Kadar je stranka prejela več certifikatov znotraj posamezne sheme certificiranja (npr. šparglji v ločenem certifikatu od drugih zelenjadnic na istem KMG v IPZ) se stranki preklicajo že podeljeni certifikati znotraj posamezne sheme. Stranka mora zagotoviti ustreznost pridelave na vseh površinah, vključenih v posamezno shemo integrirane pridelave (ne velja za IPS).

10 Začasni odvzem certifikata

Za začasni odvzem certifikata se certifikator lahko odloči v primeru, ko je ugotovljeno večje neskladje (npr. NS 3 ali 4) ali v primerih, ko mora IKC UM izvesti dodatne raziskave (npr. uporaba nedovoljenih sredstev) in je certifikat še veljaven.

V primeru prejema obvestila o ugotovljenih odstopanjih s strani inšpekcije, potrošnikov in druge zainteresirane javnosti certifikator ponovno odloči o certifikatu na podlagi dodatnih pridobljenih dokazil (pisnih oz. ponovna kontrola).

V kolikor se po izvedbi ustreznih ukrepov zagotovi skladnost pridelka oz. proizvoda se certifikat izvajalcu vrne.

V primeru, ko stranka ukrepov ne izvede ali, ko IKC UM na osnovi preiskavi ugotovi resno neskladnost ali kršitev, se certifikat razveljavi.

IKC UM začasno odvzame certifikat z odločbo, v kateri izvajalca tudi obvesti o razlogih za začasni odvzem certifikata in o ukrepih, ki so potrebni za vrnitev certifikata. Izvajalec mora v teh primerih certifikat (original in kopije) vrniti IKC UM v osmih dneh od prejema odločbe.

Stranka ima pravico do priziva v 15 dneh od prejema odločbe. V času reševanja priziva ima certifikat status začasnega odvzema, ki traja od začetka do konca obravnave priziva.

11 Razveljavitev certifikata

IKC UM delno ali v celoti z odločbo razveljavi certifikat v primeru odkritih večjih, hudih, namernih ali ponavljajočih kršitev in prevar ter v primeru začasnega odvzema certifikata, ko stranka ni izvedla ustreznih ukrepov za odpravo ugotovljenih kršitev ter po poteku prizivnega roka.

Certifikator sprejme odločitve o razveljavitvi veljavnega certifikata na podlagi ugotovljenih neskladnih, kršitvah ali prevarah. V primeru prejema obvestila o ugotovljenih odstopanjih s strani inšpekcije, potrošnikov in druge zainteresirane javnosti, IKC UM pred razveljavitvijo certifikata preveri vse posredovane informacije ter po potrebi izvede ponovno kontrolo in/ali pridobi dodatna dokazila.

IKC UM ob razveljavitvi certifikata izda odločbo, v kateri stranko obvesti o razlogih za razveljavitev certifikata. Prav tako stranko seznanjajo, da se kljub razveljavitvi certifikata nadaljuje postopek certificiranja pri IKC UM. V primeru odločitve o prekinitvi postopka certificiranja, pa lahko stranka postopek prekine le na osnovi pisnega odstopa.

IKC UM stranko v odločbi seznanjajo, da je certifikat razveljavljen. IKC UM stranko pozove, da certifikat (original in kopije) vrne IKC UM v osmih dneh od prejema odločbe ter da takoj preneha uporabljati kakršno koli sklicevanje na certifikat, tako da nobena oznaka oz. dokument ne bo nakazoval da je proizvod še naprej certificiran.

IKC UM razveljavi certifikat tudi v primeru, ko izvajalec pri začasnem odvzemu certifikata ni izvedel ustreznih ukrepov za odpravo ugotovljenih neskladij in po poteku prizivnega roka.

IKC UM o odvzetih in razveljavljenih certifikatih obvešča pristojne organe (UVHVVR).

12 Sporočanje sprememb

Stranka mora IKC UM sporočiti vse spremembe, povezane s kmetijskimi pridelki in s spremembami v postopkih pridelave (pisno, ustno ali po e-pošti). V kolikor sporočene spremembe zahtevajo nadaljnje ukrepe IKC UM o tem stranko tudi obvesti.

13 Širitev obsega certifikata

Kadar se spremembe nanašajo na širitev pridelave kmetijskih pridelkov, mora stranka obseg pridelave in vrsto novih kultur sporočiti v pisni obliki. Kontrolor IKC UM izvede ponovno terensko kontrolo v obsegu delne kontrole ali kontrole v celoti. V kolikor za širitev certifikata zadostuje dokumentacija, dodatna kontrola ni potrebna.

Na osnovi ugotovitev pri izvedbi ponovne kontrole kontrolor izdela kontrolno poročilo v dveh izvodih, ki ga podpišeta stranka in kontrolor. En izvod kontrolnega poročila kontrolor priloži h kontrolni dokumentaciji stranke, drugi izvod kontrolnega poročila izroči stranki ob kontroli. V primeru ugotovljenih odstopanj od predpisov kontrolor zapiše stopnjo odstopanja v skladu z Delovnimi navodili za kontrolorje IP in rok za njihovo odpravo. Sledi pregled kontrolnih poročil in odločitev o certifikatu.

Ob spremembah v obsegu certificiranja po izdaji certifikata v tekočem letu, IKC UM izda nov certifikat z navedbo »Ta certifikat zamenjuje predhodni certifikat št. X«.

14 Zmanjšanje obsega certifikata

Kadar se spremembe nanašajo na ožjenje pridelave kmetijskih pridelkov, mora stranka zmanjšanje obsega pridelave sporočiti v pisni obliki.

Ob spremembah v obsegu certificiranja po izdaji certifikata v tekočem letu, IKC UM izda nov certifikat z navedbo »Ta certifikat zamenjuje predhodni certifikat št. X«.

PRILOGA 4: POSTOPEK CERTIFICIRANJA ZAŠČITENIH KMETIJSKIH PRIDELKOV OZ. ŽIVIL (ZKP)/VIŠJA KAKOVOSTI (VK)

Zainteresirana stranka lahko pridobi osnovne informacije o prijavi in o postopku certificiranja preko spletne strani IKC UM www.ikc-um.si ali preko telefona ali osebno na sedežu IKC UM.

1 Referenčni dokumenti

IKC UM v postopku certificiranja zaščitene kmetijske pridelke oz. živil upošteva s strani Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS potrjeno veljavno specifikacijo za višjo kakovost (VK) in Pravilnik o shemah kakovosti kmetijskih pridelkov in živil (Ur.l. RS, št. 23/2015), ter drugo pripadajočo zakonodajo, ki ureja področje ZKP.

2 Prva prijava

Zainteresirana stranka posreduje na IKC UM preko e-pošte, telefona, preko navadne pošte ali osebno zahtevo za pridobitev dokumentacije, ki je potrebna za prijavo v postopek certificiranja.

Stranka se lahko prijavi v postopek certificiranja zaščitene kmetijske pridelke oz. živil, v kolikor ima s strani MKGP potrjeno specifikacijo za imenovan zaščiten kmetijski pridelek oz. živilo in le-tega prideluje / predeluje / pripravlja za trg v skladu z veljavno specifikacijo in zakonodajo, ki ureja področje zaščitene kmetijske pridelke oz. živil.

3 Predogled

IKC UM na željo stranke izvede predogled pred prijavo stranke v postopek certificiranja. Pri predogledu se preveri skladnost pridelave oz. predelave zaščitene kmetijske pridelke oz. živila s pripadajočo specifikacijo.

IKC UM po predhodnem dogovoru s stranko izvede predogled na enak način, kot poteka izvedba prve kontrole. Kontrolor izdela kontrolna poročila in zapiše ugotovitve. Kopijo zapisa kontrolor izroči stranki in se z njo pogovori o ugotovitvah.

4 Prijavni komplet

V skladu z referenčnimi predpisi mora stranka IKC UM posredovati osnovne podatke. V ta namen je IKC UM izdelal prijavni komplet, ki ga stranka prejme (v pisni ali v elektronski obliki) za prvo prijavo v postopek certificiranja in vsebuje:

- prijavni obrazec (Obr. 3.50),
- navodila za prijavo,
- cenik,
- 2 izvoda pogodbe (Obr. 2.33 ali Obr. 2.34),
- Pravila postopka certificiranja (1.80doc),
- dopis.

Stranka vrne izpolnjen prijavni komplet s prilogami po pošti ali osebno.

Stranka je za informacije, ki jih posreduje, sama odgovorna.

5 Pregled prijavne dokumentacije

Ob prejemu prijavne dokumentacije IKC UM pregleda, ali ta vsebuje vse podatke za začetek postopka certificiranja:

- prijavni obrazec (Obr. 3.50),
- 2 izvoda podpisane pogodbe (Obr. 2.33 ali Obr. 2.34),
- s strani MKGP potrjeno veljavno izdajo specifikacije za imenovan zaščiten kmetijski pridelek ali živilo,
- opis načina vodenja proizvodne dokumentacije.

V primeru, da se stranka v postopek certificiranja prijavlja za skupinsko certifikacijo (združenje ali organizacija proizvajalcev ali GIZ ali zadruga ipd.), prijava vsebuje še:

- statut oz. drugo ustanovno listino z navedenim številom članov in sestavo (pridelovalci, predelovalci, trgovci,...),
- seznam vseh članov, proizvajalcev zaščitenega kmetijskega pridelka oz. živila,
- opis delovanja notranje presoje (aktualen načrt notranje presoje, seznam notranjih presojevalcev).

Če IKC UM ob pregledu prijavne dokumentacije ugotovi, da prijava ni popolna, stranko seznaniti z navedbo manjkajočih dokumentov in določiti rok (15 dni), v katerem mora stranka prijavo dopolniti.

Po prejemu popolne prijavne dokumentacije IKC UM stranki posreduje en izvod podpisane pogodbe in načrt zunanje kontrole, ki ga mora stranka pisno potrditi, v roku, ki ga določi IKC UM, a vsaj 6 dni pred načrtovanim datumom zunanje kontrole.

Pogodba se podpiše za nedoločen čas. Prijava v postopek certificiranja je trajna in je ni potrebno vsako leto obnavljati.

6 Terenska kontrola

IKC UM izvede kontrolo pri stranki v obsegu, ki v celoti omogoča oceno skladnosti zaščitenega kmetijskega pridelka oz. živila z veljavno specifikacijo in letnim načrtom zunanje kontrole. Kontrole obsegajo:

- redno kontrolo obratov in / ali enot enkrat v letu,
- ponovne kontrole na osnovi ocene tveganja.

Kontrolo IKC UM izvede napovedano ali nenapovedano. Kontrolorja ob kontroli spremlja odgovorna oseba, ki je tudi kontaktna oseba za komuniciranje z IKC UM (za zastopanje pri kontroli in za podpis kontrolnih poročil) in ima vse potrebne informacije o pridelovalnem oz. proizvodnem procesu ter dostop do vse potrebne dokumentacije, povezane s postopkom certificiranja. V primeru nenapovedane kontrole ali odsotnosti odgovorne osebe, kontrolorja spremlja pooblaščen oseba (pisno pooblastilo za nadomeščanje).

Kontrola vključuje:

- pregled dokumentacije pridelovalnega/predelovalnega postopka (pregled zapisov, dokazil, računov, ipd.) in ogled proizvodnje zaščitenega kmetijskega pridelka oz. živila ter preverjanje skladnosti s specifikacijo,
- pregled delovanja notranje presoje (pri skupinski certifikaciji),

- preverjanje pridobljenih informacij,
- ocena tveganja - možne nevarnosti, ki bi lahko ogrozile neoporečnost certificiranih pridelkov oz. živil,
- pogovor z odgovorno osebo,
- vzorčenje v skladu s predpisano metodiko vzorčenja IKC UM ,
- preverjanje izvedenih ukrepov (način, rok), ki so bili potrebni za odpravo morebitnih ugotovljenih neskladij iz predhodnih kontrol.

Kontrolor izdelava kontrolna poročila v dveh izvodih, ki jih podpišeta stranka oz. s strani stranke pooblaščenca oseba in kontrolor. En izvod kontrolnih poročil kontrolor priloži h kontrolni dokumentaciji stranke, drug izvod kontrolnih poročil prejme stranka.

V primeru, ko so ugotovljena odstopanja od specifikacije, kontrolor zapiše vrsto neskladja in v kolikor neskladje ni izključitveni kriterij še rok za izvedbo ustreznih ukrepov, s katerimi bodo neskladja odpravljena.

6.1 Prva kontrola

V primeru, da je v postopek certificiranja vključen posamezen proizvajalec (t.i. individualna certifikacija), se prva kontrola opravi v vseh fazah proizvodnje za določen zaščiten kmetijski pridelek oz. živilo. IKC UM oceni skladnost pridelave / predelave zaščitenega kmetijskega pridelka oz. živila z veljavno izdajo specifikacije, ki je potrjena s strani MKGP.

V primeru skupinske certifikacije, ko je stranka združenje ali organizacija proizvajalcev ali zadruge ali GIZ ipd., se pri prvi kontroli natančno pregleda delovanje sistema notranje presoje. Zunanje kontrole se pri članih oz. kooperantih izvajajo na osnovi kvadratnega korena ($\sqrt{\quad}$) števila vseh članov oz. kooperantov, ki pridelujejo / predelujejo imenovan zaščiten kmetijski pridelek oz. živilo. Člane oz. kooperante IKC UM izbere naključno (v primeru ugotovljenih večjih neskladij s specifikacijo se lahko število kontroliranih članov oz. kooperantov poveča). Člani oz. kooperanti se lahko izberejo delno tudi na osnovi ocene tveganja (risk assessment) v višini maks. 50% vseh izbranih.

Prva zunanja kontrola je napovedana. Načrt za izvedbo zunanje kontrole se posreduje stranki v roku, ki ga določi IKC UM, a vsaj 6 dni pred načrtovanim terminom kontrole.

6.2 Redna kontrola

Redna kontrola je lahko napovedana ali nenapovedana. Z redno kontrolo IKC UM preverja stalno izpolnjevanje zahtev za certificiranje, izvedene spremembe in izboljšave glede na stanje in ugotovitve iz preteklih kontrol. Potek redne kontrole je enak izvedbi prve kontrole.

6.3 Dodatne kontrole

K dodatnim kontrolam štejemo ponovne kontrole (z namenom preverjanja izvedbe ukrepov v primeru ugotovljenih večjih odstopanj), ciljne kontrole (v primerih, ko obstaja večje tveganje za ohranjanje neoporečnosti certificiranih proizvodov) in naključne kontrole.

Stranka mora biti obveščena o rezultatu dodatne kontrole v primeru, ko ugotovitve vplivajo na spremembe pri certificiranju (npr. odvzem certifikata,...).

7 Pregled kontrolnih poročil in odločitev o certifikatu

Pred odločitvijo o certifikatu certifikator pregleda vso dokumentacijo po izvedeni kontroli, dokazila o odpravi neskladij in morebitne rezultate laboratorijskih analiz oz. senzoričnih ocenitev.

Na osnovi kontrolnih poročil in dokazil o izvedenih ukrepih certifikator odloči o certifikatu. Certifikator sprejme odločitev o izdaji certifikata v primeru, ko stranka izpolnjuje zahteve iz referenčnih dokumentov in iz specifikacije.

Stranka mora pred prejetjem certifikata izpolniti pogodbene obveznosti, vključno s finančnimi obveznostmi. V nasprotnem primeru se izdani certifikat zadrži na sedežu IKC UM do plačila zapadlih obveznosti. IKC UM stranki pošlje obvestilo o izdaji certifikata, poročilo o certificiranju ter račun in jo seznani, da certifikat prejme po izpolnitvi vseh pogodbenih obveznosti.

8 Zavrnitev izdaje certifikata

V primeru zavrnitve izdaje certifikata IKC UM stranko pisno seznani s sprejeto odločitvijo v odločbi, v kateri tudi navede razloge za takšno odločitev. Prav tako stranko seznani, da se kljub zavrnitvi izdaje certifikata nadaljuje postopek certificiranja pri IKC UM. V primeru odločitve o prekinitvi postopka certificiranja, pa lahko stranka postopek prekine le na osnovi pisnega odstopa.

Razlog za zavrnitev izdaje certifikata za zaščitene kmetijske pridelke in živila je odstopanje pridelka ali živila od zahtev v pripadajoči specifikaciji, oz. neskladja, ki niso izvedena v predpisanem roku ter rezultati laboratorijske analize in/ali senzorične ocene, ki izkazujejo odstopanje od zahtev v specifikaciji. Poleg tega IKC UM zavrne certifikat, ko izvajalec:

- ne upošteva zahtev po izvedbi potrebnih ukrepov v določenem roku (NS3),
- kontrolorju in IKC UM ne omogoča popolnega dostopa do vseh potrebnih informacij in dokumentacij.

9 Začasni odvzem certifikata

Začasni odvzem certifikata se certifikator odloči v primeru, ko mora IKC UM izvesti dodatne raziskave in je certifikat še veljaven. Tudi v času reševanja priziva ima certifikat status začasnega odvzema, ki traja od začetka do konca obravnave priziva.

V primeru, ko stranka ukrepov ne izvede ali, ko IKC UM na osnovi preiskavi ugotovi resno neskladnost ali kršitev, se certifikat razveljavi.

V primeru prejema obvestila o ugotovljenih odstopanjih s strani inšpekcije, potrošnikov in druge zainteresirane javnosti certifikator ponovno odloči o certifikatu na podlagi dodatnih pridobljenih dokazil (pisnih oz. ponovne kontrole).

IKC UM pri začasnem odvzemu certifikata izda odločbo, v kateri med drugim obvesti stranko o razlogih za začasni odvzem certifikata in ukrepih, ki so potrebni za ponovno izdajo certifikata. Hkrati stranko pozove, da certifikat (original in kopije) vrne IKC UM v osmih dneh od prejema odločbe.

Stranka mora v primeru začasnega odvzema certifikata takoj prenehati uporabljati ves material, ki vsebuje sklicevanje na certifikat skladno s certifikacijsko shemo, tako da nobena oznaka oz. dokument ne bo nakazoval da je proizvod še naprej certificiran.

Stranka ima pravico do priziva v 15 dneh od prejema odločbe. V času reševanja priziva ima certifikat status začasnega odvzema, ki traja od začetka do konca obravnave priziva.

10 Razveljavitev certifikata

IKC UM delno ali v celoti z odločbo razveljavi certifikat na osnovi ugotovljenih neskladij s specifikacijo, na osnovi odkritih večjih, hudih, namernih ali ponavljajočih kršitev in prevar ter v primeru začasnega odvzema certifikata, ko stranka ni izvedla ustreznih ukrepov za odpravo ugotovljenih kršitev ter po poteku prizivnega roka.

Certifikator sprejme odločitve o razveljavitvi veljavnega certifikata na podlagi ugotovljenih neskladij, kršitev ali prevarah. V primeru prejema obvestila o ugotovljenih odstopanjih s strani inšpekcije, potrošnikov in druge zainteresirane javnosti, IKC UM pred razveljavitvijo certifikata preveri vse posredovane informacije ter po potrebi izvede ponovno kontrolo in/ali pridobi dodatna dokazila.

IKC UM ob razveljavitvi certifikata izda odločbo, v kateri stranko obvesti o razlogih za razveljavitev certifikata. Prav tako stranko seznani, da se kljub razveljavitvi certifikata nadaljuje postopek certificiranja pri IKC UM. V primeru odločitve o prekinitvi postopka certificiranja, pa lahko stranka postopek prekine le na osnovi pisnega odstopa.

IKC UM stranko v odločbi seznani, da je certifikat razveljavljen. IKC UM stranko pozove, da certifikat (original in kopije) vrne IKC UM v osmih dneh od prejema odločbe ter da takoj preneha uporabljati kakršno koli sklicevanje na certifikat, tako da nobena oznaka oz. dokument ne bo nakazoval da je proizvod še naprej certificiran.

IKC UM sprejme odločitve o razveljavitvi certifikata v kolikor stranka pri začasnem odvzemu certifikata, ni izvedla ustreznih ukrepov za odpravo ugotovljenih neskladij ter poteku prizivnega roka, v primeru vložitve priziva/ugovora.

IKC UM o razveljavljenih certifikatih obvešča pristojne organe (MKGP in UVHVVR) v skladu z zakonodajo za ZKP/VK.

11 Sporočanje sprememb

Stranka mora IKC UM sporočiti vse spremembe, povezane s certificiranimi pridelki ali živili in s spremembami v postopkih pridelave in predelave, spremembe v specifikaciji, organizaciji in številu članov (odjava oz. nova prijava članov). IKC UM presodi, ali sporočene spremembe zahtevajo nadaljnje ukrepe in o tem stranko tudi obvesti.

12 Širitev obsega certifikata

Kadar se spremembe nanašajo na širitev pridelave kmetijskih pridelkov, mora stranka obseg pridelave in vrsto novih kultur sporočiti v pisni obliki. Kontrolor IKC UM izvede ponovno terensko kontrolo v obsegu delne kontrole ali kontrole v celoti. V kolikor za širitev certifikata zadostuje dokumentacija, dodatna kontrola ni potrebna.

Ob spremembah v obsegu certificiranja po izdaji certifikata v tekočem letu, IKC UM izda nov certifikat z navedbo »Ta certifikat zamenjuje predhodni certifikat št. X«.

13 Zmanjšanje obsega certifikata

Kadar se spremembe nanašajo na oženje pridelave kmetijskih pridelkov, mora stranka zmanjšanje obsega pridelave sporočiti v pisni obliki.

Ob spremembah v obsegu certificiranja po izdaji certifikata v tekočem letu, IKC UM izda nov certifikat z navedbo »Ta certifikat zamenjuje predhodni certifikat št. X«.

PRILOGA 5: POSTOPEK CERTIFICIRANJA KMETIJSKIH PRIDELKOV IN ŽIVIL Z OZNAČBO »IZBRANA KAKOVOST«

Zainteresirana stranka lahko pridobi osnovne informacije o prijavi in o postopku certificiranja preko spletne strani IKC UM www.ikc-um.si ali preko e-pošte, telefona ali osebno na sedežu IKC UM.

1 Referenčni dokumenti

IKC UM v postopku certificiranja kmetijskih pridelkov in živil z označbo »izbrana kakovost« upošteva Pravilnik o postopku priznanja označbe »izbrana kakovost« (Ur. l. RS, št. 79/2015) in s strani Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS potrjene veljavne specifikacije različnih sektorjev v shemi »izbrana kakovost« ter drugo pripadajočo zakonodajo, ki ureja področje sheme »izbrana kakovost«.

2 Prva prijava

Zainteresirana stranka posreduje na IKC UM preko e-pošte, telefona, preko navadne pošte ali osebno zahtevo za pridobitev dokumentacije, ki je potrebna za prijavo v postopek certificiranja. Prijavi se lahko posamezna stranka (pridelovalec oz. predelovalec) oz. skupina pridelovalcev oz. predelovalcev oz. kombinacije le teh.

V skladu z referenčnimi dokumenti mora imeti stranka svojo dejavnost registrirano pri pristojnem organu.

3 Predogled

IKC UM na željo stranke izvede predogled pred prijavo stranke v postopek certificiranja. Pri predogledu se preveri skladnost pridelave/proizvodnje s pripadajočo specifikacijo.

IKC UM po predhodnem dogovoru s stranko izvede predogled na enak način, kot poteka izvedba prve kontrole. Kontrolor izdela kontrolna poročila in zapiše ugotovitve. Kopijo zapisa kontrolor izroči stranki in se z njo pogovori o ugotovitvah.

4 Prijavni komplet

V skladu z referenčnimi predpisi mora stranka na IKC UM posredovati osnovne podatke. V ta namen je IKC UM izdelal prijavni komplet, ki ga stranka prejme (v pisni ali v elektronski obliki) za prvo prijavo v postopek certificiranja in vsebuje:

- prijavni obrazec,
- cenik,
- 2 izvoda pogodbe (Obr. 2.50),
- Pravila postopka certificiranja (1.80doc),
- dopis.

Stranka vrne izpolnjen prijavni komplet s prilogami po pošti ali osebno.

Stranka je za informacije, ki jih posreduje, sama odgovorna.

5 Pregled prijavne dokumentacije

Po prejemu prijavne dokumentacije IKC UM pregleda, ali le-ta vsebuje vse podatke za začetek postopka certificiranja.

V pregledu IKC UM preveri, če so podane vse informacije, ki se nanašajo na prijavitelja:

- osnovne informacije o prijavitelju (naziv, naslov, kontaktni podatki),
- specifikacije ali drugi normativni dokumenti po katerih želi prijavitelj certificirati pridelke oz. proizvode,
- obseg certificiranja (pridelki oz. živila, ki bodo predmet postopka certificiranja),
- opis enot,
- pravne osebe morajo v prijavi podati tudi druge splošne informacije, ki so pomembne za postopek certificiranja (npr. njihove kadrovske in tehnične vire, njihovo funkcijo in razmerja v primeru, da so del večje korporacije),
- prav tako mora prijavitelj podati informacije v zvezi z vsemi procesi, ki jih oddaja v izvedbo zunanjim izvajalcem in bodo vplivali na skladnost z zahtevami (če prijavitelj za proizvajalca certificiranega pridelka oz. proizvoda identificira drugo pravno osebo/podizvajalca, lahko IKC UM v primeru, da je tak pogodbeni nadzor potreben vzpostavi ustrezen nadzor nad podizvajalcem),
- druge za certificiranje pomembne informacije, npr: informacije o lokacijah na katerih se certificirani proizvodi proizvajajo, recepture proizvodov ter kontaktno osebje za postopek kontrole ipd.,
- podpisani pogodbi.

V primeru, da se stranka v postopek certificiranja prijavlja kot skupina (združenje ali organizacija proizvajalcev ali GIZ ali zadruga ipd.), prijava vsebuje še:

- seznam vseh članov skupine,
- opis delovanja notranje presoje (aktualen načrt notranje presoje, seznam notranjih presojevalcev).

Če IKC UM ob pregledu prijavnne dokumentacije ugotovi, da prijava ni popolna, stranko seznaniti z navedbo manjkajočih dokumentov in določiti rok (15 dni), v katerem mora stranka prijavo dopolniti.

Po prejemu popolne prijavnne dokumentacije IKC UM stranki posreduje en izvod podpisane pogodbe.

Pogodba se podpiše za nedoločen čas. Prijava v postopek certificiranja je trajna in je ni potrebno vsako leto obnavljati. Stranke, ki so vključene v postopek certificiranja v shemo IK, ki zajema pridelavo enoletnih kultur, posredujejo na IKC UM vsakoletno najavo pridelave za posamezno sezono. Najava se posreduje do roka, ki ga določi IKC UM.

6 Kontrola

IKC UM izvede kontrolo pri stranki v obsegu, ki v celoti omogoča oceno skladnosti pridelave/proizvodnje kmetijskega pridelka oz. živila z veljavno specifikacijo in letnim načrtom zunanje kontrole, ki ga IKC UM pripravi na osnovi referenčnih dokumentov in ocene tveganja.

Kontrole obsegajo:

- redno kontrolo izvajalcev (obrati, skupine, posamezni KMG) enkrat v letu, ki je lahko sestavljena iz terenske kontrole pri stranki in kontrole dokumentacije stranke na sedežu IKC UM,
- dodatne kontrole na osnovi ocene tveganja.

Kontrolo IKC UM izvede praviloma napovedano. Pri skupinski certifikaciji IKC UM pripravi načrt zunanje kontrole, ki ga preko e-pošte pred kontrolo posreduje odgovorni osebi skupine.

Kontrolorja ob kontroli spremlja odgovorna oseba, ki je tudi kontaktna oseba za komuniciranje z IKC UM (za zastopanje pri kontroli in za podpis kontrolnih poročil) in ima vse potrebne informacije o pridelovalnem oz. proizvodnem procesu ter dostop do vse potrebne dokumentacije povezane s postopkom certificiranja. V primeru nenapovedane kontrole ali odsotnosti odgovorne osebe, kontrolorja spremlja pooblaščen oseba (pisno pooblastilo za nadomeščanje).

Kontrola vključuje:

- pregled dokumentacije pridelovalnega/predelovalnega postopka (pregled zapisov, dokazil, računov, ipd.) in ogled proizvodnje kmetijskega pridelka oz. živila v skladu z zahtevami specifikacije,
- pregled delovanja notranje presoje - notranji presojevalci, izvajanje presoje, ukrepanje ob ugotovljenih neskladjih ipd. (pri skupinski certifikaciji),
- preverjanje pridobljenih informacij,
- pogovor z odgovorno osebo,
- vzorčenje v skladu s predpisano metodiko vzorčenja IKC UM (v skladu z zahtevami specifikacije),
- preverjanje izvedenih ukrepov (način, rok), ki so bili potrebni za odpravo morebitnih ugotovljenih neskladij iz predhodnih kontrol.

V skladu z dogovorom s stranko v postopku, lahko kontrolor IKC UM predhodno pridobi dokazila o izvajanju posameznih zahtev iz specifikacije, ki ne zahtevajo nadzora na samem mestu pridelave/proizvodnje kmetijskega pridelka oz. živila oz. na sedežu stranke (npr. evidence o kakovosti mleka – SŠMO, evidence o prevzemu mleka ipd.). Taka aktivnost se šteje kot del vrednotenja oz. kontrole, pri čemer kontrolor vodi jasne zapise o prejemu, pregledu in ugotovitvah navedene aktivnosti. Ugotovitve se vključijo v kontrolno poročilo, ki ga kontrolor izdelava na sedežu skupine oz. pri stranki.

Kontrolor v poročilo zapiše ugotovitve in morebitna odstopanja oz. neskladja. Stopnjo neskladja, ukrep, rok za izvedbo ukrepa in način preverjanja odprave neskladja kontrolor določi v skladu s pravili IKC UM in v dogovoru s stranko. Na osnovi ugotovitev kontrolor izdelava poročilo v dveh izvodih, ki ga podpišeta stranka in kontrolor.

En izvod kontrolnega poročila kontrolor priloži h kontrolni dokumentaciji stranke, drugi izvod kontrolnega poročila izroči stranki ob kontroli.

V primeru, da je v postopek certificiranja vključen posamezen proizvajalec (t.i. individualna certifikacija), se kontrola izvede po vseh zahtevah veljavne specifikacije. IKC UM oceni skladnost pridelave / predelave kmetijskega pridelka oz. živila z veljavno izdajo specifikacije, ki je potrjena s strani MKGP.

V primeru skupinske certifikacije, ko je stranka združenje ali organizacija proizvajalcev ali zadruga ali GIZ ipd., se pri kontroli natančno pregleda delovanje sistema notranje presoje.

Zunanje kontrole se pri članih skupine izvajajo pri 10% deleža članov (do 100 članov v skupini) oz. na osnovi kvadratnega korena ($\sqrt{}$) števila vseh članov, ki pridelujejo / predelujejo kmetijski pridelok oz. živilo (v skupinah nad 100 člani), v kolikor specifikacija opredeljuje nadzor na nivoju posameznega člana. Člane IKC UM izbere naključno (v primeru ugotovljenih večjih neskladij s specifikacijo se lahko število kontroliranih članov skupine poveča). Člani skupine se lahko izberejo delno tudi na osnovi ocene tveganja (risk assessment) v višini maks. 50% vseh izbranih.

IKC UM izvaja tudi dodatne kontrole, katerim štejemo ponovno kontrole (z namenom preverjanja izvedbe ukrepov v primeru ugotovljenih večjih odstopanj), ciljne kontrole (v primerih, ko obstaja večje tveganje za ohranjanje neoporečnosti certificiranih proizvodov) in

naključne kontrole. Dodatna kontrola se opravi tudi, v primeru povečanja članov/kooperantov med enim certifikacijskim ciklusom kmetijskega pridelka oz. živila za več kot 25%.

Stranka mora biti obveščena o rezultatu dodatne kontrole v primeru, ko ugotovitve vplivajo na spremembe pri certificiranju (npr. razveljavitev certifikata,...).

Stranke IKC UM lahko del svoje dejavnosti prepustijo izbranemu podizvajalcu. V tem primeru mora imeti stranka sklenjeno ustrezno pogodbo ali dogovor o izvedbi dela aktivnosti z izbranim podizvajalcem. S tem stranka zagotavlja, da je podizvajalec seznanjen z zahtevami posamezne sheme in omogoči IKC UM periodično preverjanje podizvajalca. Stranka oz. naročnik je dolžan najaviti aktivnosti pri podizvajalcu IKC UM najmanj 48 ur pred izvedbo aktivnosti. IKC UM izvede pri podizvajalcih kontrolo praviloma po prvi najavi aktivnosti.

7 Pregled kontrolnih poročil in odločitev o certifikatu

Pred odločitvijo o certifikatu certifikator pregleda vso dokumentacijo po izvedeni kontroli, dokazila o odpravi neskladij in morebitne rezultate laboratorijskih analiz oz. drugih meritev v skladu s specifikacijo.

Na osnovi kontrolnih poročil in dokazil o izvedenih ukrepih certifikator odloči o certifikatu. Certifikator sprejme odločitev o izdaji certifikata v primeru, ko stranka izpolnjuje zahteve iz referenčnih predpisov in iz specifikacije. Veljavnost certifikata je 3 leta.

Stranka mora pred prejetjem certifikata izpolniti pogodbene obveznosti, vključno z zapadlimi finančnimi obveznostmi. V nasprotnem primeru se izdani certifikat zadrži na sedežu IKC UM do plačila zapadlih obveznosti. IKC UM stranki pošlje obvestilo o izdaji certifikata, poročilo o certificiranju ter račun in jo seznani, da certifikat prejme po izpolnitvi vseh pogodbenih obveznosti.

V primeru, da proizvodnja poteka preko podizvajalcev, se postopek certificiranja zaključi šele, ko je bilo s kontrolo ugotovljeno, da vsi podizvajalci izpolnjujejo zahteve specifikacije. V kolikor so potrebne dopolnitve, se postopek certificiranja zaključi šele po prejemu dopolnitev.

Ob spremembah v obsegu certificiranja po izdaji certifikata v tekočem letu, IKC UM izda nov certifikat z navedbo »Ta certifikat zamenjuje predhodni certifikat št. X«.

7.1. Priloga k certifikatu

V primeru skupinske certifikacije, se stranki izda priloga k certifikatu z navedbo članov skupine (naziv, naslov) oz. navedbo članov z obsegom certificiranih kmetijskih pridelkov oz. živil (vezano na predmet certificiranja in posamezno specifikacijo IK). Veljavnost priloge je 3 leta. V primeru sprememb vezanih na vsebino priloge IKC UM izda novo prilogo k certifikatu z navedbo »Ta priloga zamenjuje predhodno prilogo št. X«.

Priloga k certifikatu se lahko izda tudi v primeru individualne certifikacije, kadar ima stranka v postopek certificiranja vključeno večje število kmetijskih pridelkov oz. živil.

7.2 Odločitev o delni izdaji certifikata

Na osnovi celotnega kontrolnega poročila in dokazil o izvedenih ukrepih, certifikator odloči o delni izdaji certifikata, samo za skladen del dejavnosti oz. člane skupine prijavljene v certificiranje. Za del proizvodov/dejavnosti oz. posamezne člane skupine, ki ne izpolnjujejo skladnosti oz. ni mogoče pridobiti zadostnih dokazil o skladnosti, se certifikat ne odobri.

Enako odloči certifikator v primeru širitve obsega certificirane dejavnosti brez zadostnih dokazil.

IKC UM o izdaji delnega certifikata stranko obvesti v Poročilu o certifikaciji.

8 Zavrnitev izdaje certifikata

Certifikator sprejme odločitev o zavrnitvi izdaje certifikata v primeru neizpolnjevanja zahtev določenih v referenčnih dokumentih. V primeru zavrnitve izdaje certifikata IKC UM stranko pisno seznanj s sprejeto odločitvijo v odločbi, v kateri tudi navede razloge za takšno odločitev. Prav tako stranko seznanj, da se kljub zavrnitvi izdaje certifikata nadaljuje postopek certificiranja pri IKC UM. V primeru odločitve o prekinitvi postopka certificiranja, pa lahko stranka postopek prekine le na osnovi pisnega odstopa.

Razlog za zavrnitev izdaje certifikata za kmetijske pridelke in živila z označbo »izbrana kakovost« je odstopanje pridelka oz. živila od zahtev v pripadajoči specifikaciji in kadar rezultati laboratorijske analize oz. drugih meritev izkazujejo odstopanje od zahtev v specifikaciji.

Poleg tega IKC UM zavrne izdajo certifikata, ko izvajalec:

- ne upošteva zahtev po izvedbi potrebnih ukrepov za odpravo neskladij v določenem roku (NS3),
- kontrolorju in IKC UM ne omogoča popolnega dostopa do vseh potrebnih informacij in dokumentacije.

9 Začasni odvzem certifikata

Za začasni odvzem certifikata se certifikator lahko odloči v primeru, ko je ugotovljeno večje neskladje (npr. NS 3 ali 4) ali v primerih, ko mora IKC UM izvesti dodatne raziskave in je certifikat še veljaven.

V primeru prejema obvestila o ugotovljenih odstopanjih s strani inšpekcije, potrošnikov in druge zainteresirane javnosti certifikator ponovno odloči o certifikatu na podlagi dodatnih pridobljenih dokazil (pisnih oz. ponovna kontrola).

V kolikor se po izvedbi ustreznih ukrepov zagotovi skladnost živila oz. proizvoda se certifikat stranki vrne.

V primeru, ko stranka ukrepov ne izvede ali, ko IKC UM na osnovi preiskavi ugotovi resno neskladnost ali kršitev, se certifikat razveljavi.

IKC UM začasno odvzame certifikat z odločbo, v kateri izvajalca tudi obvesti o razlogih za začasni odvzem certifikata in o ukrepih, ki so potrebni za vrnitev certifikata. Izvajalec mora v teh primerih certifikat z vsemi morebitnimi prilogami (original in kopije) vrniti IKC UM v osmih dneh od prejema odločbe.

V primeru, ko je rezultat raziskav IKC UM neskladnost kmetijskega pridelka oz. živila s specifikacijo, se certifikat razveljavi.

Stranka mora v primeru začasnega odvzema certifikata takoj prenehati uporabljati ves material, ki vsebuje sklicevanje na certifikat skladno s certifikacijsko shemo, tako da nobena oznaka oz. dokument ne bo nakazoval da je proizvod še naprej certificiran.

Stranka ima pravico do priziva v 15 dneh od prejema odločbe. V času reševanja priziva ima certifikat status začasnega odvzema, ki traja od začetka do konca obravnave priziva.

10 Razveljavitev certifikata

IKC UM delno ali v celoti z odločbo razveljavi certifikat na osnovi ugotovljenih neskladij s specifikacijo, na osnovi odkritih večjih, hudih, namernih ali ponavljajočih kršitev in prevar ter v primeru začasnega odvzema certifikata, ko stranka ni izvedla ustreznih ukrepov za odpravo ugotovljenih kršitev ter po poteku prizivnega roka.

Certifikator sprejme odločitev o razveljavitvi veljavnega certifikata na podlagi ugotovljenih neskladij, kršitev ali prevarah. V primeru prejema obvestila o ugotovljenih odstopanjih s strani inšpekcije, potrošnikov in druge zainteresirane javnosti, IKC UM pred razveljavitvijo certifikata preveri vse posredovane informacije ter po potrebi izvede ponovno kontrolo in/ali pridobi dodatna dokazila.

IKC UM ob razveljavitvi certifikata izda odločbo, v kateri stranko obvesti o razlogih za razveljavitev certifikata. Prav tako stranko seznanj, da se kljub razveljavitvi certifikata nadaljuje postopek certificiranja pri IKC UM. V primeru odločitve o prekinitvi postopka certificiranja, pa lahko stranka postopek prekine le na osnovi pisnega odstopa.

IKC UM stranko pozove, da certifikat (original in kopije) vrne IKC UM v osmih dneh od prejema odločbe ter da takoj preneha uporabljati kakršno koli sklicevanje na certifikat, tako da nobena oznaka oz. dokument ne bo nakazoval da je proizvod še naprej certificiran.

IKC UM sprejme odločitev o razveljavitvi certifikata v kolikor stranka pri začasnem odvzemu certifikata, ni izvedla ustreznih ukrepov za odpravo ugotovljenih neskladij ter poteku prizivnega roka, v primeru vložitve priziva/ugovora.

IKC UM o razveljavljenih certifikatih obvešča pristojne organe (MKGP in UVHVVR) v skladu z zakonodajo za shemo »izbrana kakovost«.

11 Sporočanje sprememb

Stranka mora v roku 15 dni od nastale spremembe obvestiti IKC UM o spremembi, ki je nastala in je povezana s proizvodnjo certificiranih pridelkov oz. živil ter drugih spremembah, pomembnih za postopek certificiranja.

12 Širitev obsega certifikata

Kadar se spremembe nanašajo na širitev članov skupine oz. širitev proizvodnje kmetijskih pridelkov oz. živil v postopku certificiranja, mora stranka podatke o novih članih oz. proizvodih sporočiti v pisni obliki. Vloga mora vsebovati navedbo:

- novih članov skupine z rezultatom notranje presoje (v primeru širitve članov skupine) oz.,
- kmetijskih pridelkov oz. živil (v primeru širitve obsega proizvodnje).

Kadar je povečanje članov/kooperantov skupine med enim certifikacijskim ciklusom kmetijskega pridelka oz. živila večje od 25%, IKC UM izvede dodatno kontrolo. V nasprotnem primeru za širitev certifikata zadostuje posredovana dokumentacija.

V primeru, ko je predmet širitve sprememba v obsegu proizvodnje kmetijskega pridelka oz. živila, IKC UM po potrebi in če je smiselno, izvede dodatno kontrolo v obsegu delne ali redne

kontrole. V kolikor za širitev certifikata zadostuje dokumentacija, dodatna kontrola ni potrebna.

Ob spremembah v obsegu certificiranja po izdaji certifikata v tekočem letu, IKC UM izda nov certifikat z navedbo »Ta certifikat zamenjuje predhodni certifikat št. X«.

13 Zmanjšanje obsega certifikata

Kadar se spremembe nanašajo na zmanjšanje števila članov skupine oz. obseg proizvodnje kmetijskih pridelkov oz. živil glede na predhodni seznam članov oz. predhodno najavo proizvodnje, mora stranka zmanjšanje obsega sporočiti v pisni obliki.

Ob spremembah v obsegu certificiranja po izdaji certifikata v tekočem letu, IKC UM izda nov certifikat z navedbo »Ta certifikat zamenjuje predhodni certifikat št. X«.

PRILOGA 6: Postopek certificiranja po standardu »Pridelano/proizvedeno brez GSO - brez gensko spremenjenih organizmov«[®]

Zainteresirana stranka lahko pridobi osnovne informacije o prijavi in o postopku certificiranja preko spletne strani IKC UM www.ikc-um.si ali preko telefona ali osebno na sedežu IKC UM.

1 Referenčni dokumenti

Certificiranje sheme »Pridelano/proizvedeno brez GSO - brez gensko spremenjenih organizmov«[®] poteka skladno z zasebnim standardom IKC UM »Pridelano/proizvedeno brez GSO - brez gensko spremenjenih organizmov«[®], ki določa pravila za pridelavo/predelavo kmetijskih pridelkov, živil in krme, ki so pridelani in/ali proizvedeni brez uporabe gensko spremenjenih organizmov.

2 Prva prijava

Zainteresirana stranka posreduje na IKC UM preko e-pošte, telefona, preko navadne pošte ali osebno zahtevo za pridobitev dokumentacije, ki je potrebna za prijavo v postopek certificiranja. Podatke zainteresirane stranke, ki je zahtevala dokumentacijo za prijavo v postopek certificiranja, vpišemo na Obr. 3.10 Prvi stik in zainteresirani stranki pošljemo prijavnji komplet.

Predelovalni obrati, trgovska in druga podjetja, ter samostojni podjetniki, ki se prijavljajo v postopek certificiranja »Pridelano/proizvedeno brez GSO - brez gensko spremenjenih organizmov«[®], morajo biti vpisani v register gospodarskih subjektov in imeti svojo dejavnost registrirano in/ali odobreno pri pristojnem organu.

Kmetijska gospodarstva (KMG) morajo imeti urejen vpis v register kmetijskih gospodarstev (RKG). Kadar prijavlja stranka v postopek certificiranja »Pridelano/proizvedeno brez GSO - brez gensko spremenjenih organizmov«[®] pridelavo poljščin, se mora v postopek certificiranja prijaviti najkasneje en mesec pred rokom spravila pridelka, pri čemer vodi jasne in točne zapise o vseh delovnih opravilih celotno obdobje pridelave.

V primeru da stranka še nima urejenega vpisa v register, mora vpis urediti in IKC UM sporočiti matično številko takoj po vpisu v register.

3 Predogled

Na željo zainteresirane stranke izvedemo predogled kmetije, proizvodnega obrata, mešalnice krmil, skladišča oz. trgovine pred prijavo stranke v kontrolo.

Po predhodnem dogovoru IKC UM izvede predogled kmetije/obrata na enak način, kot poteka izvedba prve kontrole. IKC UM sestavi poročilo o ugotovitvah v dveh izvodih, od katerih en izvod prejme stranka, enega pa IKC UM. V kolikor se stranka na osnovi predogleda odloči za prijavo v postopek certificiranja v roku 45 dni po izvedbi predogleda in med predprijavo in prijavo ni prišlo do sprememb v obsegu dejavnosti in je kontrolno poročilo popolno, lahko IKC UM predogled sprejme kot prvo kontrolo pri izvajalcu.

V primeru podizvajalcev se predogled izvede tudi pri deležu le-teh. V primeru odločitve za nadaljevanje certifikacije, IKC UM nadalje izvede kontrolo pri vseh podizvajalcih.

4 Prijavni komplet

V skladu s standardom »Pridelano/proizvedeno brez GSO - brez gensko spremenjenih organizmov«[®] mora stranka IKC UM posredovati osnovne podatke o obratu in morebitnih podizvajalcih. V ta namen je IKC UM izdelal prijavni komplet, ki ga prejmejo zainteresirane stranke za prvo prijavo v postopek certificiranja in vsebuje:

- prijavni obrazec,
- standard »Pridelano/proizvedeno brez GSO - brez gensko spremenjenih organizmov«[®],
- veljavni cenik,
- 2 izvoda pogodbe,
- splošni akt Pravila postopka certificiranja (1.80doc),
- splošni akt Pravila za uporabo certifikatov in znakov zasebnih shem certificiranja (1.133doc),
- dopis.

Nova stranka vrne izpolnjen prijavni komplet s prilogami po pošti ali osebno.

Stranka je za informacije, ki jih posreduje, sama odgovorna.

5 Pregled prijavne dokumentacije

Po prejemu prijavne dokumentacije IKC UM pregleda, ali ta vsebuje vse podatke za začetek postopka certificiranja.

V pregledu IKC UM preveri, če so podane vse informacije, ki se nanašajo na prijavitelja:

- osnovne informacije o prijavitelju (naziv, naslov, kontaktni podatki),
- standardi ali drugi normativni dokumenti po katerih želi prijavitelj certificirati pridelke oz. proizvode,
- obseg certificiranja (pridelki oz. proizvodi, ki bodo predmet postopka certificiranja),
- opis enot,
- pravne osebe morajo v prijavi podati tudi druge splošne informacije, ki so pomembne za postopek certificiranja (npr. njihove kadrovske in tehnične vire, njihovo funkcijo in razmerja v primeru, da so del večje korporacije),
- prav tako mora prijavitelj podati informacije v zvezi z vsemi procesi, ki jih oddaja v izvedbo zunanjim izvajalcem in bodo vplivali na skladnost z zahtevami (če prijavitelj za proizvajalca certificiranega pridelka oz. proizvoda identificira drugo pravno osebo/podizvajalca, lahko IKC UM v primeru, da je tak pogodbeni nadzor potreben vzpostavi ustrezen nadzor nad podizvajalcem),
- druge za certificiranje pomembne informacije, npr: informacije o lokacijah na katerih se certificirani proizvodi proizvajajo, recepture proizvodov ter kontaktno osebje.
- Podpisani pogodbi

Morebiti potrebne grafične posnetke površin (pregledna karta) IKC UM pridobi iz baze podatkov MKGP.

Izjemoma lahko IKC UM v nekaterih primerih presodi (ko stranka kljub pozivu ni poslala dela prijavne dokumentacije, ki pa ne vpliva na sam postopek izvedbe kontrole), da lahko prične s postopkom certificiranja in sicer:

- v primeru, da manjka načrt KMG oz. obrata.

a. Prijava v postopek certificiranja - proizvodnja živil

- prijavni obrazec (Obr. 3.63, Obr. 3.64 (kmetijska pridelava))
- v primeru podizvajalcev/rejcev prijavni obrazec za kmetijsko pridelavo na KMG (Obr. 3.60)
- v primeru, ko poteka proizvodnja živil na KMG (Obr. 3.60 in Obr. 3.63) v prijavnem obrazcu zahtevane priloge (Seznam proizvodov vključenih v postopek certificiranja; Seznam proizvodov, ki niso vključeni v postopek certificiranja; Recepture proizvodov vključenih v postopek certificiranja, certifikate oz. izjave dobaviteljev, da sestavine niso gensko spremenjene; Popoln seznam podizvajalcev; Načrt (skica) enot in prostorov, kjer poteka pretok surovin in proizvodne linije)
- v primeru čebelarstva vrisana območja paše, lokacije čebelnjakov in panjev na grafičnem posnetku površin ali na zemljevidu v merilu 1:25.000 ter podatke o nadomestnem hranjenju
- 2 izvoda podpisane pogodbe (Obr. 2.37)

b. Prijava v postopek certificiranja - mešalnice krmil

- prijavni obrazec (Obr. 3.62)
- v prijavnem obrazcu zahtevane priloge (Seznam vseh artiklov - enota pakiranja, predvidene letne količine proizvodnje, vrsta živali, ki ji je krma namenjena; Seznam vseh artiklov, ki se prijavljajo v postopek certificiranja – enota pakiranja, vrsta živali, ki ji je krma namenjena, delež soje in/ali koruze in/ali oljne ogrščice, seznam dobaviteljev osnovnih surovin s količinami in državo porekla; Načrt (skica) enot in prostorov, kjer poteka prevzem, proizvodnja in skladiščenje krmil za vsako prijavljeno mešanico (dislocirano enoto) posebej, kjer bo potekala proizvodnja krmil »Pridelano/proizvedeno brez GSO«
- 2 izvoda podpisane pogodbe (Obr. 2.36)

c. Prijava v postopek certificiranja - prodaja in distribucija

- prijavni obrazec (Obr. 3.61)
- v prijavnem obrazcu zahtevane priloge (Prodaja krmil v končno zapakirani embalaži; Prodaja krmil v razsutem stanju; Prodaja posameznih krmnih komponent v končno zapakirani embalaži; Prodaja posameznih krmnih komponent v razsutem stanju) vse priloge morajo vsebovati ime artikla, proizvajalca, dobavitelja, enoto pakiranja, predvidene letne količine, vrsto živali, ki ji je krma namenjena)
- 2 izvoda podpisane pogodbe (Obr. 2.38)

Po prejemu popolne prijavne dokumentacije IKC UM stranki posreduje en izvod podpisane pogodbe in stranko vpiše v evidenco strank. Pogodba se podpiše za nedoločen čas. Prva prijava v postopek certificiranja je trajna in je ni potrebno vsako leto obnavljati.

V primeru, ko IKC UM določi visoko stopnjo tveganja – stopnja 3 že ob prijavi, certifikacija po shemi »Pridelano/proizvedeno brez GSO - brez gensko spremenjenih organizmov«[®] ni možna.

6 Terenska kontrola

IKC UM izvede kontrolo pri stranki (in v primeru podizvajalcev/rejcev tudi pri njih) v obsegu, ki omogoča oceno celotnega pridelovalnega/proizvodnega/skladiščnega/prodajnega procesa

v skladu s standardom in letnim načrtom izvedbe kontrol, ki ga IKC UM pripravi na osnovi referenčnih dokumentov in ocene tveganja:

- redna kontrola obratov in/ali enot glede na stopnjo/oceno tveganja
- dodatne kontrole (ponovne, ciljne, naključne).

IKC UM v postopku certificiranja določi stopnjo tveganja. Ločimo štiri stopnje tveganja:

stopnja 0 – ni tveganja

stopnja 1 – nizka stopnja tveganja (v obratu se nahajajo GSO, vendar ni možnosti kontaminacije),

stopnja 2 – srednja stopnja tveganja (obstaja možnost kontaminacije, ki pa se z različnimi ukrepi, ki jih izvaja stranka onemogoča),

stopnja 3 – visoka stopnja tveganja (obstaja visoka stopnja tveganja za kontaminacijo z GSO in certifikacija po standardu »Pridelano/proizvedeno brez GSO - brez gensko spremenjenih organizmov®« ni možna.

Kontrolorja ob kontroli spremlja odgovorna oseba, ki je tudi kontaktna oseba za komuniciranje z IKC UM (za zastopanje pri kontroli in za podpis kontrolnih poročil) in ima vse potrebne informacije o proizvodnem procesu ter dostop do vse potrebne dokumentacije povezane s postopkom certificiranja. V primeru, da je v času kontrole nosilec odsoten, kontrolorja spremlja oseba, ki jo je nosilec pisno pooblastil za zastopanje pri kontroli in za podpis kontrolnih poročil.

Kontrola vključuje:

- pregled obrata skladno s prijavo v postopek certificiranja (proizvodnja živil, podizvajalci/rejci, mešalnice, prodaja in distribucija krmil in krmnih komponent) – pregled obratov in skladišč, postopki krmljenja živali, mešanja krmil, distribucije in prodaje krmil, pridelave in proizvodnje živil,
- preverjanje pridobljenih informacij,
- ocena tveganja – nevarnost možnosti mešanja sestavin brez GSO in sestavin z GSO,
- pregled zapisov, dokazil in računov,
- skladnost vhodnih in izhodnih surovin/proizvodov,
- pogovor z odgovorno osebo,
- vzorčenje v skladu s predpisano metodiko vzorčenja IKC UM (vzorčenje na prisotnost in vsebnost GSO),
- preverjanje izvedenih ukrepov (način, rok), ki so bili potrebni zaradi odprave ugotovljenih neskladij pri predhodnih kontrolah.

Prva kontrola pri novi stranki je vedno napovedana. Nadaljnje redne kontrole so lahko napovedane ali nenapovedane. Z redno kontrolo IKC UM preverja stalno izpolnjevanje zahtev za certificiranje, izvedene spremembe in izboljšave glede na stanje in ugotovitve iz preteklih kontrol.

Kontrolor opravi popoln pregled proizvodnega obrata in procesov in preveri ali so bili sprejeti ustrezni ukrepi za zagotovitev skladnosti postopka proizvodnje (glede na prijavo: proizvodnja živil/reja živali/mešanje krmil/ prodaja in distribucija, kot je določeno s standardom »Pridelano/proizvedeno brez GSO - brez gensko spremenjenih organizmov®«).

Metode ocenjevanja temeljijo na pregledu dokumentov in terenskih kontrolah. Analize vzorcev služijo kot dodatna orodja za preverjanje skladnosti pridelave/proizvodnje in učinkovitosti preprečevanja kontaminacije z GSO.

Kontrolor v poročilo zapiše ugotovitve in morebitna odstopanja oz. neskladja. Stopnjo neskladja, ukrep, rok za izvedbo ukrepa in način preverjanja odprave neskladja kontrolor določi v skladu s pravili IKC UM in v dogovoru s stranko. Na osnovi ugotovitev kontrolor izdelava poročilo v dveh izvodih, ki ga podpišeta stranka in kontrolor.

En izvod kontrolnega poročila kontrolor priloži h kontrolni dokumentaciji stranke, drugi izvod kontrolnega poročila izroči stranki ob kontroli.

Stranke IKC UM lahko del svoje dejavnosti prepustijo izbranemu podizvajalcu. V tem primeru mora imeti stranka sklenjeno ustrezno pogodbo ali dogovor o izvedbi dela aktivnosti z izbranim podizvajalcem. S tem stranka zagotavlja, da je podizvajalec seznanjen z zahtevami posamezne sheme in omogoči IKC UM periodično preverjanje podizvajalca. Stranka oz. naročnik je dolžan najaviti aktivnosti pri podizvajalcu IKC UM najmanj 48 ur pred izvedbo aktivnosti. IKC UM izvede pri podizvajalcih kontrolo praviloma po prvi najavi aktivnosti.

6.1 Kontrola izvajalcev kmetijske pridelave (živinoreja)

Izvajalci kmetijske pridelave (živinoreja) največkrat nastopajo kot skupina izvajalcev ali kot skupina podizvajalcev, ki so dobavitelji osnovne surovine živilsko predelovalnemu obratu, ki je nosilec certifikata (npr. skupina dobaviteljev mleka mlekarni). Izvajalci pridelave (živinoreja) se lahko v postopek certificiranja prijavljajo tudi individualno, za njih pa velja enak postopek kot za živilsko predelovalne obrate (proizvodnja živil).

Prva kontrola

Pri izvajalcih pridelave živil živalskega porekla ločimo dva pristopa pri izvajanju prvih kontrol:

- kontrola izvedena s strani certifikacijskega organa (100%) ali
- kontrola izvedena preko internega sistema notranjih kontrol izvajalca, dopolnjena s kontrolami certifikacijskega organa.

A) Kontrola izvedena s strani certifikacijskega organa (100%)

Skupino izvajalcev po prejemu popolne prijave v celoti nadzira certifikacijski organ. V postopku certificiranja se posameznim izvajalcem določijo stopnje tveganja, ki so podlaga za izvajanje rednih kontrol v nadaljnjih letih.

B) Kontrola izvedena preko internega sistema notranjih kontrol izvajalca, dopolnjena s kontrolami certifikacijskega organa

Prva kontrola izvajalcev znotraj skupine se lahko izvede tudi preko internega sistema notranjih kontrol. Znotraj internega sistema kontrol se izvedejo kontrolni pregledi pri vsakem članu skupine. Notranji kontrolorji vodijo o pregledu zapisnike in morebitna neskladja in roke za njihovo odpravo. Po odpravi vseh neskladnosti, ko celotna skupina v celoti izpolnjuje zahteve standarda, skupina na IKC UM posreduje seznam izvajalcev s prepoznanimi stopnjami tveganja.

Na podlagi prejetega seznama IKC UM izbere 25% izvajalcev, pri katerih izvede ponovni kontrolni pregled in neodvisno ovrednoti stopnje tveganja. Skupina izvajalcev mora predložiti tudi vso dokumentacijo interne kontrole, na podlagi katere IKC UM pregleda ovrednotene

stopnje tveganj, ki jih lahko ponovno revidira. Stopnje tveganja so podlaga za izvajanje rednih kontrol v nadaljnjih letih.

Stopnje tveganj:

a) ni tveganja: stopnja 0

Ni tveganja za kontaminacijo z GSO oz. potencialnega krmljenja in/ali mešanja in/ali skladiščenje krme kontaminirane ali proizvedene iz GSO. Pod stopnjo tveganja 0 se šteje tudi, če so na KMG živali za lastno porabo in so krmjene s krmo z GSO. V tem primeru mora kontrolor preveriti način skladiščenja krme. Če je le ta ustrezno prostorsko ločena, tveganje ostane 0. Izjema ne velja za rejo istovrstnih vrst živali (npr. molznice, biki, teleta). Zagotoviti je potrebno, da ne pride do zamenjave ali kontaminacije skladne krmo z neskladno.

b) nizka stopnja tveganja: stopnja 1

Na posestvu se nahajajo krmila, ki niso certificirana, vendar ni možnosti kontaminacije certificirane krme med krmljenjem/mešanjem/skladiščenjem ali internim transportom krmil (ločena mešalnica, stroji, transportne poti, skladišča, hlevi).

c) srednja stopnja tveganja: stopnja 2

Srednja stopnja tveganja nastopi, ko se za krmljenje, mešanje, skladiščenje in interni transport uporabljajo iste naprave in prostori (npr. mešalnica, skladišče, hlev...) in je možna kontaminacija krme. Smatra se, da sicer obstaja tveganje, ki pa ga je z ustreznimi ukrepi možno znatno zmanjšati. V primeru, da z ukrepi ni možno zmanjšati tveganja, certificiranje ni mogoče.

d) visoka stopnja tveganja: stopnja 3

Visoko tveganje nastopi, ko med krmljenjem/mešanjem/transportom/skladiščenjem, obstaja visoko tveganje za mešanje krme brez in z GSO.

Redne kontrole

Redne kontrole izvajajo kontrolorji IKC UM. Delež kontrol v posameznem letu je določen glede na prepoznano tveganje:

Tip obrata	Stopnja tveganja*			
	0	1	2	3
Kmetijska pridelava živinoreja -	25%	50%	100%	Certifikacija ni možna

*Odstotek predstavlja število kontrol v posameznem koledarskem letu, glede na celotno število strank v posamezni stopnji tveganja določenega sistema certificiranja.

6.2. Kontrola izvajalcev rastlinske pridelave

Postopek certificiranja rastlinske pridelave zajema rastlinsko pridelavo poljščin. Prepoznana stopnja tveganja se nanaša na semenski oz. sadilni material, kot tudi možnost kontaminacije pridelka na samem mestu pridelave (npr. kontaminacija preko peloda).

Za sestavine rastlinskega porekla, ki se uporabljajo pri proizvodnji krmil (npr. koruza, soja), certificiranje ni obvezujoče, če v državi porekla ne poteka pridelava posameznih odobrenih GS rastlin.

Za sestavine rastlinskega porekla, ki se uporabljajo pri proizvodnji živil (kritične sestavine), je obvezujoč postopek certificiranja.

Prva kontrola

Je prva (začetna) kontrola pri novi stranki. Izvede se v obsegu celotnega popolnega pregleda enote, ocene stanja in identifikacijo neskladnosti ter določitvijo ukrepov za njihovo odpravo. V postopku certificiranja se določi stopnja tveganja pridelave na KMG, ki je podlaga za izvajanje rednih kontrol v nadaljnjih letih.

Stopnje tveganj:

a) ni tveganja: stopnja 0

Obstaja minimalno tveganje za GSO. Glede na trenutna spoznanja ni na voljo GS semena ali sadilnega materiala posamezne rastlinske vrste nikjer na svetu. Dodatno velja tveganje 0 tudi, ko je dovoljena setev posameznih GS rastlin izven EU in tako ne obstaja tveganje za kontaminacijo na pridelovalnih površinah.

b) nizka stopnja tveganja: stopnja 1

Nizka stopnja tveganja nastopi, ko je setev posameznih GS rastlin odobrena izven EU, vendar obstaja tveganje za kontaminacijo. Dodatno velja tveganje 1 tudi, ko je v EU dovoljena setev posameznih GS rastlin, vendar v zelo omejenem obsegu. V tem primeru so potrebni previdnosti ukrepi, ki preprečujejo kontaminacijo na pridelovalnih površinah (npr. setev izključno gensko nespremenjenih rastlin ali pravna prepoved setve GSO).

c) srednja stopnja tveganja: stopnja 2

Srednja stopnja tveganja nastopi, ko v EU ali v Sloveniji poteka setev odobrenih GS rastlin in obstaja visoko tveganje za kontaminacijo na pridelovalnih površinah (npr. na bližnjih površinah poteka pridelava GS rastlin, vendar se upošteva predpisana minimalna varnostna razdalja za morebitno opraeševanje in kontaminacijo npr. z vetrom).

d) visoka stopnja tveganja: stopnja 3

Visoko tveganje nastopi, ko v EU ali v Sloveniji poteka setev odobrenih GS rastlin in obstaja visoko tveganje za kontaminacijo na pridelovalnih površinah (npr. na bližnjih površinah poteka pridelava GS rastlin, vendar se ne upošteva predpisana minimalna varnostna razdalja za morebitno opraeševanje in kontaminacijo npr. z vetrom).

Redne kontrole

Redne kontrole izvajajo kontrolorji IKC UM. Delež kontrol v posameznem letu je določen glede na prepoznano tveganje iz prve in nadaljnjih kontrol:

Tip obrata	Stopnja tveganja*			
	0	1	2	3
Kmetijska pridelava –	0%	25%	50%	Certifikacija

rastlinska pridelava				ni možna
Vzorčenje	-	Načrt vzorčenja	Načrt vzorčenja	-

* Odstotek predstavlja število kontrol v posameznem koledarskem letu, glede na celotno število strank v posamezni stopnji tveganja določenega sistema certificiranja. Potreben je tudi načrt vzorčenja.

Kadar je pridelek vzorčen na naslednji stopnji verige (npr. certificiran odkupovalec pridelka), vzorčenje na pridelovalnih površinah ni obvezno. V tem primeru se v načrt vzorčenja pri odkupovalcu vključi tudi potencialno tveganje kontaminacije z drugimi skladiščenimi surovinami.

6.3. Kontrola izvajalcev proizvodnje krmil

Postopek certificiranja mešalnic krmil obsega certificiranje proizvodnje krmil v obratih s stalnim sedežem (nepremična proizvodnja) in proizvodnje krmil preko mobilnih mešalnih naprav (premična proizvodnja).

Prva kontrola

Je prva (začetna) kontrola pri novi stranki. Izvede se v obsegu celotnega popolnega pregleda enote, ocene stanja in identifikacijo neskladnosti ter določitev ukrepov za njihovo odpravo. V postopku certificiranja se določi stopnja tveganja proizvodnje krmil, ki je podlaga za izvajanje rednih in ponovnih kontrol v nadaljnjih letih.

Stopnje tveganj:

a) ni tveganja: stopnja 0

Za sestavine, ki se uporabljajo v proizvodnji krmil, obstaja minimalno tveganje za GSO. Uporabljajo se sestavine, ki niso gensko spremenjene (npr. minerali) ali sestavine rastlinskega porekla, za katere v EU ni avtorizirana setev gensko spremenjenih rastlin (npr. pšenica) oz. tiste sestavine, ki niso predmet obveznega označevanja po Uredbi komisije 1829/2003. Kritične sestavine, katerih poreklo so države, kjer poteka pridelava posameznih odobrenih GS rastlin, so vključene v postopek certificiranja po standardu »Pridelano/proizvedeno brez GSO« ali primerljivim standardom, priznanim s strani IKC UM.

b) nizka stopnja tveganja: stopnja 1

Nizka stopnja tveganja nastopi, ko so GSO v obratu prisotni, vendar se za proizvodnjo certificiranih krmil uporabljajo različni proizvodni in skladiščni prostori, naprave (mešalci, peletirke...) in transportna sredstva. Sestavine za proizvodnjo krmil niso predmet obveznega označevanja po Uredbi komisije 1829/2003 in morajo izvirati iz pridelave brez GSO. Kritične sestavine, katerih poreklo so države, kjer poteka pridelava posameznih odobrenih GS rastlin, izvirajo iz gensko nespremenjene pridelave, kar izvajalec dokazuje preko računov, dobavnic z jasno navedbo, da gre za gensko nespremenjeno sestavino.

c) srednja stopnja tveganja: stopnja 2

Srednja stopnja tveganja nastopi, ko so GSO v obratu prisotni in se za proizvodnjo certificiranih krmil uporabljajo isti proizvodni in/ali skladiščni prostori, naprave (mešalci, peletirke...) in/ali transportna sredstva, kar predstavlja tveganje za kontaminacijo. Tveganje se z ustreznimi ukrepi lahko zniža (npr. čistilne serije). V kolikor se tveganje ne more zmanjšati, se obrat uvršča v stopnjo tveganja 3 in ne more biti vključen v postopek certificiranja. Sestavine za proizvodnjo krmil niso predmet obveznega označevanja po Uredbi komisije 1829/2003 in izvirajo iz pridelave brez GSO.

d) visoka stopnja tveganja: stopnja 3

Visoko tveganje nastopi, ko so v obratu prisotni GSO in v proizvodnji krmil (mešanje, skladiščenje, interni transport) obstaja visoko tveganje za mešanje certificirane krme in krme, ki vsebuje gensko spremenjene sestavine.

Redne kontrole

Redne kontrole izvajajo kontrolorji IKC UM. Delež kontrol v posameznem letu je določen glede na prepoznano tveganje iz prve in nadaljnjih kontrol:

Tip obrata	Stopnja tveganja			
	0	1	2	3
Mešalnica krmil	100%	100%	100%	Certifikacija ni možna
Vzorčenje	DA	DA	DA	-
Ponovne kontrole	-	DA	DA	-

* Odstotek predstavlja število kontrol v posameznem koledarskem letu, glede na celotno število strank v posamezni stopnji tveganja določenega sistema certificiranja.

6.4. Kontrola izvajalcev proizvodnje živil

Postopek certificiranja proizvodnje živil obsega certificiranje vhodnih surovin, proizvodnega procesa, skladiščenja in označevanja živil.

Prva kontrola

Je prva (začetna) kontrola pri novi stranki. Izvede se v obsegu celotnega popolnega pregleda enote, ocene stanja in identifikacijo neskladnosti ter določitev ukrepov za njihovo odpravo. V postopku certificiranja se določi stopnja tveganja proizvodnje živil, ki je podlaga za izvajanje rednih in ponovnih kontrol v nadaljnjih letih.

Stopnje tveganj:

a) ni tveganja: stopnja 0

Za sestavine, ki se uporabljajo v proizvodnji živil, obstaja minimalno tveganje za GSO. Uporabljajo se sestavine, ki niso gensko spremenjene, sestavine rastlinskega porekla, za katere v EU ni avtorizirana setev ali prodaja gensko spremenjenih rastlin (npr. pšenica).

b) nizka stopnja tveganja: stopnja 1

Nizka stopnja tveganja nastopi, ko se v proizvodnji uporabljajo sestavine živalskega porekla, ki so certificirane po standardu »Pridelano/proizvedeno brez GSO« ali drugim priznanim enakovrednim standardom. Nizka stopnja tveganja nastopi tudi, ko so GSO v obratu prisotni, vendar niso predmet obveznega označevanja po Uredbi komisije 1829/2003 in ko se v obratu uporabljajo GS sestavine ali sestavine živalskega porekla, ki niso certificirane po standardu »Pridelano/proizvedeno brez GSO« ali drugim priznanim enakovrednim standardom, vendar njihova proizvodnja in transport z namenom preprečevanja kontaminacije potekata v ločenih proizvodnih prostorih. Hkrati nastopi nizka stopnja tveganja tudi, ko se v obratu uporabljajo kritične sestavine, katerih poreklo so države, kjer poteka pridelava posameznih odobrenih GS rastlin, vendar so te sestavine predmet postopka certificiranja po standardu »Pridelano/proizvedeno brez GSO« ali primerljivim standardom, priznanim s strani IKC UM.

c) srednja stopnja tveganja: stopnja 2

Srednja stopnja tveganja nastopi, ko so GSO v obratu prisotni in so predmet obveznega označevanja po Uredbi komisije 1829/2003. V obratu so prisotne tudi sestavine živalskega porekla, ki niso vključene v postopek certificiranja. Za proizvodnjo certificiranih živil se uporabljajo isti proizvodni prostori in/ali transportna sredstva, kar predstavlja tveganje za kontaminacijo. Tveganje se z ustreznimi ukrepi lahko zniža (npr. čiščenje). V kolikor se tveganje ne more zmanjšati, se obrat uvršča v stopnjo tveganja 3 in ne more biti vključen v postopek certificiranja.

d) visoka stopnja tveganja: stopnja 3

Visoko tveganje nastopi, ko so v obratu nahajajo GSO in so predmet obveznega označevanja po Uredbi komisije 1829/2003. V obratu so prisotne tudi sestavine živalskega porekla, ki niso vključene v postopek certificiranja. V proizvodnji živil obstaja tveganje za mešanje certificiranih in necertificiranih živil. Za proizvodnjo certificiranih živil se uporabljajo isti proizvodni prostori in/ali transportna sredstva, kar predstavlja tveganje za kontaminacijo (mešanje, skladiščenje, interni transport). Hkrati nastopi visoka stopnja tveganja tudi, ko se v obratu uporabljajo kritične sestavine, katerih poreklo so države, kjer poteka pridelava posameznih odobrenih GS rastlin, vendar te sestavine niso predmet postopka certificiranja »Pridelano/proizvedeno brez GSO« izvedenega s strani IKC UM ali drugega akreditiranega certifikacijskega organa.

Redne kontrole

Redne kontrole izvajajo kontrolorji IKC UM. Delež kontrol v posameznem letu je določen glede na prepoznano tveganje iz prve in nadaljnjih kontrol:

Tip obrata	Stopnja tveganja			
	0	1	2	3
Proizvodnja živil	100%	100%	100%	Certifikacija ni možna
Ponovne kontrole	-	DA	DA	-

* Odstotek predstavlja število kontrol v posameznem koledarskem letu, glede na celotno število strank v posamezni stopnji tveganja določenega sistema certificiranja.

V proizvodnji živil se izvedejo kontrole vsako leto, pri izvajalcih s tveganjem 1 in 2 pa dve kontroli letno. V nadzor se vključijo tudi podizvajalci. V postopku certificiranja se lahko odvzamejo vzorci tveganih sestavin, kadar analitika dopušča analiziranje vzorcev na GSO.

6.5. Kontrola izvajalcev prodaje, skladiščenja in prevoza

Postopek certificiranja se izvaja na področju prodaje, skladiščenja in prevoza krmnih komponent kritičnih rastlin v razsutem stanju (npr. sojino zrnje, koruza) in predelanih krmnih komponent v razsutem stanju (sojina moka, koruzni gluten) in njihovih proizvodov (krmila oz. krmne mešanice, ki vsebujejo kritične sestavine). V postopek certificiranja se vključujejo tudi izvajalci prodaje, skladiščenja in prevoza krmnih komponent in krmil v odprtih vrečah (t.i. big-bag vrečah). Postopek certificiranja se ne izvaja pri izvajalcih, kjer poteka prodaja, skladiščenje in prevoz končno pakiranih krmnih komponent in krmil.

Stopnje tvegani:

a) ni tveganja: stopnja 0

Izvajalec skladišči in prevažata sestavine, ki ne morejo biti GS (npr. minerali) ali sestavine rastlinskega porekla, za katere v EU ni avtorizirana setev ali prodaja gensko spremenjenih rastlin (npr. pšenica) ter krmo in sestavine za proizvodnjo krmil, ki niso predmet obveznega označevanja po Uredbi komisije 1829/2003. Živila (npr. koruzni zдроб) in sestavine za proizvodnjo živil (aditivi, posamezne sestavine) rastlinskega porekla iz kritičnih rastlin ali sestavine živalskega porekla, so predmet postopka certificiranja po standardu »Pridelano/proizvedeno brez GSO ali primerljivim standardom, priznanim s strani IKC UM. Slednje velja tudi za živalsko krmo, ki je proizvedena iz sestavin, katerih poreklo so države, kjer poteka pridelava posameznih odobrenih GS rastlin.

b) nizka stopnja tveganja: stopnja 1

Nizka stopnja tveganja nastopi, ko so GSO v obratu prisotni, vendar se za proizvodnjo, skladiščenje in transport z namenom preprečevanja kontaminacije uporabljajo različni objekti (npr. transportne poti, prodajalne, ločeni silosi, kontejnerji, zbirni bazeni).

c) srednja stopnja tveganja: stopnja 2

Srednja stopnja tveganja nastopi, ko so GSO v obratu prisotni in se za proizvodnjo, skladiščenje in transport uporabljajo isti objekti (npr. transportne poti, skladišča), kar predstavlja tveganje za kontaminacijo. Predpostavlja se, da se tveganje se z ustreznimi ukrepi lahko zniža (npr. čiščenje silosov in transportnih sredstev). V kolikor se tveganje ne more zmanjšati, se obrat uvršča v stopnjo tveganja 3 in ne more biti vključen v postopek certificiranja.

d) visoka stopnja tveganja: stopnja 3

Visoko tveganje nastopi, ko so v obratu in pripadajočih prostorih obstaja visoko tveganje za mešanje sestavin za proizvodnjo hrane in krme z GSO. Tveganje se nanaša na transport in skladiščenje surovin.

Redne kontrole

Redne kontrole izvajajo kontrolorji IKC UM. Delež kontrol v posameznem letu je določen glede na prepoznano tveganje iz prve in nadaljnjih kontrol:

Tip obrata	Stopnja tveganja			
	0	1	2	3
Prodaja/skladiščenje/transport	100%	100%	100%	Certifikacija ni možna
Ponovne kontrole	-	DA	DA	-

* Odstotek predstavlja število kontrol v posameznem koledarskem letu, glede na celotno število strank v posamezni stopnji tveganja določenega sistema certificiranja.

V postopku certificiranja prodaje, skladiščenja in prevoza krmnih komponent in krmil se izvedejo kontrole vsako leto, pri izvajalcih s tveganjem 2 pa dve kontroli letno. Vzorčenje poteka glede na prepoznano stopnjo tveganja in načrt vzorčenja, pri čemer se upošteva tudi obseg vzorčenja znotraj internega sistema kakovosti izvajalca. Pri skladiščenju in transportu sestavin za proizvodnjo živil se izvede vzorčenje ob vsaki kontroli.

7 Pregled kontrolnih poročil

Pred odločitvijo o certifikatu IKC UM pregleda vso dokumentacijo po izvedeni kontroli, dokazila o odpravi neskladij in morebitne rezultate laboratorijskih analiz.

8 Odločitev o certifikatu

Na osnovi celotnega kontrolnega poročila in dokazil o izvedenih ukrepih certifikator odloči o certifikatu. Certifikator sprejme odločitev o izdaji certifikata v primeru, ko stranka izpolnjuje zahteve iz referenčnih dokumentov iz točke 1 te priloge.

Certifikat se izda tudi v primeru ugotovljenih manjših neskladij, ki ne vplivajo na skladnost postopkov pridelave/proizvodnje.

Stranka mora pred prejetjem certifikata izpolniti pogodbene obveznosti, vključno s finančnimi obveznostmi. V nasprotnem primeru se izdani certifikat zadrži na sedežu IKC UM do plačila zapadlih obveznosti. IKC UM stranki pošlje obvestilo o izdaji certifikata, poročilo o certificiranju ter račun in jo seznani, da certifikat prejme po izpolnitvi vseh pogodbenih obveznosti.

V primeru, da proizvodnja poteka preko podizvajalcev, se postopek certificiranja zaključi šele, ko je bilo s kontrolo ugotovljeno, da vsi podizvajalci izpolnjujejo zahteve referenčnega standarda. V kolikor so potrebne dopolnitve, se postopek certificiranja zaključi šele po prejemu dopolnitev.

Ob spremembah v obsegu certificiranja po izdaji certifikata v tekočem letu, IKC UM izda nov certifikat z navedbo »Ta certifikat zamenjuje predhodni certifikat št. X«.

8.1 Odločitev o delni izdaji certifikata

Na osnovi celotnega kontrolnega poročila in dokazil o izvedenih ukrepih, certifikator odloči o delni izdaji certifikata, samo za skladen del dejavnosti prijavljene v certificiranje. Za del proizvodov oz. dejavnosti, ki ne izpolnjuje skladnosti oz. ni mogoče pridobiti zadostnih dokazil o skladnosti, se certifikat ne odobri. Enako odloči certifikator v primeru širitve obsega certificirane dejavnosti brez zadostnih dokazil.

IKC UM o izdaji delnega certifikata stranko obvesti v Poročilu o certifikaciji.

9 Zavrnitev izdaje certifikata

Certifikator sprejme odločitev o zavrnitvi izdaje certifikata v primeru neizpolnjevanja zahtev določenih v referenčnih dokumentih. V primeru zavrnitve izdaje certifikata IKC UM stranko pisno seznanj s sprejeto odločitvijo z odločbo, v kateri tudi navede razloge za takšno odločitev. Prav tako stranko seznanj, da se kljub zavrnitvi izdaje certifikata nadaljuje postopek certificiranja pri IKC UM. V primeru odločitve o prekinitvi postopka certificiranja, pa se lahko postopek prekine le na osnovi pisnega odstopa.

Poleg tega certifikator zavrne izdajo certifikata, ko stranka:

- ne upošteva zahtev po izvedbi potrebnih ukrepov v določenem roku,
- kontrolorju in IKC UM ne omogoča popolnega dostopa do vseh potrebnih informacij in dokumentacije.

V primeru ugotovljenih večjih neskladij od zahtev v standardu ali neodprave neskladij v zahtevanem roku, ki se nanašajo samo na del proizvodnje, se certifikator lahko odloči tudi za delni certifikat. Če je smiselno, določi dodatno kontrolo na stroške stranke.

Razlog zavrnitve izdaje certifikata je lahko tudi ugotovljeno neskladje po prejemu analiznega izvida laboratorijske analize v primeru, ko se je pri stranki izvedlo vzorčenje živila, pridelka, krme ali posamezne sestavine v proizvodnji, analiza pa je pokazala prisotnost GSO nad najvišjo dovoljeno mejo.

10 Začasni odvzem certifikata

Začasni odvzem certifikata se certifikator lahko odloči v primeru, ko je ugotovljeno večje neskladje (npr. NS 3 ali 4) ali v primerih, ko mora IKC UM izvesti dodatne raziskave in je certifikat še veljaven.

V primeru prejema obvestila o ugotovljenih odstopanjih s strani inšpekcije, potrošnikov in druge zainteresirane javnosti certifikator ponovno odloči o certifikatu na podlagi dodatnih pridobljenih dokazil (pisnih oz. ponovna kontrola).

V kolikor se po izvedbi ustreznih ukrepov zagotovi skladnost živila oz. proizvoda se certifikat stranki vrne.

V primeru, ko stranka ukrepov ne izvede ali, ko IKC UM na osnovi preiskavi ugotovi resno neskladnost ali kršitev, se certifikat razveljavi.

IKC UM začasno odvzame certifikat z odločbo, v kateri izvajalca tudi obvesti o razlogih za začasni odvzem certifikata in o ukrepih, ki so potrebni za vrnitev certifikata. Izvajalec mora v teh primerih certifikat (original in kopije) vrniti IKC UM v osmih dneh od prejema odločbe.

Stranka ima pravico do priziva v 15 dneh od prejema odločbe. V času reševanja priziva ima certifikat status začasnega odvzema, ki traja od začetka do konca obravnave priziva.

11 Razveljavitev certifikata

IKC UM delno ali v celoti z odločbo razveljavi certifikat v primeru odkritih večjih, hudih, namernih ali ponavljajočih kršitev in prevar ter v primeru začasnega odvzema certifikata, ko stranka ni izvedla ustreznih ukrepov za odpravo ugotovljenih kršitev ter po poteku prizivnega roka.

Certifikator sprejme odločitev o razveljavitvi veljavnega certifikata na podlagi ugotovljenih neskladjih, kršitvah ali prevarah. V primeru prejema obvestila o ugotovljenih odstopanjih s strani inšpekcije, potrošnikov in druge zainteresirane javnosti, IKC UM pred razveljavitvijo certifikata preveri vse posredovane informacije ter po potrebi izvede ponovno kontrolo in/ali pridobi dodatna dokazila.

IKC UM ob razveljavitvi certifikata izda odločbo, v kateri stranko obvesti o razlogih za razveljavitev certifikata. Prav tako stranko seznanj, da se kljub razveljavitvi certifikata nadaljuje postopek certificiranja pri IKC UM. V primeru odločitve o prekinitvi postopka certificiranja, pa lahko stranka postopek prekine le na osnovi pisnega odstopa.

IKC UM stranko v odločbi seznanj, da je certifikat razveljavljen. IKC UM stranko pozove, da certifikat (original in kopije) vrne IKC UM v osmih dneh od prejema odločbe ter da takoj preneha uporabljati kakršno koli sklicevanje na certifikat, tako da nobena oznaka oz. dokument ne bo nakazoval da je proizvod še naprej certificiran.

IKC UM razveljavi certifikat tudi v primeru, ko izvajalec pri začasnem odvzemu certifikata ni izvedel ustreznih ukrepov za odpravo ugotovljenih neskladij in po poteku prizivnega roka.

IKC UM stranko pozove, da certifikat (original in kopije) vrne IKC UM v osmih dneh od prejema odločbe ter da takoj preneha uporabljati kakršno koli sklicevanje na certifikat, tako da nobena oznaka oz. dokument ne bo nakazoval da je proizvod še naprej certificiran.

12 Sporočanje sprememb

Stranka mora v roku 15 dni od nastale spremembe obvestiti IKC UM o spremembi, ki je nastala in je povezana s proizvodnjo certificiranih živil, pridelkov, krmil in prodaje ter distribucije krmil in soje ter drugih spremembah, pomembnih za postopek certificiranja.

13 Širitev obsega certifikata

Kadar se spremembe nanašajo na širitev proizvodnje živil, pridelkov in krmil oz. prodajo in distribucijo krmil in soje, mora stranka podatke o novih proizvodih sporočiti v pisni obliki. Vloga mora vsebovati navedbo pridelkov oz. živil za širitev.

IKC UM po potrebi in če je smiselno, izvede dodatno kontrolo v obsegu delne ali redne kontrole. V kolikor za širitev certifikata zadostuje dokumentacija, dodatna kontrola ni potrebna.

Ob spremembah v obsegu certificiranja po izdaji certifikata v tekočem letu, IKC UM izda nov certifikat z navedbo »Ta certifikat zamenjuje predhodni certifikat št. X«.

14 Zmanjšanje obsega certifikata

Kadar se spremembe nanašajo na zmanjšanje obsega proizvodnje živil in krmil oz. prodajo in distribucijo krmil in soje glede na predhodno najavo proizvodnje, mora stranka zmanjšanje obsega sporočiti v pisni obliki.

Ob spremembah v obsegu certificiranja po izdaji certifikata v tekočem letu, IKC UM izda nov certifikat z navedbo »Ta certifikat zamenjuje predhodni certifikat št. X«.

15 Uporaba certifikata in znaka »Pridelano/proizvedeno brez GSO - brez gensko spremenjenih organizmov«[®]

Pravila za uporabo certifikata in znaka »Pridelano/proizvedeno brez GSO - brez gensko spremenjenih organizmov«[®] so zapisana v splošnem aktu Pravila za uporabo certifikatov in znakov zasebnih shem certificiranja (1.133doc), ki je objavljen tudi na spletni strani IKC UM (www.ikc-um.si). Izdan certifikat daje stranki pravico do sklicevanja na omenjen certifikat za proizvod, pridelek ali krmilo za katerega je bil certifikat izdan.

Stranka prejme en izvod certifikata. V primeru razmnoževanja certifikata je prepovedano delno kopiranje njegove vsebine, certifikat se lahko kopira le v celoti. Original in kopija certifikata morata izkazovati identično vsebino, zato vsebine originalnega certifikata ni dovoljeno spreminjati.

Stranka je v celoti odgovorna za uporabo certifikata. Sklicevanje na certifikat sme izvajati na način, ki ni zavajajoč glede certificiranih proizvodov in glede nosilca certifikata.

Način sklicevanja na certifikat mora biti takšen, da IKC UM razbremeni vseh odgovornosti v zvezi s certificiranimi proizvodi in vseh odgovornosti v zvezi z dokumentacijo stranke.

Pri začasnem odvzemu in preklicu certifikata je stranki prepovedano vsakršno sklicevanje na certifikat. Stranka mora takoj prenehati izdajati dokumente ali promocijska gradiva, v katerih bi se zavajajoče sklicevala na certifikat.

Za označevanje živil certificiranih po standardu »Pridelano/proizvedeno brez GSO - brez gensko spremenjenih organizmov«[®] ima stranka s pridobitvijo certifikata in na lastno željo pravico do uporabe znaka »Pridelano/proizvedeno brez GSO - brez gensko spremenjenih organizmov«[®]. Certificirana krma se lahko označuje kot »Primerno za proizvodnjo živil po zasebnem standardu Pridelano/proizvedeno brez GSO – brez gensko spremenjenih organizmov«.

Pravico do uporabe znaka »Pridelano/proizvedeno brez GSO - brez gensko spremenjenih organizmov«[®] imajo na lastno željo nosilcev kmetijskih gospodarstev oz. predelovalnih obratov in po pregledu certifikatov in po potrebi drugih dokazil ter po potrditvi tudi certificirani ekološki pridelki in živila.

Pravica se pridobi na osnovi vloge proizvajalca, ki se naslovi na IKC UM. Uporaba znaka je plačljiva storitev.

PRILOGA 7: Postopek certificiranja po standardu »Naravna in ekološka kozmetika«[®]

Zainteresirana stranka lahko pridobi osnovne informacije o prijavi in o postopku certificiranja preko spletne strani IKC UM www.ikc-um.si ali preko telefona ali osebno na sedežu IKC UM.

1 Referenčni dokumenti

Certificiranje naravnih in ekoloških kozmetičnih proizvodov poteka skladno z zasebnim standardom IKC UM »Naravna in ekološka kozmetika«[®], ki določa pravila za proizvodnjo certificiranih kozmetičnih proizvodov.

2 Prva prijava

Zainteresirana stranka posreduje na IKC UM preko e-pošte, telefona, preko navadne pošte ali osebno zahtevo za pridobitev dokumentacije, ki je potrebna za prijavo v postopek certificiranja. Podatke zainteresirane stranke, ki je zahtevala dokumentacijo za prijavo v postopek certificiranja, vpišemo na Obr. 3.10 in zainteresirani stranki pošljemo prijavitni komplet.

V skladu s predpisi mora imeti stranka svojo dejavnost registrirano in/ali odobreno pri pristojnem organu.

Proizvajalci kozmetičnih proizvodov in druga podjetja, ki se prijavljajo v postopek certificiranja »Naravna in ekološka kozmetika«[®], morajo biti vpisana v register gospodarskih subjektov. V skladu s splošno zakonodajo morajo biti za posamezne kozmetične proizvode izdelane ustrezne ocene skladnosti.

Kmetijska gospodarstva (KMG) morajo imeti urejen vpis v register kmetijskih gospodarstev (RKG) in registrirano dejavnost izdelave kozmetičnih izdelkov.

V primeru da stranka še nima urejenega vpisa v register, mora vpis urediti in IKC UM sporočiti matično številko takoj po vpisu v register.

3 Predogled

Na željo zainteresirane stranke izvedemo predogled kmetije oz. proizvodnega obrata pred prijavo stranke v kontrolo.

Po predhodnem dogovoru IKC UM izvede predogled kmetije/obrata na enak način, kot poteka izvedba prve kontrole. IKC UM sestavi poročilo o ugotovitvah v dveh izvodih, od katerih en izvod prejme stranka, enega pa IKC UM. V kolikor se stranka na osnovi predogleda odloči za prijavo v postopek certificiranja v roku 45 dni po izvedbi predogleda in med predprijavo in prijavo ni prišlo do sprememb v obsegu dejavnosti in je kontrolno poročilo popolno, lahko IKC UM predogled sprejme kot prvo kontrolo pri izvajalcu.

V primeru podizvajalcev se predogled izvede tudi pri deležu le-teh. V primeru odločitve za nadaljevanje certifikacije, IKC UM nadalje izvede kontrolo pri vseh podizvajalcih.

4 Prijavni komplet

V skladu s standardom »Naravna in ekološka kozmetika«[®] mora stranka IKC UM posredovati osnovne podatke o obratu in morebitnih podizvajalcih. V ta namen je IKC UM izdelal prijavni komplet, ki ga prejmejo zainteresirane stranke za prvo prijavo v postopek certificiranja in vsebuje:

- prijavni obrazec (obr. 3.70),
- standard »Naravna in ekološka kozmetika«[®],
- veljavni cenik,
- 2 izvoda pogodbe,
- splošni akt Pravila postopka certificiranja (1.80doc),
- splošni akt Pravila za uporabo certifikatov in znakov zasebnih shem certificiranja (1.133doc),
- dopis.

Nova stranka vrne izpolnjen prijavni komplet s prilogami po pošti ali osebno.

Stranka je za informacije, ki jih posreduje, sama odgovorna.

5 Pregled prijavne dokumentacije

Po prejemu prijavne dokumentacije IKC UM pregleda, ali ta vsebuje vse podatke za začetek postopka certificiranja:

V pregledu IKC UM preveri, če so podane vse informacije, ki se nanašajo na prijavitelja:

- osnovne informacije o prijavitelju (naziv, naslov, kontaktni podatki),
- standardi ali drugi normativni dokumenti po katerih želi prijavitelj certificirati pridelke oz. proizvode,
- obseg certificiranja (pridelki oz. proizvodi, ki bodo predmet postopka certificiranja),
- opis enot,
- pravne osebe morajo v prijavi podati tudi druge splošne informacije, ki so pomembne za postopek certificiranja (npr. njihove kadrovske in tehnične vire, njihovo funkcijo in razmerja v primeru, da so del večje korporacije),
- prav tako mora prijavitelj podati informacije v zvezi z vsemi procesi, ki jih oddaja v izvedbo zunanjim izvajalcem in bodo vplivali na skladnost z zahtevami (če prijavitelj za proizvajalca certificiranega kozmetičnega proizvoda identificira drugo pravno osebo/podizvajalca, lahko IKC UM v primeru, da je tak pogodbeni nadzor potreben vzpostavi ustrezen nadzor nad podizvajalcem),
- druge za certificiranje pomembne informacije, npr: informacije o lokacijah na katerih se certificirani proizvodi proizvajajo, recepture kozmetičnih proizvodov ter kontaktno osebje,
- podpisani pogodbi.

Izjemoma lahko IKC UM v nekaterih primerih presodi (ko stranka kljub pozivu ni poslala dela prijavne dokumentacije, ki pa ne vpliva na sam postopek izvedbe kontrole), da lahko prične s postopkom certificiranja in sicer:

- v primeru, da manjka načrt KMG oz. obrata

a. Prijava v postopek certificiranja naravne in ekološke kozmetike

- prijavni obrazec (Obr. 3.70),

- v prijavnem obrazcu zahtevane priloge (Seznam proizvodov vključenih v postopek certificiranja; Recepture proizvodov vključenih v postopek certificiranja z izjavami dobaviteljev, da sestavine niso gensko spremenjene in ionsko obsevane; Popoln seznam podizvajalcev; Načrt (skica) enot in prostorov, kjer poteka pretok surovin in proizvodne linije),
- v primeru proizvodnje ekološke kozmetike veljavne certifikate za ekološke sestavine,
- 2 izvoda podpisane pogodbe (Obr. 2.40).

Po prejemu popolne prijavnne dokumentacije IKC UM stranki posreduje en izvod podpisane pogodbe in stranko vpiše v evidenco strank. Pogodba se podpiše za nedoločen čas. Prva prijava v postopek certificiranja je trajna in je ni potrebno vsako leto obnavljati.

6 Terenska kontrola

IKC UM izvede kontrolo pri stranki (in v primeru podizvajalcev tudi pri njih) v obsegu, ki omogoča oceno celotnega pridelovalnega / proizvodnega / skladišnega / prodajnega procesa v skladu s standardom in letnim načrtom izvedbe kontrol, ki ga IKC UM pripravi na osnovi referenčnih dokumentov in ocene tveganja:

- redna kontrola obratov in / ali enot glede na stopnjo/oceno tveganja,
- dodatne kontrole (ponovne, ciljne, naključne).

Pri proizvajalcih kozmetičnih proizvodov, ki so vključeni v postopek certificiranja se izvede praviloma ena (1) kontrola na leto, ki je praviloma napovedana. Kontrole pri podizvajalcih se izvedejo v skladu z načrtom kontrol.

IKC UM izvede letno 5% dodatnih kontrol.

Kontrolorja ob kontroli spremlja odgovorna oseba, ki je tudi kontaktna oseba za komuniciranje z IKC UM (za zastopanje pri kontroli in za podpis kontrolnih poročil) in ima vse potrebne informacije o proizvodnem procesu ter dostop do vse potrebne dokumentacije, povezane s postopkom certificiranja. V primeru, da je v času kontrole nosilec odsoten, kontrolorja spremlja oseba, ki jo je nosilec pisno pooblastil za zastopanje pri kontroli in za podpis kontrolnih poročil.

Kontrola vključuje:

- pregled proizvodnega obrata skladno s prijavo v postopek certificiranja,
- preverjanje pridobljenih informacij,
- pregled proizvodnih postopkov (fizikalni, kemični),
- pregled zapisov, dokazil (npr. certifikati za ekološke sestavine, deklaracije sestavin, izjave dobaviteljev itd.) in računov,
- skladnost vhodnih in izhodnih surovin/proizvodov,
- pogovor z odgovorno osebo,
- vzorčenje v skladu s predpisano metodiko vzorčenja IKC UM (ekološke sestavine, spoštovanje zahteve o odsotnosti GSO),
- preverjanje izvedenih ukrepov (način, rok), ki so bili potrebni zaradi odprave ugotovljenih neskladij pri predhodnih kontrolah.

Prva kontrola pri novi stranki je vedno napovedana. Nadaljnje redne kontrole so lahko napovedane ali nenapovedane. Z redno kontrolo IKC UM preverja stalno izpolnjevanje zahtev za certificiranje, izvedene spremembe in izboljšave glede na stanje in ugotovitve iz preteklih kontrol.

Kontrolor opravi popoln pregled proizvodnega obrata in procesov in preveri ali so bili sprejeti ustrezni ukrepi za zagotovitev skladnosti postopka proizvodnje (glede na prijavo: naravna ali ekološka kozmetika, kot je določeno s standardom »Naravna in ekološka kozmetika[®]«).

Metode ocenjevanja temeljijo na pregledu dokumentov in terenskih kontrolah. Analize vzorcev služijo kot dodatna orodja za preverjanje skladnosti proizvodnje s standardom.

Kontrolor v poročilo zapiše ugotovitve in morebitna odstopanja oz. neskladja. Stopnjo neskladja, ukrep, rok za izvedbo ukrepa in način preverjanja odprave neskladja kontrolor določi v skladu s pravili IKC UM in v dogovoru s stranko. Na osnovi ugotovitev kontrolor izdela poročilo v dveh izvodih, ki ga podpišeta stranka in kontrolor.

En izvod kontrolnega poročila kontrolor priloži h kontrolni dokumentaciji stranke, drugi izvod kontrolnega poročila izroči stranki ob kontroli.

Stranke IKC UM lahko del svoje dejavnosti prepustijo izbranemu podizvajalcu. V tem primeru mora imeti stranka sklenjeno ustrezno pogodbo ali dogovor o izvedbi dela aktivnosti z izbranim podizvajalcem. S tem stranka zagotavlja, da je podizvajalec seznanjen z zahtevami posamezne sheme in omogoči IKC UM periodično preverjanje podizvajalca. Stranka oz. naročnik je dolžan najaviti aktivnosti pri podizvajalcu IKC UM najmanj 48 ur pred izvedbo aktivnosti. IKC UM izvede pri podizvajalcih kontrolo praviloma po prvi najavi aktivnosti.

7 Pregled kontrolnih poročil

Pred odločitvijo o certifikatu IKC UM pregleda vso dokumentacijo po izvedeni kontroli, dokazila o odpravi neskladij in morebitne rezultate laboratorijskih analiz.

8 Odločitev o certifikatu

Na osnovi celotnega kontrolnega poročila in dokazil o izvedenih ukrepih certifikator odloči o certifikatu. Certifikator sprejme odločitev o izdaji certifikata v primeru, ko stranka izpolnjuje zahteve iz referenčnih dokumentov iz točke 1 te priloge.

Certifikat se izda tudi v primeru ugotovljenih manjših neskladjih, ki ne vplivajo na skladnost postopkov pridelave/proizvodnje.

Stranka mora pred prejetjem certifikata izpolniti pogodbene obveznosti, vključno s finančnimi obveznostmi. V nasprotnem primeru se izdani certifikat zadrži na sedežu IKC UM do plačila zapadlih obveznosti. IKC UM stranki pošlje obvestilo o izdaji certifikata, poročilo o certificiranju ter račun in jo seznanj, da certifikat prejme po izpolnitvi vseh pogodbenih obveznosti.

V primeru, da proizvodnja poteka preko podizvajalcev, se postopek certificiranja zaključi šele, ko je bilo s kontrolo ugotovljeno, da vsi podizvajalci izpolnjujejo zahteve referenčnega standarda. V kolikor so potrebne dopolnitve, se postopek certificiranja zaključi šele po prejemu dopolnitev.

Ob spremembah v obsegu certificiranja po izdaji certifikata v tekočem letu, IKC UM izda nov certifikat z navedbo »Ta certifikat zamenjuje predhodni certifikat št. X«.

8.1 Odločitev o delni izdaji certifikata

Na osnovi celotnega kontrolnega poročila in dokazil o izvedenih ukrepih, certifikator odloči o delni izdaji certifikata, samo za skladen del dejavnosti prijavljene v certificiranje. Za del proizvodov oz. dejavnosti, ki ne izpolnjuje skladnosti oz. ni mogoče pridobiti zadostnih

dokazil o skladnosti, se certifikat ne odobri. Enako odloči certifikator v primeru širitve obsega certificirane dejavnosti brez zadostnih dokazil.

IKC UM o izdaji delnega certifikata stranko obvesti v Poročilu o certifikaciji.

9 Zavrnitev izdaje certifikata

Certifikator sprejme odločitev o zavrnitvi izdaje certifikata v primeru neizpolnjevanja zahtev določenih v referenčnih dokumentih. V primeru zavrnitve izdaje certifikata IKC UM stranko pisno seznanj s sprejeto odločitvijo z odločbo, v kateri tudi navede razloge za takšno odločitev. Prav tako stranko seznanj, da se kljub zavrnitvi izdaje certifikata nadaljuje postopek certificiranja pri IKC UM. V primeru odločitve o prekinitvi postopka certificiranja, pa se lahko postopek prekine le na osnovi pisnega odstopa.

Poleg tega certifikator zavrne izdajo certifikata, ko stranka:

- ne upošteva zahtev po izvedbi potrebnih ukrepov v določenem roku,
- kontrolorju in IKC UM ne omogoča popolnega dostopa do vseh potrebnih informacij in dokumentacije.

V primeru ugotovljenih večjih neskladij od zahtev v standardu ali neodprave neskladij v zahtevanem roku, ki se nanašajo samo na del proizvodov, se certifikator lahko odloči tudi za delni certifikat. Če je smiselno, določi dodatno kontrolo na stroške stranke.

Razlog zavrnitve izdaje certifikata je lahko tudi ugotovljeno neskladje po prejemu analiznega izvida laboratorijske analize v primeru, ko se je pri stranki izvedlo vzorčenje proizvoda ali posamezne sestavine.

10 Začasni odvzem certifikata

Za začasni odvzem certifikata se certifikator lahko odloči v primeru, ko je ugotovljeno večje neskladje (npr. NS 3 ali 4) ali v primerih, ko mora IKC UM izvesti dodatne raziskave in je certifikat še veljaven.

V primeru prejema obvestila o ugotovljenih odstopanjih s strani inšpekcije, potrošnikov in druge zainteresirane javnosti certifikator ponovno odloči o certifikatu na podlagi dodatnih pridobljenih dokazil (pisnih oz. ponovna kontrola).

V kolikor se po izvedbi ustreznih ukrepov zagotovi skladnost kozmetičnega proizvoda s standardom, se certifikat stranki vrne.

V primeru, ko stranka ukrepov ne izvede ali, ko IKC UM na osnovi preiskavi ugotovi resno neskladnost ali kršitev, se certifikat razveljavi.

IKC UM začasno odvzame certifikat z odločbo, v kateri izvajalca tudi obvesti o razlogih za začasni odvzem certifikata in o ukrepih, ki so potrebni za vrnitev certifikata. Izvajalec mora v teh primerih certifikat (original in kopije) vrniti IKC UM v osmih dneh od prejema odločbe.

Stranka ima pravico do priziva v 15 dneh od prejema odločbe. V času reševanja priziva ima certifikat status začasnega odvzema, ki traja od začetka do konca obravnave priziva.

11 Razveljavitev certifikata

IKC UM delno ali v celoti z odločbo razveljavi certifikat v primeru odkritih večjih, hudih, namernih ali ponavljajočih kršitev in prevar ter v primeru začasnega odvzema certifikata, ko stranka ni izvedla ustreznih ukrepov za odpravo ugotovljenih kršitev ter po poteku prizivnega roka.

Certifikator sprejme odločitev o razveljavitvi veljavnega certifikata na podlagi ugotovljenih neskladij, kršitvah ali prevarah. V primeru prejema obvestila o ugotovljenih odstopanjih s strani inšpekcije, potrošnikov in druge zainteresirane javnosti, IKC UM pred razveljavitvijo certifikata preveri vse posredovane informacije ter po potrebi izvede ponovno kontrolo in/ali pridobi dodatna dokazila.

IKC UM ob razveljavitvi certifikata izda odločbo, v kateri stranko obvesti o razlogih za razveljavitev certifikata. Prav tako stranko seznanj, da se kljub razveljavitvi certifikata nadaljuje postopek certificiranja pri IKC UM. V primeru odločitve o prekinitvi postopka certificiranja, pa lahko stranka postopek prekine le na osnovi pisnega odstopa.

IKC UM stranko v odločbi seznanj, da je certifikat razveljavljen. IKC UM stranko pozove, da certifikat (original in kopije) vrne IKC UM v osmih dneh od prejema odločbe ter da takoj preneha uporabljati kakršno koli sklicevanje na certifikat, tako da nobena oznaka oz. dokument ne bo nakazoval da je proizvod še naprej certificiran.

IKC UM razveljavi certifikat tudi v primeru, ko izvajalec pri začasnem odvzemu certifikata ni izvedel ustreznih ukrepov za odpravo ugotovljenih neskladij in po poteku prizivnega roka.

IKC UM stranko pozove, da certifikat (original in kopije) vrne IKC UM v osmih dneh od prejema odločbe ter da takoj preneha uporabljati kakršno koli sklicevanje na certifikat, tako da nobena oznaka oz. dokument ne bo nakazoval da je proizvod še naprej certificiran.

12 Sporočanje sprememb

Stranka mora v roku 15 dni od nastale spremembe obvestiti IKC UM o spremembi, ki je nastala in je povezana s proizvodnjo certificiranih živil, krmil in prodaje ter distribucije krmil in soje ter drugih spremembah, pomembnih za postopek certificiranja.

13 Širitev obsega certifikata

Kadar se spremembe nanašajo na širitev proizvodnje kozmetičnih izdelkov, mora stranka podatke o novih proizvodih sporočiti v pisni obliki. Vloga mora vsebovati navedbo proizvodov za širitev.

IKC UM po potrebi in če je smiselno, izvede dodatno kontrolo v obsegu delne ali redne kontrole. V kolikor za širitev certifikata zadostuje dokumentacija, dodatna kontrola ni potrebna.

Ob spremembah v obsegu certificiranja po izdaji certifikata v tekočem letu, IKC UM izda nov certifikat z navedbo »Ta certifikat zamenjuje predhodni certifikat št. X«.

14 Zmanjšanje obsega certifikata

Kadar se spremembe nanašajo na zmanjšanje obsega proizvodnje kozmetičnih izdelkov

glede na predhodno najavo proizvodnje, mora stranka zmanjšanje obsega sporočiti v pisni obliki.

Ob spremembah v obsegu certificiranja po izdaji certifikata v tekočem letu, IKC UM izda nov certifikat z navedbo »Ta certifikat zamenjuje predhodni certifikat št. X«.

15 Uporaba certifikatov in znakov »Naravna kozmetika«[®] in »Ekološka kozmetika«[®]

Pravila za uporabo certifikatov in znakov »Naravna kozmetika«[®] in »Ekološka kozmetika«[®] so zapisana v splošnem aktu Pravila za uporabo certifikatov in znakov zasebnih shem certificiranja (1.133doc), ki je objavljen tudi na spletni strani IKC UM (www.ikc-um.si). Izdan certifikat daje stranki pravico do sklicevanja na omenjen certifikat za kozmetični proizvod za katerega je bil certifikat izdan.

Stranka prejme en izvod certifikata. V primeru razmnoževanja certifikata je prepovedano delno kopiranje njegove vsebine, certifikat se lahko kopira le v celoti. Original in kopija certifikata morata izkazovati identično vsebino, zato vsebine originalnega certifikata ni dovoljeno spreminjati.

Stranka je v celoti odgovorna za uporabo certifikata. Sklicevanje na certifikat sme izvajati na način, ki ni zavajajoč glede certificiranih proizvodov in glede nosilca certifikata.

Način sklicevanja na certifikat mora biti takšen, da IKC UM razbremeni vseh odgovornosti v zvezi s certificiranimi proizvodi in vseh odgovornosti v zvezi z dokumentacijo stranke.

Pri zavrnitvi in razveljavitvi certifikata je stranki prepovedano vsakršno sklicevanje na certifikat. Stranka mora takoj prenehati izdajati dokumente ali promocijska gradiva, v katerih bi se zavajajoče sklicevala na certifikat.

Za označevanje kozmetičnih proizvodov certificiranih po standardu »Naravna in ekološka kozmetika«[®] ima stranka s pridobitvijo certifikata in na lastno željo pravico do uporabe znaka »Naravna kozmetika«[®] ali »Ekološka kozmetika«[®]. Stranke, ki so pridobile certifikat za kozmetične proizvode proizvedene skladno s standardom »Naravna in ekološka kozmetika«[®], lahko posamezen znak uporabljajo na embalažah certificiranih kozmetičnih proizvodov.

Znak »Naravna kozmetika«[®] se lahko uporablja za označevanje certificiranih naravnih kozmetičnih proizvodov, ki vsebujejo najmanj 95% sestavin naravnega izvora in največ 5% sestavin sintetičnega izvora, katerih nabor je omejen s standardom.

Znak »Ekološka kozmetika«[®] se lahko uporablja za označevanje certificiranih ekoloških kozmetičnih proizvodov, ki vsebujejo najmanj 95% sestavin naravnega izvora in največ 5% sestavin sintetičnega izvora, katerih nabor je omejen s standardom. Hkrati morajo biti sestavine naravnega izvora, ki izhajajo iz kmetijske pridelave v 95% iz certificirane ekološke pridelave.

Pravica se pridobi na osnovi vloge proizvajalca, ki se naslovi na IKC UM. Uporaba znaka je plačljiva storitev.

PRILOGA 8: Postopek certificiranja po standardu »Seneno mleko/Seneno meso«[®]

Zainteresirana stranka lahko pridobi osnovne informacije o prijavi in o postopku certificiranja preko spletne strani IKC UM www.ikc-um.si ali preko telefona ali osebno na sedežu IKC UM.

1 Referenčni dokumenti

Certificiranje sheme »Seneno mleko/Seneno meso«[®] poteka skladno z zasebnim standardom IKC UM »Seneno mleko / Seneno meso«[®], ki določa pravila za pridelavo/predelavo kmetijskih pridelkov oz. živil, ki so pridelani oz. proizvedeni v skladu za zahtevami standarda.

2 Prva prijava

Zainteresirana stranka posreduje na IKC UM preko e-pošte, telefona, preko navadne pošte ali osebno zahtevo za pridobitev dokumentacije, ki je potrebna za prijavo v postopek certificiranja. Podatke zainteresirane stranke, ki je zahtevala dokumentacijo za prijavo v postopek certificiranja, vpišemo na Obr. 3.10 Prvi stik in zainteresirani stranki pošljemo prijavni komplet.

Predelovalni obrati, ki se prijavljajo v postopek certificiranja »Seneno mleko / Seneno meso«[®], morajo biti vpisani v register gospodarskih subjektov in imeti svojo dejavnost registrirano in/ali odobreno pri pristojnem organu.

Kmetijska gospodarstva (KMG) morajo imeti urejen vpis v register kmetijskih gospodarstev (RKG). V primeru da stranka še nima urejenega vpisa v register, mora vpis urediti in IKC UM sporočiti KMG –MID oz. matično številko takoj po vpisu v register.

V primeru predelave živil, mora imeti stranka v skladu s predpisi svojo dejavnost registrirano in / ali odobreno pri Upravi za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin RS (UVHVVR), kar mora pred postopkom certificiranja urediti in IKC UM dokazila predložiti

3 Predogled

Na željo zainteresirane stranke izvedemo predogled kmetije oz. predelovalnega obrata pred prijavo stranke v kontrolo.

Po predhodnem dogovoru IKC UM izvede predogled kmetije/obrata na enak način, kot poteka izvedba prve kontrole. IKC UM sestavi poročilo o ugotovitvah v dveh izvodih, od katerih en izvod prejme stranka, enega pa IKC UM. V kolikor se stranka na osnovi predogleda odloči za prijavo v postopek certificiranja v roku 45 dni po izvedbi predogleda in med predprijavo in prijavo ni prišlo do sprememb v obsegu dejavnosti in je kontrolno poročilo popolno, lahko IKC UM predogled sprejme kot prvo kontrolo pri izvajalcu.

V primeru podizvajalcev se predogled izvede tudi pri deležu le-teh. V primeru odločitve za nadaljevanje certifikacije, IKC UM nadalje izvede kontrolo pri vseh podizvajalcih.

4 Prijavni komplet

V skladu s standardom »Seneno mleko / Seneno meso«[®] mora stranka IKC UM posredovati osnovne podatke o obratu in morebitnih podizvajalcih. V ta namen je IKC UM izdelal prijavni komplet, ki ga prejmejo zainteresirane stranke za prvo prijavo v postopek certificiranja in vsebuje:

- prijavni obrazec (Obr. 3.80 oz. Obr. 3.81),
- standard »Seneno mleko / Seneno meso«[®],
- veljavni cenik,
- 2 izvoda pogodbe (Obr. 2.34),
- splošni akt Pravila postopka certificiranja (1.80doc),
- splošni akt Pravila za uporabo certifikatov in znakov zasebnih shem certificiranja (1.133doc),
- dopis.

Nova stranka vrne izpolnjen prijavni komplet s prilogami po pošti ali osebno.

Stranka je za informacije, ki jih posreduje, sama odgovorna.

5 Pregled prijavnih dokumentacije

Po prejemu prijavnih dokumentacije IKC UM pregleda, ali ta vsebuje vse podatke za začetek postopka certificiranja.

V pregledu IKC UM preveri, če so podane vse informacije, ki se nanašajo na prijavitelja:

- osnovne informacije o prijavitelju (naziv, naslov, kontaktni podatki),
- standardi ali drugi normativni dokumenti po katerih želi prijavitelj certificirati pridelke oz. proizvode,
- obseg certificiranja (pridelki oz. proizvodi, ki bodo predmet postopka certificiranja),
- opis enot,
- pravne osebe morajo v prijavi podati tudi druge splošne informacije, ki so pomembne za postopek certificiranja (npr. njihove kadrovske in tehnične vire, njihovo funkcijo in razmerja v primeru, da so del večje korporacije),
- prav tako mora prijavitelj podati informacije v zvezi z vsemi procesi, ki jih oddaja v izvedbo zunanjim izvajalcem in bodo vplivali na skladnost z zahtevami (če prijavitelj za proizvajalca certificiranega pridelka oz. proizvoda identificira drugo pravno osebo/podizvajalca, lahko IKC UM v primeru, da je tak pogodbeni nadzor potreben vzpostavi ustrezen nadzor nad podizvajalcem),
- druge za certificiranje pomembne informacije, npr: informacije o lokacijah na katerih se certificirani proizvodi proizvajajo, recepture proizvodov ter kontaktno osebo.
- podpisani pogodbi

Morebiti potrebne grafične posnetke površin (pregledna karta) z namenom pregleda nad pašnimi površinami in površinami za pridobivanje krme (travniki, njivske površine) IKC UM pridobi iz baze podatkov MKGP.

Izjemoma lahko IKC UM v nekaterih primerih presodi (ko stranka kljub pozivu ni poslala dela prijavnih dokumentacije, ki pa ne vpliva na sam postopek izvedbe kontrole), da lahko prične s postopkom certificiranja in sicer:

- v primeru, da manjka načrt KMG oz. obrata.

Po prejemu popolne prijavnih dokumentacije IKC UM stranki posreduje en izvod podpisane pogodbe in stranko vpiše v evidenco strank. Pogodba se podpiše za nedoločen čas. Prva prijava v postopek certificiranja je trajna in je ni potrebno vsako leto obnavljati.

6 Terenska kontrola

IKC UM izvede kontrolo pri stranki (in v primeru podizvajalcev/rejcev tudi pri njih) v obsegu, ki omogoča oceno celotnega pridelovalnega/proizvodnega/skladiščnega procesa v skladu s standardom in letnim načrtom izvedbe kontrol, ki ga IKC UM pripravi na osnovi referenčnih dokumentov in ocene tveganja:

- redna kontrola KMG oz. obratov in/ali
- dodatne kontrole (ponovne, ciljne, naključne).

IKC UM izvede letno 5% dodatnih kontrol.

Kontrolorja ob kontroli spremlja odgovorna oseba, ki je tudi kontaktna oseba za komuniciranje z IKC UM (za zastopanje pri kontroli in za podpis kontrolnih poročil) in ima vse potrebne informacije o proizvodnem procesu ter dostop do vse potrebne dokumentacije povezane s postopkom certificiranja. V primeru, da je v času kontrole nosilec odsoten, kontrolorja spremlja oseba, ki jo je nosilec pisno pooblastil za zastopanje pri kontroli in za podpis kontrolnih poročil.

Kontrola vključuje:

- pregled obrata (predelovalni proces) oz. KMG (hlevi, površine, predelava na KMG) skladno s prijavo v postopek certificiranja,
- pregled skladnosti krmil in krmnih obrokov (KMG),
- pregled evidenc o varstvu rastlin na KMG (namenjenih pridobivanju krme),
- pregled zapisov in drugih dokazil,
- skladnost vhodnih in izhodnih surovin/proizvodov,
- pregled označevanja certificiranih proizvodov/živil,
- pogovor z odgovorno osebo,
- vzorčenje v skladu s predpisano metodiko vzorčenja IKC UM – KMG (npr. vzorčenje na prisotnost in vsebnost GSO),
- preverjanje izvedenih ukrepov (način, rok), ki so bili potrebni zaradi odprave ugotovljenih neskladij pri predhodnih kontrolah.

Prva kontrola pri novi stranki je vedno napovedana. Nadaljnje redne kontrole so lahko napovedane ali nenapovedane. Z redno kontrolo IKC UM preverja stalno izpolnjevanje zahtev za certificiranje, izvedene spremembe in izboljšave glede na stanje in ugotovitve iz preteklih kontrol.

Kontrolor opravi popoln pregled proizvodnega obrata in procesov in preveri ali so bili sprejeti ustrezni ukrepi za zagotovitev skladnosti postopka proizvodnje (glede na prijavo: proizvodnja živil/reja kot je določeno s standardom »Seneno mleko / Seneno meso[®]«).

Metode ocenjevanja temeljijo na pregledu dokumentov in terenskih kontrolah. Analize vzorcev služijo kot dodatna orodja za preverjanje skladnosti pridelave/proizvodnje.

Kontrolor v poročilo zapiše ugotovitve in morebitna odstopanja oz. neskladja. Stopnjo neskladja, ukrep, rok za izvedbo ukrepa in način preverjanja odprave neskladja kontrolor določi v skladu s pravili IKC UM in v dogovoru s stranko. Na osnovi ugotovitev kontrolor izdela poročilo v dveh izvodih, ki ga podpišeta stranka in kontrolor.

En izvod kontrolnega poročila kontrolor priloži h kontrolni dokumentaciji stranke, drugi izvod kontrolnega poročila izroči stranki ob kontroli.

Stranke IKC UM lahko del svoje dejavnosti prepustijo izbranemu podizvajalcu. V tem primeru mora imeti stranka sklenjeno ustrezno pogodbo ali dogovor o izvedbi dela aktivnosti z izbranim podizvajalcem. S tem stranka zagotavlja, da je podizvajalec seznanjen z zahtevami posamezne sheme in omogoči IKC UM periodično preverjanje podizvajalca. Stranka oz. naročnik je dolžan najaviti aktivnosti pri podizvajalcu IKC UM najmanj 48 ur pred izvedbo aktivnosti. IKC UM izvede pri podizvajalcih kontrolo praviloma po prvi najavi aktivnosti.

7 Pregled kontrolnih poročil

Pred odločitvijo o certifikatu IKC UM pregleda vso dokumentacijo po izvedeni kontroli, dokazila o odpravi neskladij in morebitne rezultate laboratorijskih analiz.

8 Odločitev o certifikatu

Na osnovi celotnega kontrolnega poročila in dokazil o izvedenih ukrepih certifikator odloči o certifikatu. Certifikator sprejme odločitev o izdaji certifikata v primeru, ko stranka izpolnjuje zahteve iz referenčnih dokumentov iz točke 1 te priloge.

Certifikat se izda tudi v primeru ugotovljenih manjših neskladij, ki ne vplivajo na skladnost postopkov pridelave/proizvodnje.

Stranka mora pred prejetjem certifikata izpolniti pogodbene obveznosti, vključno s finančnimi obveznostmi. V nasprotnem primeru se izdani certifikat zadrži na sedežu IKC UM do plačila zapadlih obveznosti. IKC UM stranki pošlje obvestilo o izdaji certifikata, poročilo o certificiranju ter račun in jo seznani, da certifikat prejme po izpolnitvi vseh pogodbenih obveznosti.

V primeru, da proizvodnja poteka preko podizvajalcev, se postopek certificiranja zaključi šele, ko je bilo s kontrolo ugotovljeno, da vsi podizvajalci izpolnjujejo zahteve referenčnega standarda. V kolikor so potrebne dopolnitve, se postopek certificiranja zaključi šele po prejemu dopolnitev.

Ob spremembah v obsegu certificiranja po izdaji certifikata v tekočem letu, IKC UM izda nov certifikat z navedbo »Ta certifikat zamenjuje predhodni certifikat št. X«.

8.1 Odločitev o delni izdaji certifikata

Na osnovi celotnega kontrolnega poročila in dokazil o izvedenih ukrepih, certifikator odloči o delni izdaji certifikata, samo za skladden del dejavnosti prijavljene v certificiranje. Za del proizvodov oz. dejavnosti, ki ne izpolnjuje skladnosti oz. ni mogoče pridobiti zadostnih dokazil o skladnosti, se certifikat ne odobri. Enako odloči certifikator v primeru širitve obsega certificirane dejavnosti brez zadostnih dokazil.

IKC UM o izdaji delnega certifikata stranko obvesti v Poročilu o certifikaciji.

9 Zavrnitev izdaje certifikata

Certifikator sprejme odločitev o zavrnitvi izdaje certifikata v primeru neizpolnjevanja zahtev določenih v referenčnih dokumentih. V primeru zavrnitve izdaje certifikata IKC UM stranko pisno seznani s sprejeto odločitvijo z odločbo, v kateri tudi navede razloge za takšno odločitev. Prav tako stranko seznani, da se kljub zavrnitvi izdaje certifikata nadaljuje postopek certificiranja pri IKC UM. V primeru odločitve o prekinitvi postopka certificiranja, pa se lahko postopek prekine le na osnovi pisnega odstopa.

Poleg tega certifikator zavrne izdajo certifikata, ko stranka:

- ne upošteva zahtev po izvedbi potrebnih ukrepov v določenem roku,
- kontrolorju in IKC UM ne omogoča popolnega dostopa do vseh potrebnih informacij in dokumentacije.

V primeru ugotovljenih večjih neskladij od zahtev v standardu ali neodprave neskladij v zahtevanem roku, ki se nanašajo samo na del proizvodnje, se certifikator lahko odloči tudi za delni certifikat. Če je smiselno, določi dodatno kontrolo na stroške stranke.

Razlog zavrnitve izdaje certifikata je lahko tudi ugotovljeno neskladje po prejemu analiznega izvida laboratorijske analize v primeru, ko se je pri stranki izvedlo vzorčenje krme oz. krmila, analiza pa je pokazala prisotnost GSO nad najvišjo dovoljeno mejo.

10 Začasni odvzem certifikata

Za začasni odvzem certifikata se certifikator lahko odloči v primeru, ko je ugotovljeno večje neskladje (npr. NS 3 ali 4) ali v primerih, ko mora IKC UM izvesti dodatne raziskave in je certifikat še veljaven.

V primeru prejema obvestila o ugotovljenih odstopanjih s strani inšpekcije, potrošnikov in druge zainteresirane javnosti certifikator ponovno odloči o certifikatu na podlagi dodatnih pridobljenih dokazil (pisnih oz. ponovna kontrola).

V kolikor se po izvedbi ustreznih ukrepov zagotovi skladnost živila oz. proizvoda se certifikat stranki vrne.

V primeru, ko stranka ukrepov ne izvede ali, ko IKC UM na osnovi preiskavi ugotovi resno neskladnost ali kršitev, se certifikat razveljavi.

IKC UM pri začasnem odvzemu certifikata izda odločbo, v kateri med drugim obvesti stranko o razlogih za začasni odvzem certifikata in ukrepov, ki so potrebni za ponovno izdajo certifikata. Hkrati stranko pozove, da certifikat (original in kopije) vrne IKC UM v osmih (8) dneh od prejema odločbe.

Stranka ima pravico do priziva v 15 dneh od prejema odločbe. V času reševanja priziva ima certifikat status začasnega odvzema, ki traja od začetka do konca obravnave priziva.

11 Razveljavitev certifikata

IKC UM delno ali v celoti z odločbo razveljavi certifikat v primeru odkritih večjih, hudih, namernih ali ponavljajočih kršitev in prevar ter v primeru začasnega odvzema certifikata, ko stranka ni izvedla ustreznih ukrepov za odpravo ugotovljenih kršitev ter po poteku prizivnega roka.

Certifikator sprejme odločitev o razveljavitvi veljavnega certifikata na podlagi ugotovljenih neskladij, kršitev ali prevarah. V primeru prejema obvestila o ugotovljenih odstopanjih s strani inšpekcije, potrošnikov in druge zainteresirane javnosti, IKC UM pred razveljavitvijo certifikata preveri vse posredovane informacije ter po potrebi izvede ponovno kontrolo in/ali pridobi dodatna dokazila.

IKC UM ob razveljavitvi certifikata izda odločbo, v kateri stranko obvesti o razlogih za razveljavitev certifikata. Prav tako stranko seznanji, da se kljub razveljavitvi certifikata

nadaljuje postopek certificiranja pri IKC UM. V primeru odločitve o prekinitvi postopka certificiranja, pa lahko stranka postopek prekine le na osnovi pisnega odstopa.

IKC UM stranko v odločbi seznanj, da je certifikat razveljavljen. IKC UM stranko pozove, da certifikat (original in kopije) vrne IKC UM v osmih dneh od prejema odločbe ter da takoj preneha uporabljati kakršno koli sklicevanje na certifikat, tako da nobena oznaka oz. dokument ne bo nakazoval da je proizvod še naprej certificiran.

IKC UM razveljavi certifikat tudi v primeru, ko izvajalec pri začasnem odvzemu certifikata ni izvedel ustreznih ukrepov za odpravo ugotovljenih neskladij in po poteku prizivnega roka.

IKC UM stranko pozove, da certifikat (original in kopije) vrne IKC UM v osmih dneh od prejema odločbe ter da takoj preneha uporabljati kakršno koli sklicevanje na certifikat, tako da nobena oznaka oz. dokument ne bo nakazoval da je proizvod še naprej certificiran.

12 Sporočanje sprememb

Stranka mora v roku 15 dni od nastale spremembe obvestiti IKC UM o spremembi, ki je nastala in je povezana s proizvodnjo certificiranih kmetijskih pridelkov oz. živil, ter drugih spremembah, pomembnih za postopek certificiranja.

13 Širitev obsega certifikata

Kadar se spremembe nanašajo na širitev proizvodnje kmetijskih pridelkov oz. živil, mora stranka podatke o novih proizvodih sporočiti v pisni obliki. Vloga mora vsebovati navedbo pridelkov oz. živil za širitev.

IKC UM po potrebi in če je smiselno, izvede dodatno kontrolo v obsegu delne ali redne kontrole. V kolikor za širitev certifikata zadostuje dokumentacija, dodatna kontrola ni potrebna.

Ob spremembah v obsegu certificiranja po izdaji certifikata v tekočem letu, IKC UM izda nov certifikat z navedbo »Ta certifikat zamenjuje predhodni certifikat št. X«.

14 Zmanjšanje obsega certifikata

Kadar se spremembe nanašajo na zmanjšanje obsega proizvodnje kmetijskih pridelkov oz. živil glede na predhodno najavo proizvodnje, mora stranka zmanjšanje obsega sporočiti v pisni obliki.

Ob spremembah v obsegu certificiranja po izdaji certifikata v tekočem letu, IKC UM izda nov certifikat z navedbo »Ta certifikat zamenjuje predhodni certifikat št. X«.

15 Uporaba certifikata in znakov po standardu »Seneno mleko / Seneno meso«[®]

Pravila za uporabo certifikata in znakov po standardu »Seneno mleko / Seneno meso«[®] so zapisana v splošnem aktu Pravila za uporabo certifikatov in znakov zasebnih shem certificiranja (1.133doc), ki je objavljen tudi na spletni strani IKC UM (www.ikc-um.si). Izdan certifikat daje stranki pravico do sklicevanja na omenjen certifikat za kmetijski pridelek ali živilo za katerega je bil certifikat izdan.

Stranka prejme en izvod certifikata. V primeru razmnoževanja certifikata je prepovedano delno kopiranje njegove vsebine, certifikat se lahko kopira le v celoti. Original in kopija certifikata morata izkazovati identično vsebino, zato vsebine originalnega certifikata ni dovoljeno spreminjati.

Stranka je v celoti odgovorna za uporabo certifikata. Sklicevanje na certifikat sme izvajati na način, ki ni zavajajoč glede certificiranih proizvodov in glede nosilca certifikata.

Način sklicevanja na certifikat mora biti takšen, da IKC UM razbremeni vseh odgovornosti v zvezi s certificiranimi proizvodi in vseh odgovornosti v zvezi z dokumentacijo stranke.

Pri začasnem odvzemu in preklicu certifikata je stranki prepovedano vsakršno sklicevanje na certifikat. Stranka mora takoj prenehati izdajati dokumente ali promocijska gradiva, v katerih bi se zavajajoče sklicevala na certifikat.

Za označevanje živil certificiranih po standardu »Seneno mleko / Seneno meso«[®] ima stranka s pridobitvijo certifikata in na lastno željo pravico do uporabe znakov:

- »Seneno kravje mleko«,
- »Seneno ovčje mleko«,
- »Seneno kozje mleko«.

Pravica se pridobi na osnovi vloge proizvajalca, ki se naslovi na IKC UM. Uporaba znaka je plačljiva storitev. Izvajalec lahko izkaže interes za uporabo znaka ob kontrolnem pregledu. V tem primeru vloga ni potrebna.

PRILOGA 9: SHEMA POSTOPKA CERTIFICIRANJA

POSTOPEK	KORAK	STRANKA	SKUPAJ	IKC UM
PRVI STIK	1	ZANIMANJE ZA PRIJAVO		
	2		IZMENJAVA INFORMACIJ	
	3			POSREDOVANJE PRIJAVNE DOKUMENTACIJE
	4	PRIJAVA V KONTROLO		
	5		POGODBA	
	6			PREGLED PRIJAVNE DOKUMENTACIJE IN ZAČETEK ALI ZAVRNITEV POSTOPKA
	7			PRIPRAVA DOKUMENTARNE MAPE STRANKE IN VPIS V EVIDENCO
	8			POSREDOVANJE STANDARDNEGA PAKETA STRANKI
KONTROLA	9			POSREDOVANJE DOKUMENTACIJE KONTROLORJU
	10	POSREDOVANJE DOKUMENTACIJE ZA PRIPRAVO NA KONTROLO		
	11		REDNA TERENSKA KONTROLA IN IZDELAVA KONTROLNIH POROČIL	
	12			PREVERJANJE KONTROLNE DOKUMENTACIJE
	13	POSREDOVANJE DOKAZIL ZA ODPRAVO NESKLADJI S KONTROLE		
CERTIFICIRANJE	14			PREGLED KONTROLNE DOKUMENTACIJE
	15			ODLOČITEV O CERTIFIKATU
ADMINISTRACIJA	16			IZPIS CERTIFIKATA, PRIPRAVA POROČILA O CERTIFIKACIJI IN POSREDOVANJE SKUPAJ Z RAČUNOM STRANKI
	17			OBJAVA CERTIFIKATA V EVIDENCI IZDANIH CERTIFIKATOV MKGP (velja za EKO)
NADZOR	18			DODATNE KONTROLE IN OSTALE NADZORNE AKTIVNOSTI
	19	SPOROČANJE SPREMEMB TER IZVAJANJE UKREPOV IN OBVEŠČANJE Z DOKAZILI		